

ZLATI KAMEN

ISSO ANALIZA 2019

OBČINA SEMIČ

SEMIČ 2019

ANALIZA ISSO

© Zlati kamen 2019

Izdelava analize: SBR d.o.o.

Metodološki nadzor: Strokovni svet projekta Zlati kamen (predstavniki prakse in treh univerz iz Slovenije in zamejstva. Člani: <http://www.zlatikamen.si/projekt-zlati-kamen-/strokovni-svet-zlati-kamen/>)

Zlati kamen je skupni projekt družb Planet GV in SBR.

Kazalo

Uvod	str. 4
Povzetek	str. 11
Razvojni položaj – indeks ISSO	str. 15
Demografija	str. 20
Proračunska učinkovitost	str. 28
Gospodarstvo	str. 37
Trg dela	str. 48
Izobrazba	str. 59
Življenjski standard	str. 70
Socialna kohezija	str. 88
Okolje	str. 96

UVOD

Analiza ISSO prinaša na enem mestu pregled ključnih pokazateljev uspeha (KPI) za lokalne skupnosti. Ti kazalniki so del sistema ISSO – informacijskega sistema slovenskih občin. Gre za kompleksen projekt, s katerim že osem let spremljamo razvojni utrip na lokalni ravni.

Tri glavne značilnosti sistema? Celovitost, strokovnost in praktična usmerjenost.

ISSO je edini projekt te vrste pri nas, ki občine spremlja na celovit način: ki torej pretresa prav vse razvojne aspekte in se ne osredotoča le na posamezne prvine. Je edini pregled te vrste, ki je zares postavljen na strokovne temelje: sistem je bil večkrat predstavljen na strokovnih dogodkih in v publikacijah pri nas in v tujini. Nad metodologijo bdi Strokovni svet projekta Zlati kamen, edinstvena multidisciplinarna skupina teoretikov in praktikov z različnih področij.

Ob tem so kritični kazalniki izbrani tako, da omogočajo kar čim boljšo praktično uporabo pri načrtovanju razvoja kraja: pri primerjavi kraja z drugimi, pri spremljanju dinamike razvoja, pri analizi odmika od standarda odličnosti v slovenskih razmerah, hitri identifikaciji glavnih prednosti občine in njenih razvojnih izzivov, na nazadnje pa tudi pri učinkovitejši komunikaciji z različnimi skupinami deležnikov – vključno z volivci.

Letos smo število kazalnikov povečali s 54 na 61, ob tem pa jih uredili v dve skupini: najpomembnejše kazalnike, ki so temeljni za razumevanje stanja na določenem področju, objavljamo posebej v poudarjeni obliki. Teh temeljnih kazalnikov je 28, ob njih pa objavljamo še 33 dodatnih kazalnikov, ki nudijo pomembno dodatno informacijo.

Kazalniki so urejeni po osmih področjih (demografija, proračunska učinkovitost, gospodarstvo, trg dela, izobrazba, življenjski standard, socialna kohezija in okolje). Za vsako od teh področij je pripravljen sestavljen indeks. Za še boljši pregled so indikatorji razdeljeni na v tri skupine: kazalnike stanja, aktivnosti in dinamike sprememb.

Analiza zajema podatke za prav vseh 212 slovenskih občin. Letos je prvič v celoti vključena tudi najmlajša slovenska občina Ankaran.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki nam s svojimi podatki pomagajo pri pripravi analiz ISSO, zlasti Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES), Statističnemu uradu Republike Slovenije (SURS) in Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje (NIJZ).

Splošne značilnosti analize ISSO

Izbor podatkov

Analiza ISSO temelji na **kvantitativnih** kazalnikih. Pri izboru smo upoštevali predvsem relevantnost oziroma uporabnost posameznega podatka, ob tem pa tudi dostopnost podatkov.

Primerljivost s starejšimi verzijami analize

Verzije analize ISSO, pripravljene v različnih letih, **med seboj niso neposredno primerljive** – to velja zlasti za sestavljene kazalnike. Vsako leto metodologijo dopolnjujemo z lastnimi izkušnjami in novimi znanji, ta razvoj pa se nam je zdel pomembnejši od primerljivosti med analizami za nazaj, še zlasti, ker je mogoče dinamiko sprememb v občini spremljati s pomočjo kazalnikov, ki so vgrajeni v vsako izdajo analize.

Omejitve analize

Podrobnejši kvalitativni vpogled presega domet te analize.

Podatki so relativne narave in jih je potrebno interpretirati z zrnom soli. Vsekakor omogočajo medsebojno primerjavo občin, veliko previdnosti pa je potrebno pri oblikovanju splošnih sklepov.

V analizo so vključeni podatki, ki so v Sloveniji na voljo za 212 občin. To pomeni, da aspekti, za katere podatkov ni na voljo, niso zajeti. Na dostopnost podatkov žal ne moremo vplivati.

Ko gre za podatke iz zaključnih računov, je natančnost posameznega kazalnika odvisna od tega, kako dosledno in konsistentno uporabljajo občinska računovodstva kontni načrt. Naše izkušnje kažejo, da so vodila za praktično delo s kontnim načrtom dokaj ohlapna.

Indeks ISSO

Indeks ISSO je sestavljen iz podindeksov za osem različnih področij, v katera so razporejeni posamezni kazalniki. Ta področja so demografija, učinkovitost delovanja občine, dinamika gospodarskega razvoja, stanje na trgu dela in na področju izobrazbe, življenjski standard, socialna kohezija in politična kultura ter okoljska osveščenost.

Iz šifre lahko razberemo, v katero skupino sodi kazalnik: oznaka »A« na začetku šifre pomeni, da podatek sodi med kazalnike aktivnosti. Oznaka »S« pomeni stanje, »DI« pa dinamični indeks.

Ključni kazalniki so zapisani s poudarjenim tiskom.

KAZALNIKI VGRAJENI V INDEKS ISSO 2019

šifra	kazalnik	obdobje	opombe
DEMOGRAFIJA			
D1DI	Selitveni prirast	pet let	
D2DI	Sprememba števila prebivalcev	pet let	
D4S	Indeks staranja	zadnje leto	
D3DI	Sprememba starostne strukture	pet let	
D5S	Indeks odvisnosti	zadnje leto	
D6DI	Naravni prirast	pet let	NOVOST 2019
PRORAČUN – UČINKOVITOST OBČINE			
U1A	Investicije	pet let	
U2A	Odhodki za javno upravo	zadnje leto	NOVOST 2019
U3S	Indeks finančne samostojnosti	zadnji podatek	
U1A	Rast lastnih trajnih prihodkov	pet let	
U6DI	Rast odhodkov za javno upravo	pet let	
U7A	Odplačevanje dolga kot delež lastnih prihodkov	zadnje leto	
GOSPODARSTVO			
G1S	število podjetij	zadnji podatek	
G2S	Dodana vrednost	zadnje leto	
G3S	investicije	zadnje leto	
G6DI	rast prihodka	pet let	
G4DI	Sprememba števila podjetij	pet let	
G5DI	nova podjetja	pet let	
G7A	Spodbujanje razvoja malega gospodarstva	pet let	

G8S	Indeks hitro rastočih podjetij	pet let	NOVOST 2019
TRG DELA			
TD1S	Delež zaposlenih	zadnji podatek	
TD2S	Število delovnih mest	zadnji podatek	
TD3S	Struktura delovnih mest	zadnje leto	
TD6DI	Rast števila delovnih mest	pet let	
TD4S	Indeks samozadostnosti	zadnje leto	
TD5S	Brezposelnost mladih	zadnje leto	
TD7SDI	Indeks brezposelnosti	pet let	NOVOST 2019
TD8A	Aktivna politika zaposlovanja	pet let	
IZOBRAZBA			
I2S	Izobrazbena struktura	zadnje leto	
I3S	Delež diplomantov	pet let	
I6S	indeks bega možganov	pet let	

I1DI	Sprememba izobrazbene strukture	pet let	
I4S	Delež doktorji in magistri	deset let	SPREMEMBA 2019
I5A	Občinske štipendije	pet let	
ŽIVLJENJSKI STANDARD			
Q1S	Povprečni bruto prejemki	zadnje leto	
Q12DI	Rast plač	pet let	NOVOST 2019
Q14DI	Stanovanjska gradnja	pet let	NOVOST 2019
Q4S	Indeks stanovanjske revščine	zadnje leto	NOVOST 2019
Q7S	Prezgodnja umrljivost	pet let	
Q2S	Povprečne plače	mesec	
Q8DI	Rast bruto prejemkov	pet let	
Q13A	Spodbujanje stanovanjske gradnje	pet let	NOVOST 2019
Q6S	Zdravniki na 1000 prebivalcev	zadnje leto	SPREMEMBA 2019
Q16S	Bolniška odsotnost	zadnje leto	NOVOST 2019
Q10A	Odhodki za kulturo	pet let	
Q11A	Odhodki za šport	pet let	
Q15S	Kakovost pitne vode	več let	NOVOST 2019
SOCIALNA KOHEZIJA IN POLITIČNA KULTURA			
S1S	Volilna udeležba	zadnji podatek	
S2S	Delež obsojenih storilcev kaznivih dejanj	pet let	
S6S	Sosedska povezanost	zadnji podatek	NOVOST 2019

S3S	Delež dolgotrajno brezposelnih	zadnji podatek	
S4S	število društev na 1000 prebivalcev	zadnji podatek	
S5A	zunanja politika in mednarodna pomoč	pet let	
OKOLJE IN PROSTOR			
E1S	Nastali odpadki	zadnje leto	SPREMEMBA 2019
E6S	Ločevanje odpadkov	zadnje leto	NOVOST 2019
E4A	"Zeleni" proračun	pet let	NOVOST 2019
E2DI	Rast količine odpadkov	pet let	SPREMEMBA 2019
E3S	Vključenost v območje NATURA2000	zadnji podatek	
E7A	Vrednost investicij spodbujenih od Eko sklada	pet let	NOVOST 2019
E8S	Delež ekološkega kmetijstva	zadnje leto	NOVOST 2019
E9A	Proizvodnja energije iz obnovljivih virov	zadnje leto	NOVOST 2019

Nekaj splošnih opomb

Sestavljeni indeksi

Za vsako področje je najprej objavljena vrednost sestavljenega indeksa z uvrstitvijo. V sestavljeni indeks so vključeni vsi kazalniki, ki jih prikazujemo za določeno področje.

(Sestavljeni indeks za posamezno področje je izračunan tako, da najprej za vsako področje spremenimo vrednost kazalnika v indeks, te indeksne vrednosti pa normaliziramo – torej omejimo učinke močno skrajnih vrednosti. Vsoto indeksov vseh kazalnikov delimo s številom indeksov. Vsi kazalniki imajo torej enako utež.)

Prikaz kazalnikov

Vsak kazalnik je prikazan na ločeni strani. Opis kazalnika in metodološke opombe so objavljene ob samem kazalniku. Poleg vrednosti kazalnika prikazujemo uvrstitev glede na vse občine v Sloveniji in glede na občine v regiji. Ob tem prikazujemo vrednosti kazalnika za 212 občin, za občine v regiji in vrednost zlatega standarda ISSO.

Razvrstitev

Uvrstitve so objavljene glede na vseh 212 občin. Podatki so razvrščeni od najugodnejšega (uvrstitev: 1) do najmanj ugodnega (uvrstitev: 212). To velja tudi za podatke, kjer so večje vrednosti kazalnika manj ugodne (pri teh kazalnikih je v opombah posebej zabeleženo, da razvrščanje poteka od najbolj ugodne vrednosti do najmanj ugodne).

Zlati standard

Zlati standard je sintetični izračun za slovenske razmere odlične vrednosti na določenem področju.

Povprečja za Slovenijo

Gre za povprečja za 212 slovenskih občin. Ta povprečja se razlikujejo od povprečja za Slovenijo.

(Primer: neto plače. Povprečje za 212 občin dobimo tako, da seštejemo povprečne plače po vseh občinah in jih delimo s številom občin. Povprečje za Slovenijo dobimo tako, da vsoto vseh izplačanih plač delimo s številom vseh zaposlenih prebivalcev. Obe vrednosti se seveda precej razlikujeta. Povprečna slovenska neto plača je bila junija 2018 1.073 evrov. Povprečje za 212 slovenskih občin je bilo tedaj le 969 evrov!)

Povprečja za regijo.

Tako kot pri povprečjih za Slovenijo gre za povprečne vrednosti za občine v določeni statistični regiji in ne za povprečne vrednosti za celotno regijo.

Doseganje v odstotkih

Stolpec doseganje v odstotkih prikazuje, kolikšen odstotek vrednosti povprečja ali zlatega standarda dosega občina.

Primer:

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	84,4	73%
Slovensko povprečje	57,6	107%
Povprečje regije	57,0	108%

Vrednost kazalnika za občino v prikazanem primeru presega povprečje za 212 občin za 7 odstotkov in povprečje za občine v regiji za osem odstotkov. Ob tem dosega vrednost kazalnika 73 odstotkov vrednosti zlatega standarda ISSO: razkorak med vrednostjo kazalnika za občino in odlično vrednostjo v slovenskih razmerah je torej 27 odstotkov.

V nekaterih primerih je doseganje povprečja ali standarda izračunano s pomočjo indeksiranih vrednosti. (V tem primeru ni podatka o povprečju za regijo). To je v tabeli posebej označeno.

Decili

Za interpretacijo sestavljenih indeksov za posamezna področja uporabljamo decile: torej razvrstitve vrednosti v deset skupin glede na uvrstitve. Najugodnejše uvrstitve (od prvega do vključno 21. mesta) sodijo v prvi decil. Najmanj ugodne (od 189. do 212. mesta) sodijo v deseti decil.

	Uvrstitve od:	do vključno:	
1. decil	1	21	močno nadpovprečna
2. decil	22	42	nadpovprečna
3. decil	43	63	nadpovprečna
4. decil	64	84	rahlo nadpovprečna
5. decil	85	105	povprečna
6. decil	106	126	povprečna
7. decil	127	147	rahlo podpovprečna
8. decil	148	168	podpovprečna
9. decil	169	189	podpovprečna
10. decil	190	212	močno podpovprečna

POVZETEK

Glede na sestavljeni indeks razvojnega položaja ISSO je občina Semič uvrščena na 154. mesto: uvrstitev je torej podpovprečna. Če pogledamo zelo ugodne rezultate, ki jih je pokazala analiza leta 2014, je to presenečenje. Kaj se je torej zgodilo, da se je v petih letih podoba razvojnega položaja občine tako spremenila?

Najbolj očitna sprememba bi lahko bila metodologija same analize. Gradnja sistema kritičnih kazalnikov uspešnosti je dolgotrajen proces in nadgradnjam metodologije se ne moremo izogniti. Večji poseg v metodologijo smo naredili prav letos. Vsekakor je podoba, ki jo dajejo kazalniki zdaj natančnejša, bolj podrobna in smiselna – očitno pa smo vključili precej prav takšnih novih kazalnikov, ki ne kažejo občine v najugodnejši luči.

A razvoj metodologije sam na sebi ne more pojasniti takšne spremembe uvrstitve – še zlasti, ker pri ostalih občinah tako velikih nihanj v glavnem nismo zaznali – razen tam, kjer se je razvojni položaj dejansko spremenil. In prav to opažamo tudi pri Semiču. Poglejmo podrobneje.

Najmočnejši področji za občino ostajata okolje in proračunska učinkovitost. Po vrednosti okoljskih kazalnikov se Semič uvršča v vrh, torej v zgornjih deset odstotkov slovenskih občin. To področje je bilo med močnejšimi tudi leta 2015: močna izboljšava metodologije in vključitev novih kazalnikov na relativni položaj občine nista bistveno vplivala. Tudi proračunska učinkovitost ostaja močno področje, četudi se je uvrstitev Semiča precej poslabšala (leta 2014 je bil Semič tretja najbolj učinkovita občina). Metodologija vpliva na uvrstitev v manjši meri, bolj pa precej šibkejša investicijska aktivnost in slabša uvrstitev na področju finančne samostojnosti. V ta kazalnik nismo posegali, a je na tem področju Semič izgubil 24 mest. Podobno velja tudi za ostale kazalnike. To ne pomeni, da se je stanje poslabšalo v absolutnem smislu – le v številnih drugih krajih se je popravilo bolj in ti kraji so prehiteli Semič.

Presenečenje je gospodarstvo – tu je Semič precej močno izboljšal uvrstitev. Na splošno so vrednosti kazalnikov na tem področju precej solidne, na skok pa je najbolj vplivala ugodna dinamika, torej rast gospodarstva, ki je bila v merjenem obdobju med večjimi v Sloveniji. Drugi element, ki je prispeval k boljši uvrstitvi, je novi kazalnik, indeks hitro rastočih podjetij. Ta kazalnik je po eni strani zelo pomemben za razumevanje podjetniškega utripa v kraju, po drugi pa ima za Semič zelo ugodno vrednost.

Metodoloških sprememb je zelo malo na področju demografije, a uvrstitev Semiča je precej slabša – občina ja zdrsnila s 74. na 164. mesto. Prav vse vrednosti kazalnikov so zdrsnile, še bolj pa uvrstitve. Slabša se starostna struktura, staranje je hitro, prebivalci pa se odseljujejo bolj kot so se pred nekaj leti. Trg dela: zelo pomemben kazalnik je število delovnih mest na 1.000 prebivalcev in tu je Semič svoj dober položaj še izboljšal. A na drugi strani vrednost sestavljenega indeksa potiskajo navzdol kazalniki brezposelnosti, zlasti zelo visoka stopnja brezposelnosti mladih. Tudi pri kakovosti delovnih mest se je uvrstitev Semiča še nekoliko poslabšala.

Izobrazba ostaja ena od šibkejših točk občine – glede na kazalnik študijske aktivnosti prebivalstva je Semič uvrščen zelo dobro. A problem je, ker se mladi po študiju ne vračajo domov: vrednost indeksa bega možganov je neugodna. Zato se relativno šibka izobrazbena struktura v kraju izboljšuje prepočasi. Področje življenjskega standarda je precej spremenjeno in dopolnjeno. A če pogledamo kazalnike, ki so nespremenjeni, lahko opažamo, da so spremembe v številnih drugih krajih hitrejšje: pri povprečnih plačah je bil Semič uvrščen leta 2014 na 130. mesto, zdaj je na 190. Pri bruto

prejemkih na prebivalca je zdrsnil za devet mest na 153. mesto. Tudi glede na kazalnik stanovanjske revščine je Semič uvrščen dokaj nizko (177. mesto) – leta 2014 je bil Semič uvrščen bolje pri obeh indikatorjih, ki smo jih za to področje uporabljali tedaj. Na drugi strani je občina bolje uvrščena glede na relativne izdatke za kulturo.

Na področju socialne kohezije se je uvrstitev spremenila iz povprečne v šibko: področje sodi med tiste, kamor smo metodološko posegali najbolj. A tudi tu opažamo slabše uvrstitve pri nekaterih kazalnikih, ki so ostali nespremenjeni. To velja zlasti za delež prebivalcev, obsojenih zaradi kaznivih dejanj, kjer je Semič med tremi kraji z najmanj ugodno vrednostjo kazalnika. Neugodno vrednost ima tudi novi kazalnik dolgotrajne brezposelnosti.

Kot omenjeno, ostaja okoljsko področje izrazita primerjalna prednost občine. Tudi pri večini novih kazalnikov je Semič uvrščen odlično (delež ekološkega kmetijstva, proizvodnja energije iz obnovljivih virov), ne pa pri prav vseh (ločevanje odpadkov in vrednost investicij, spodbujenih od Eko sklada).

Gledano v celoti je Semič uvrščen slabše kot leta 2014 na sedmih področjih od osmih. Kot pokaže že ta zelo hitra primerjava uvrstitev iz leta 2014 z letošnjimi, je na zdrs metodologija sicer vplivala, a v manjši meri. Najbolj so vplivale preprosto slabše uvrstitve na številnih področjih. Ker so naši kazalniki sestavljeni relativno, to ne pomeni, da se občina ne razvija – le številni drugi kraji so se v zadnjem obdobju razvijali hitreje.

Ne glede na to, pa je občina močna na treh področjih: okolje, proračunska učinkovitost in gospodarstvo. Na področju trga dela je blizu zlate sredino z opombo, da pogled na posamezne kazalnike pokaže določene strukturne zagate trga dela v občini. Te zagate niso nepovezane z begom možganov (ta spet sproža vrsto neugodnih sprememb), s tem pa tudi manj ugodnimi demografskimi premiki in ne nazadnje z življenjskim standardom in socialno kohezijo.

Da se gospodarstvo v Semiču razvija z relativno dinamiko, je vzpodbudno. A zdi se, da samo imeti dovolj delovnih mest in hitro rastočih podjetij ni dovolj. Največji razvojni izzivi kraja so povezani s strukturo trga dela: težko lahko pričakujemo, da bo do novega razvojnega preobrata v kraju prišlo brez kakovostnih in zahtevnejših delovnih mest.

Izstopajoče prednosti občine in razvojni izzivi:

✓ Rastoče gospodarstvo

Semič je med slovenskimi prvaki na področju »gazel«: glede na indeks hitro rastočih podjetij (ta združuje njihovo število in delež v celotnem številu podjetij) je uvrščen na visoko 18. mesto. Glede na rast gospodarstva v zadnjem obdobju je Semič uvrščen na 24. mesto: to pomeni, da je občinsko gospodarstvo raslo (skoraj) dvakrat hitreje od povprečja za 212 občin. Moč segmenta »gazel« bi lahko pomenila, da pri rasti ne gre le za nekoliko večji odboj po zdrsu v času gospodarske krize, ampak za strukturno pogojeno in tako bolj dolgoročno rast (da bi potrdili to hipotezo, bi morali opraviti temeljitejšo specializirano analizo področja).

✓ Učinkovitost

Semič sodi med bolj učinkovite občine pri nas. Deluje z razmeroma nizkimi odhodki, ti pa se še zmanjšujejo. Lastni in trajnejši odhodki se povečujejo. Ob tem je občina močno aktivna na nekaterih kritičnih področjih, ki jih zajema naša analiza (kultura, okolje, spodbujanje malega gospodarstva).

✓ **Okolje**

Malo okrnjeno okolje je med največjimi prednostmi in razvojnimi priložnostmi za občino. V Semiču ima nadpovprečni delež površine zaščito režima Natura 2000 (41. mesto). Ob ohranjenem okolju je Semič med prvaki po deležu kmetijskih površin, ki jih obdelujejo po ekoloških načelih (16. mesto), zelo dobro pa se kraj uvršča tudi po proizvodnji energije iz »zelenih« virov (22. mesto).

✓ **Število delovnih mest**

V Semiču je na 1.000 prebivalcev 394 delovnih mest. Povprečje za Slovenijo je 293, za regijo pa 281 delovnih mest. Semič torej znatno presega obe povprečji. Ob tem se je število delovnih mest v merjenem obdobju povečevalo hitreje od povprečja: v Semiču za 14,5 odstotka, povprečje za 212 občin pa je 5,6-odstotna rast.

Razvojni izzivi

? **Trg dela v kraju ni zmožen absorbirati mladih in izobraženih**

Vsaj sodeč po analizi merljivih kazalnikov bi lahko sklepali, da sta beg možganov in visoka stopnja brezposelnosti mladih glavna razvojna izziva v kraju: po nizkem deležu mladih, ki se po študiju vrnejo v domači kraj je Semič na 200. mestu v Sloveniji, po brezposelnosti mladih pa na 206. mestu. Vrednosti teh dveh kazalnikov sta povezani s strukturo trga dela: v Semiču je zelo malo vrhunskih strokovnih in vodstvenih delovnih mest: manjši delež takšnih zaposlitev imajo le še 38 krajih. Po drugi strani beg mladih (in izobraženih) iz kraja sproža tudi slabše vrednosti demografskih kazalnikov.

? **Nizke plače**

Strukturne težave na trgu dela so povezane z nizkimi plačami: le v 22 krajih v Sloveniji so še nižje. Za povprečjem za 212 občin zaostajajo povprečne neto plače v Semiču za 10 odstotkov, kar pomeni za slabih 100 evrov. Drugačna struktura delovnih mest z več zahtevnejšimi zaposlitvami bi pomenila avtomatično tudi boljše plače. Zelo verjetno bi s tem kraj postal privlačnejši za mlade in izobražene, vse to pa bi sprožilo izboljšanja kazalnikov na celi vrsti področij (zlasti pri demografiji, izobrazbi, življenjskem standardu, verjetno pa tudi pri socialni koheziji).

? **Staranje prebivalstva**

V merjenem obdobju se je delež starejših prebivalcev povečeval hitreje le v dveh krajih v Sloveniji. Zaenkrat je glede na indeks staranja Semič uvrščen še v sredino, a gibanja so neugodna in struktura se lahko razmeroma hitro poslabša. Na to lahko vpliva tudi hitrejše odseljevanje prebivalcev – glede na indeks bega možganov lahko sklepamo, da je med odseljenimi precej mladih. To lahko še dodatno poslabša starostno strukturo. Področje zahteva skrbno in sistematično spremljanje, je pa – vsaj sodeč po merljivih kazalnikih v naši analizi – tesno povezano z vrsto drugih izzivov, zlasti na področju trga dela.

? **Socialna kohezija**

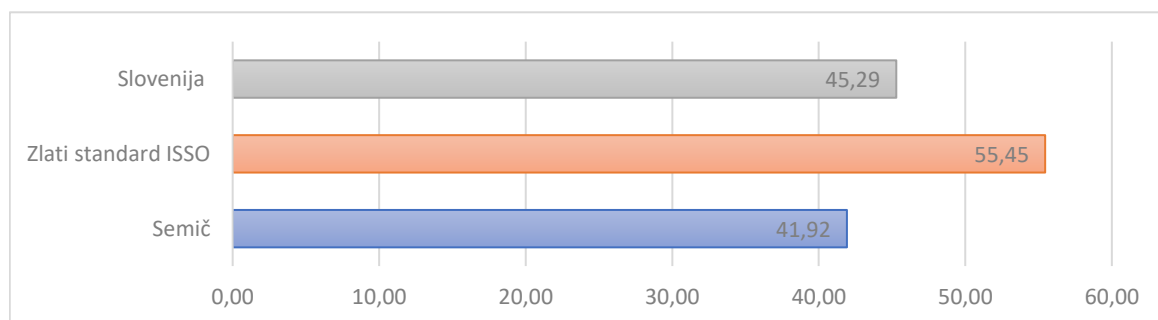
Med osmimi področji, ki jih spremljamo, je Semič uvrščen najslabše na področju socialne kohezije: le pet krajev v Sloveniji ima še šibkejšo vrednost sestavljenega indeksa. Vrednost najbolj potiskata navzdol dve uvrstitvi: visok delež prebivalcev, obsojenih zaradi kaznivih dejanj (še večjega imajo le v dveh krajih v Sloveniji), in visoka stopnja dolgotrajne brezposelnosti. Visoko število storilcev kaznivih dejanj je zelo verjetno povezano s problematiko romske skupnosti. Stopnja dolgotrajne brezposelnosti (tu je Semič na 197. mestu) je zelo verjetno še en znak strukturnih težav trga dela v kraju.

00 RAZVOJNI POLOŽAJ OBČINE

Sestavljeni indeks ISSO

Semič	41,92	doseganje zlatega standarda	76%
		doseganje slovenskega povprečja	93%

uvrstitev:	154	
9. decil		podpovprečna uvrstitev

INDEKSI ISSO

Semič	41,92	
Zlati standard ISSO	55,45	76%
Slovenija	45,29	93%
Regija	39,99	105%

00 Sestavljeni indeks ISSO

Indeks je sestavljen 8 podindeksov za posamezna področja, ti pa so izračunani iz vseh kazalnikov sistema ISSO.

Indeks prikazuje razvojni položaj posamezne občine in njeno relativno razvojno uspešnost.

Način izračuna: indeks ISSO je povprečna vrednost osmih sestavljenih

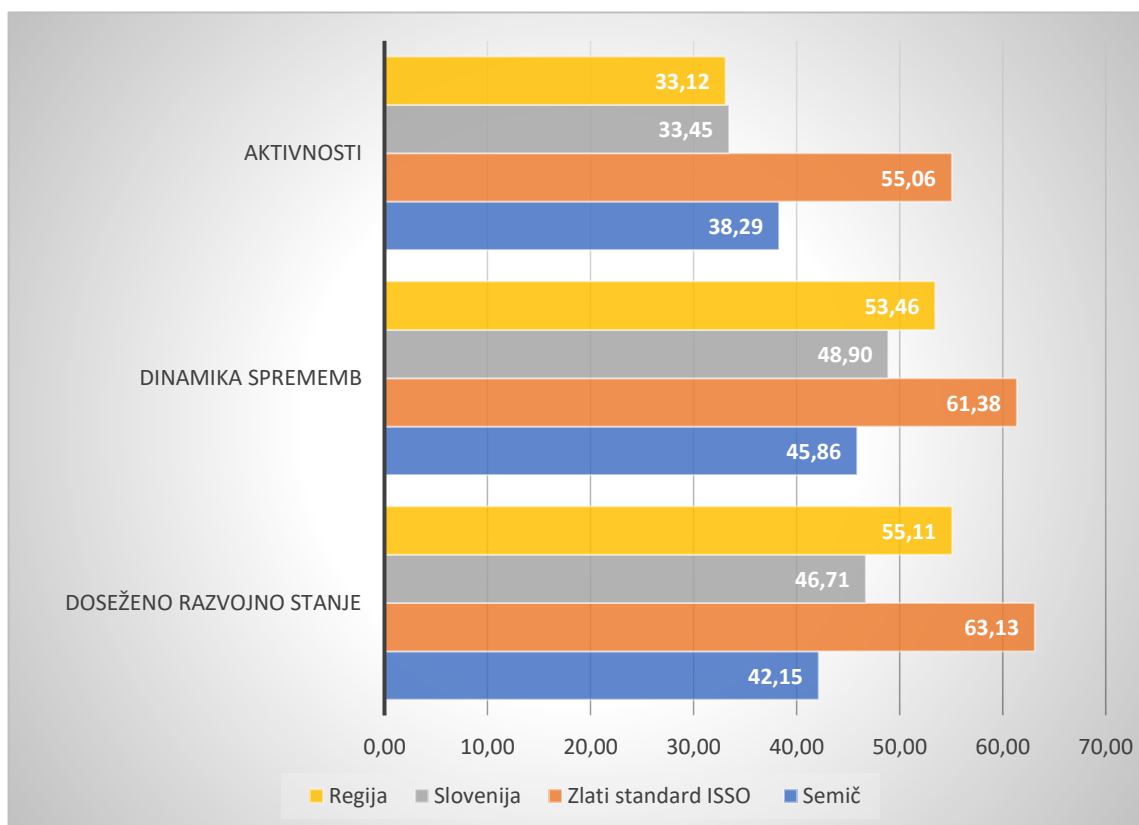
Vrednost sestavljenega indeksa ISSO za Semič zaostaja za povprečjem za 212 občin za 7 odstotkov, medtem ko presega povprečje regije za 5 odstotkov.

Indeksi stanja, dinamike sprememb in aktivnosti

	Doseženo razvojno stanje	Dinamika sprememb	Aktivnosti
Semič	42,15	45,86	38,29
Zlati standard ISSO	63,13	61,38	55,06
Slovenija	46,71	48,90	33,45
Regija	55,11	53,46	33,12

Uvrstitve glede na stanje, dinamiko sprememb in aktivnosti

Uvrstitev	Doseženo razvojno stanje	Dinamika sprememb	Aktivnosti
Semič	156	118	93

Semič sodi med nekoliko slabše razvite kraje v Sloveniji, kar razkriva sestavljeni indeks kazalnikov stanja. Po razvojni dinamiki je Semič blizu zlate sredine. Najboljšo vrednost ima indeks aktivnosti, ki je za malenkost nad povprečjem.

OPOMBA

Indeks ISSO vključuje različne tipe kazalnikov: takšne, ki prikazujejo **doseženo razvojno stanje**, kazalnike, ki merijo **dinamiko sprememb** in takšne, ki spremljajo **aktivnosti občinske politike ter uprave**.

Tako lahko ločeno spremljamo te tri pomembne aspekte - vsi trije pogledi so pomembni za oceno razvojnega položaja, a dajejo ob tem vendarle povsem različno informacijo. Kazalnike posamezne vrste smo združili in sestavili tri dodatne sestavljene podindekse, ki prikazujejo stanje, dinamiko sprememb in aktivnosti.

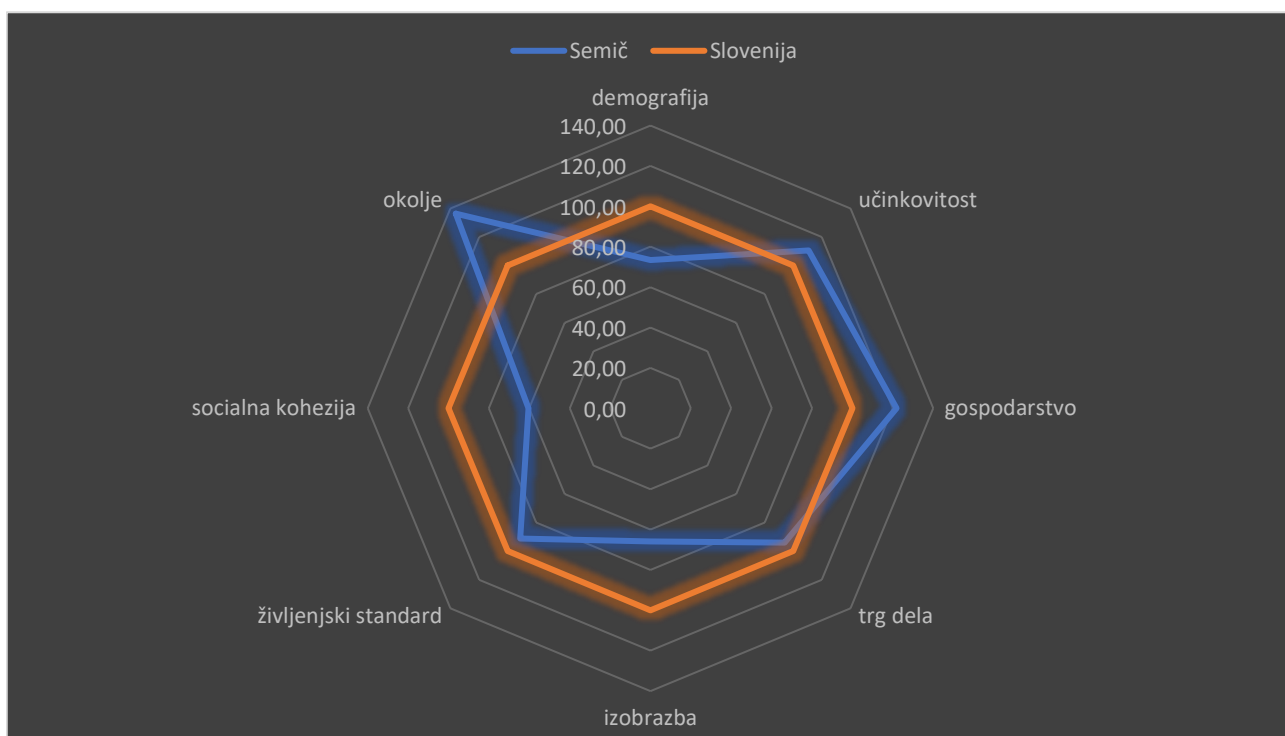
Slovenija: povprečna vrednost za 212 občin.

Regija: povprečna vrednost indeksa za statistično regijo, v kateri je občina.

Zlati standard: sintetični izračun "odlične" vrednosti indeksa za slovenske razmere.

Sestavljeni indeksi za posamezna področja

	Slovenija	Semič	Semič: uvrstitve	
demografija	47,48	34,82	167	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
učinkovitost	56,18	62,16	48	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
gospodarstvo	34,61	42,16	56	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
trg dela	44,18	41,54	127	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
izobrazba	46,53	30,69	192	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
življenjski standard	49,58	45,22	156	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
socialna kohezija	46,71	28,23	207	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
okolje	37,07	50,54	20	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

Vse uvrstitve občine

šifra	kazalnik	področje	Semič
D1DI	Selitveni prirast	DEMOGRAFIJA	179
D2DI	Sprememba števila prebivalcev	DEMOGRAFIJA	130
D4S	Indeks staranja	DEMOGRAFIJA	111
D3DI	Sprememba starostne strukture	DEMOGRAFIJA	209
D5S	Indeks odvisnosti	DEMOGRAFIJA	117
D6DI	Naravni prirast	DEMOGRAFIJA	70
U1A	Investicije	UČINKOVITOST	76
U2A	Odhodki za javno upravo	UČINKOVITOST	53
U3S	Indeks finančne samostojnosti	UČINKOVITOST	168
U5DI	Rast lastnih trajnih prihodkov	UČINKOVITOST	56
U6DI	Rast odhodkov za javno upravo	UČINKOVITOST	35
U7A	Odplačevanje dolga kot delež lastnih prihodkov	UČINKOVITOST	70
G1S	število podjetij	GOSPODARSTVO	126
G2S	Dodana vrednost	GOSPODARSTVO	78
G3S	investicije	GOSPODARSTVO	94
G6DI	rast prihodka	GOSPODARSTVO	24
G4DI	Sprememba števila podjetij	GOSPODARSTVO	87
G5DI	nova podjetja	GOSPODARSTVO	144
G7A	Spodbujanje razvoja malega gospodarstva	GOSPODARSTVO	34
G8S	Indeks hitro rastočih podjetij	GOSPODARSTVO	12
TD1S	Delež zaposlenih	TRG DELA	61
TD2S	Število delovnih mest	TRG DELA	37
TD3S	Struktura delovnih mest	TRG DELA	174
TD6DI	Rast števila delovnih mest	TRG DELA	34
TD4S	Indeks samozadostnosti	TRG DELA	49
TD5S	Brezposelnost mladih	TRG DELA	206
TD7SDI	Indeks brezposelnosti	TRG DELA	165
TD8A	Aktivna politika zaposlovanja	TRG DELA	169
I2S	Izobrazbena struktura	IZOBRAZBA	171
I3S	Delež diplomantov	IZOBRAZBA	32
I6S	indeks bega možganov	IZOBRAZBA	200
I1DI	Sprememba izobrazbene strukture	IZOBRAZBA	180
I4S	Delež doktorji in magistri	IZOBRAZBA	132
I5A	Občinske štipendije	IZOBRAZBA	171
Q1S	Povprečni bruto prejemki	ŽIVLJENJSKI STANDARD	153
Q12DI	Rast plač	ŽIVLJENJSKI STANDARD	67
Q14DI	Stanovanjska gradnja	ŽIVLJENJSKI STANDARD	142
Q4S	Indeks stanovanjske revščine	ŽIVLJENJSKI STANDARD	177
Q7S	Prezgodnja umrljivost	ŽIVLJENJSKI STANDARD	131
Q2S	Povprečne plače	ŽIVLJENJSKI STANDARD	190
Q8DI	Rast bruto prejemkov	ŽIVLJENJSKI STANDARD	118
Q13A	Spodbujanje stanovanjske gradnje	ŽIVLJENJSKI STANDARD	65
Q6S	Zdravniki na 1000 prebivalcev	ŽIVLJENJSKI STANDARD	151
Q16S	Bolniška odsotnost	ŽIVLJENJSKI STANDARD	172
Q10A	Odhodki za kulturo	ŽIVLJENJSKI STANDARD	30

Q11A	Odhodki za šport	ŽIVLJENJSKI STANDARD	141
Q15S	Kakovost pitne vode	ŽIVLJENJSKI STANDARD	80
S1S	Volilna udeležba	SOCIALNA KOHEZIJA	32
S2S	Delež obsojenih storilcev kaznivih dejanj	SOCIALNA KOHEZIJA	210
S6S	Sosedska povezanost	SOCIALNA KOHEZIJA	175
S3S	Delež dolgotrajno brezposelnih	SOCIALNA KOHEZIJA	197
S4S	število društev na 1000 prebivalcev	SOCIALNA KOHEZIJA	40
S5A	zunanja politika in mednarodna pomoč	SOCIALNA KOHEZIJA	83
E1S	Nastali odpadki	OKOLJE IN PROSTOR	90
E6S	Ločevanje odpadkov	OKOLJE IN PROSTOR	189
E4A	"Zeleni" proračun	OKOLJE IN PROSTOR	38
E2DI	Rast količine odpadkov	OKOLJE IN PROSTOR	41
E3S	Vključenost v območje NATURA2000	OKOLJE IN PROSTOR	41
E7A	Vrednost investicij spodbujenih od Eko sklada	OKOLJE IN PROSTOR	196
E8S	Delež ekološkega kmetijstva	OKOLJE IN PROSTOR	16
E9A	Proizvodnja energije iz obnovljivih virov	OKOLJE IN PROSTOR	22

Legenda:

Zelena oznaka: uvrstitev v prvi decil (zgornjih deset odstotkov občin)

Rumena oznaka: uvrstitev v prvi kvartil (zgornjih 25 odstotkov občin)

Rdeča oznaka: uvrstitev v deseti decil

(10 odstotkov občin z najmanj ugodnimi vrednostmi kazalnikov)

Odebeljena oznaka: glavni kritični kazalniki uspeha.

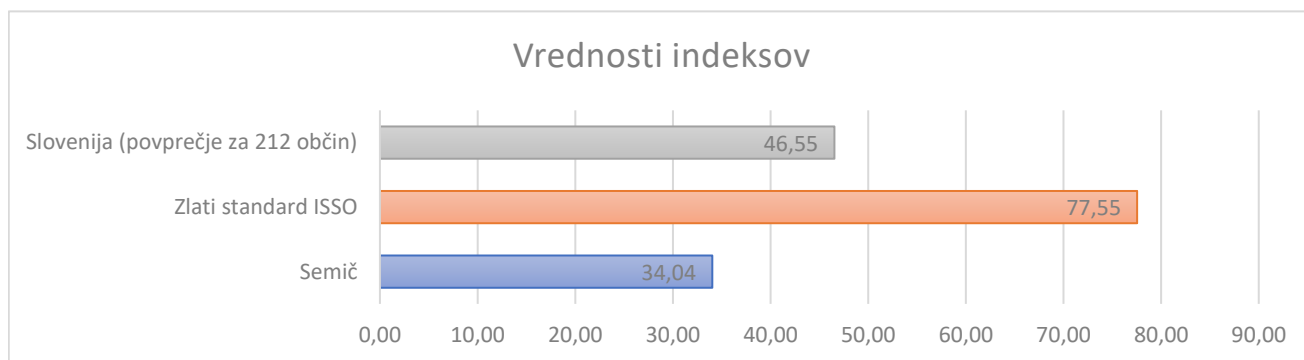
Semič je uvrščen pri 14 kazalnikih v zgornjo četrtino slovenskih občin, pri dveh pa v zgornjih deset odstotkov krajev - skupaj je Semič izstopajoče uvrščen pri šestnajstih od 61 kazalnikov. Po drugi strani je Semič pri sedmih kazalnikih uvrščen v spodnjih deset odstotkov občin pri nas.

01 DEMOGRAFIJA

Sestavljeni indeks

Semič	34,04	doseganje zlatega standarda	44%
		doseganje slovenskega povprečja	73%

Uvrstitev:	164	
8. decil		podpovprečna uvrstitev

Indeks: demografija

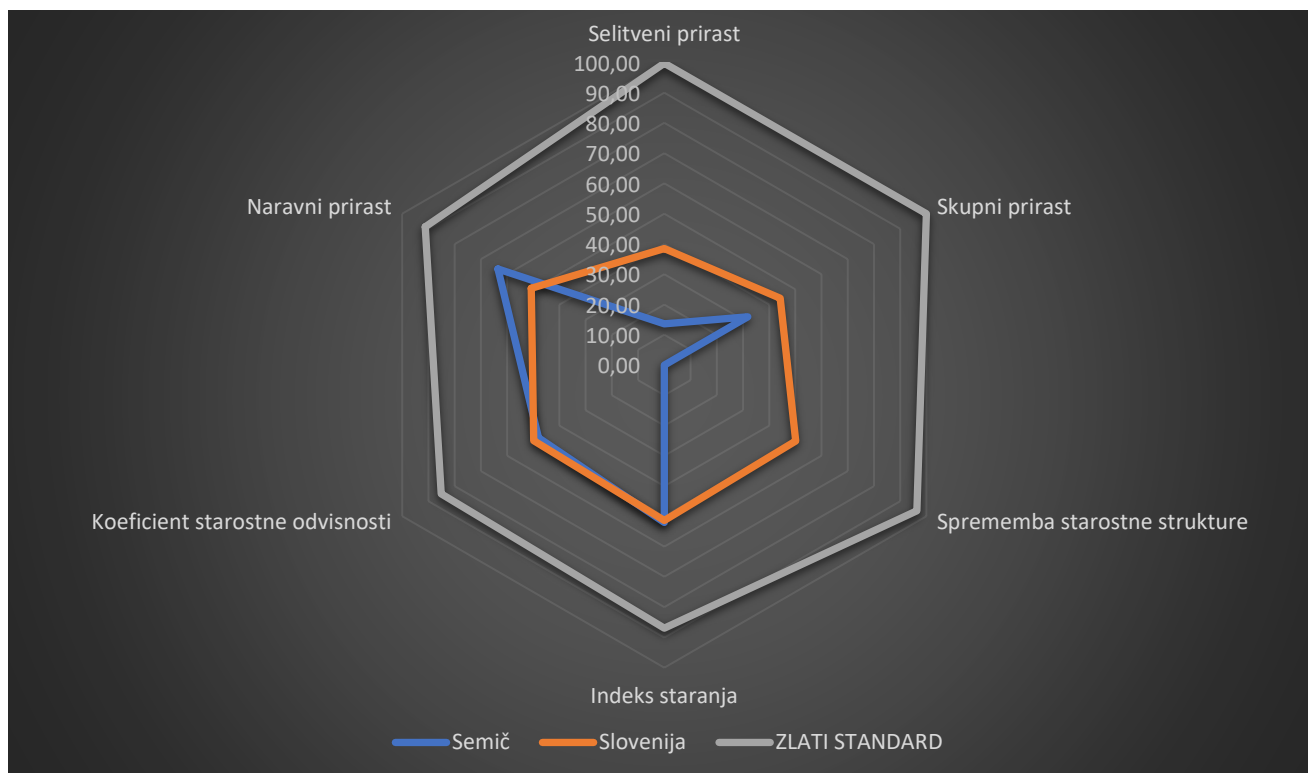
Demografski indeks je pokazatelj stanja in glavnih trendov na demografskem področju. Zajema kazalnike, povezane s številom in s starostno strukturo prebivalstva. Odvisen je od priseljevanja prebivalstva, spremembe števila prebivalcev, starostne strukture ter staranja prebivalstva.

Indeks je izračunan s pomočjo šestih kazalnikov v dveh skupinah: ob treh kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo trije spremljevalni kazalniki.

Indeks tvorijo štirje kazalniki spremembe in dva kazalnika stanja.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Privlačnost kraja za priseljevanje	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	179	13,60
Sprememba števila prebivalcev	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	130	31,85
Staranje prebivalstva	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	111	52,01

V petih letih se je demografska struktura občine Semič precej spremenila. Glavna razloga sta dva. Prvi je staranje prebivalstva, drugi pa odseljevanje. Le še v treh občinah v Sloveniji se je delež prebivalcev starejših od 65 pet v petih letih povečal še bolj.

Semič sicer (še?) ni izrazito "stara" občina: po strukturi je nekje prav na zlati sredini. Tudi delež prebivalcev v delovno aktivnih starostnih skupinah je nekje na povprečju za 212 občin. A pred nekaj leti je bilo stanje ugodnejše.

Najugodnejšo vrednost ima kazalnik naravnega prirasta: tu Semič lepo presega povprečno vrednost. A ta naravni prirast ni dovolj, da bi uravnotežil učinek odseljevanja. Tako se število prebivalcev v občini zmanjšuje.

PRIVLAČNOST KRAJA ZA PRISELJEVANJE

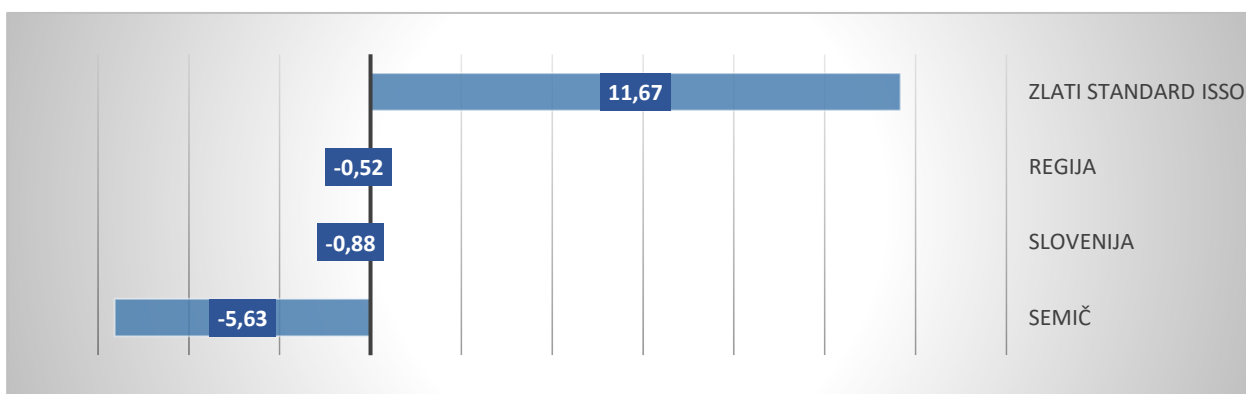
Kritični kazalnik uspešnosti: selitveni prirast

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	D1DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	petletno povprečno število priseljenih ali odseljenih oseb na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	-5,63	179	19

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	11,67	14%
Slovensko povprečje	-0,88	35%
Povprečje regije	-0,52	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Povprečni selitveni prirast na 1.000 prebivalcev v petih letih (2013 – 2017).

Selitveni prirast je razlika med številom priseljenih in odseljenih ljudi v občini v določenem obdobju, praviloma koledarskem letu. V analizi ISSO uporabljamo petletno obdobje: kazalnik nam tako pove, koliko ljudi se je v povprečju priselilo v občino v zadnjih petih letih na 1.000 prebivalcev.

Selitveni prirast nam pokaže privlačnost občine za prebivanje: kot **kazalnik atraktivnosti kraja** je bistven za oceno demografskih gibanj v občini.

Kazalnik je izračunan s pomočjo podatka o selitvenem prirastu (SURS). Petletno povprečje vrednosti je preračunano na 1.000 prebivalcev s pomočjo podatka o povprečnem petletnem številu prebivalcev.

MERJENO OBDOBJE

Povprečna vrednost za pet let: 2013-2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS. Statistični urad podatke o selitvah pridobiva iz Centralnega registra prebivalcev (Ministrstvo za notranje zadeve).

SPREMEMBA ŠTEVILA PREBIVALCEV

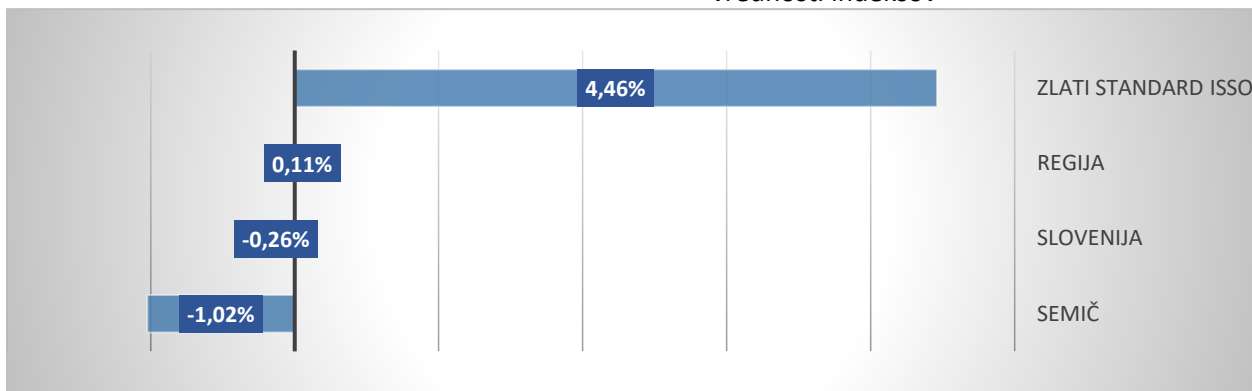
Kritični kazalnik uspešnosti

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	D2DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	-1,0%	130	16

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	4,5%	32%
Slovensko povprečje	-0,3%	72%
Povprečje regije	0,1%	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Sprememba števila prebivalcev med letoma 2014 in 2018 (prvo polletje) v odstotkih.

Kazalnik nam pokaže stopnjo rasti (ali upada) števila prebivalcev v petih letih. Podatek je odvisen od naravnega in selitvenega gibanja prebivalstva in tako obenem govori o atraktivnosti in »vitalnosti« kraja. Je temeljni kazalnik za oceno demografskih trendov, povezanih s številom prebivalcev. Podatek je objavljen v odstotkih. Izračunan je s pomočjo podatkov o številu prebivalcev po občinah. SURS objavlja podatke za polletna obdobja, pri čemer uporabi stanje za prvi dan v obdobju. Tako na primer prikazuje podatek za prvo polletje za leto 2015 stanje 1. januarja tega leta.

MERJENO OBDOBJE

Pet letna sprememba med leti 2014 in 2018 (podatki za prvo polletje)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS. Uporabljena je statistična definicija prebivalstva v skladu z uredbo Evropskega parlamenta (2008).

STARANJE PREBIVALSTVA

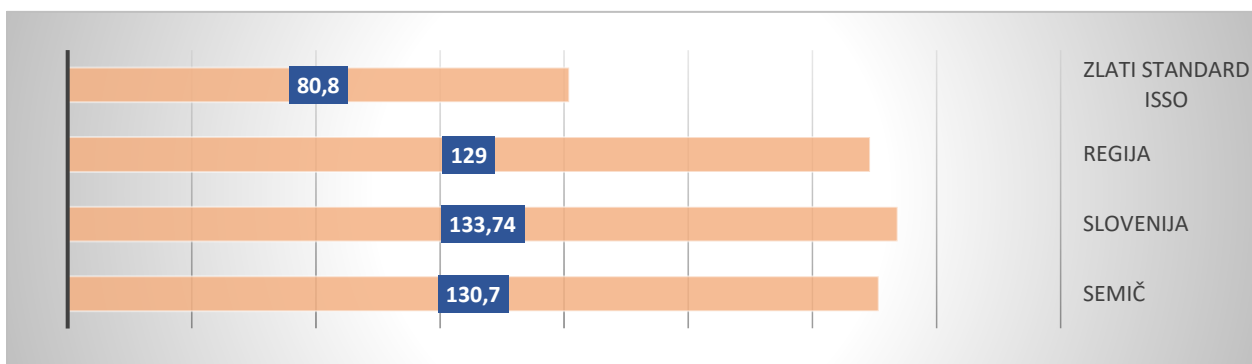
Kritični kazalnik uspešnosti: indeks staranja

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	D4S
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	130,7	111	15

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	80,8	60%
Slovensko povprečje	133,7	101%
Povprečje regije	129,3	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Indeks staranja je razmerje med starim (stari 65 let ali več) in mladim prebivalstvom (stari od 0 do 14 let) pomnoženo s 100.

Indeks je elementarni pokazatelj, ki s pomočjo enega števila prikaže starostno strukturo občine. Kot tak je glavni kazalnik za demografsko sliko starosti prebivalcev nekega kraja. Če je vrednost indeksa večja od 100, je v občini več starih kot mladih prebivalcev. To kaže, da se prebivalstvo v tem kraju stara. Če je indeks manjši od 100, je položaj obrnjen: mladih je torej več.

Uporabljamo izračun statističnega urada.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 1.1.2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS. Uporabljena je statistična definicija prebivalstva v skladu z uredbo Evropskega parlamenta (2008).

DINAMIKA STARANJA

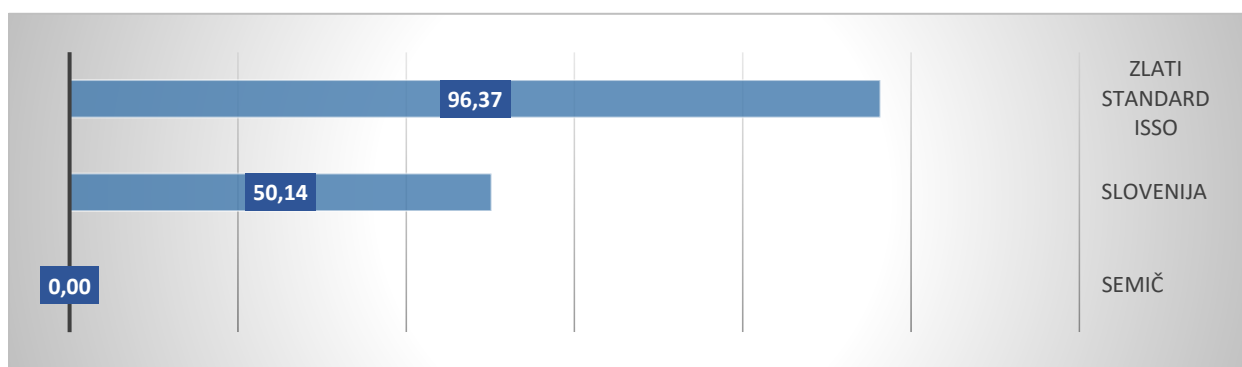
Dodatni kazalnik uspešnosti: sprememba deleža starih prebivalcev

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	D2DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek - delež prebivalstva, starejšega od 65 let
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	21,0%	209	21

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	1,9%	0%
Slovensko povprečje	11,3%	0%
Povprečje regije	9,6%	

*vrednosti indeksov

Graf: vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Sprememba deleža starejših od 65 let med letoma 2014 in 2018 (prvo polletje). Kazalnik nam pokaže dinamiko staranja prebivalstva. Kazalnik je izračunan s pomočjo podatkov o skupnem številu prebivalcev in o številu prebivalcev po glavnih starostnih skupinah.

Selitveni prirast je razlika med številom priseljenih in odseljenih ljudi v občini v določenem obdobju, praviloma koledarskem letu. V analizi ISSO uporabljamo petletno obdobje: kazalnik nam tako pove, koliko ljudi se je v povprečju priselilo v občino v zadnjih petih letih na 1.000 prebivalcev.

Kazalnik je izračunan s pomočjo podatka o selitvenem prirastu (SURS). Petletno povprečje vrednosti je preračunano na 1.000 prebivalcev s pomočjo podatka o povprečnem petletnem številu prebivalcev.

MERJENO OBDOBJE

Sprememba v petih letih: 2014-2018 (stanje na prvi januar)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS. Uporabljena je statistična definicija prebivalstva v skladu z uredbo Evropskega parlamenta (2008).

EKONOMSKO ODVISNE STAROSTNE SKUPINE

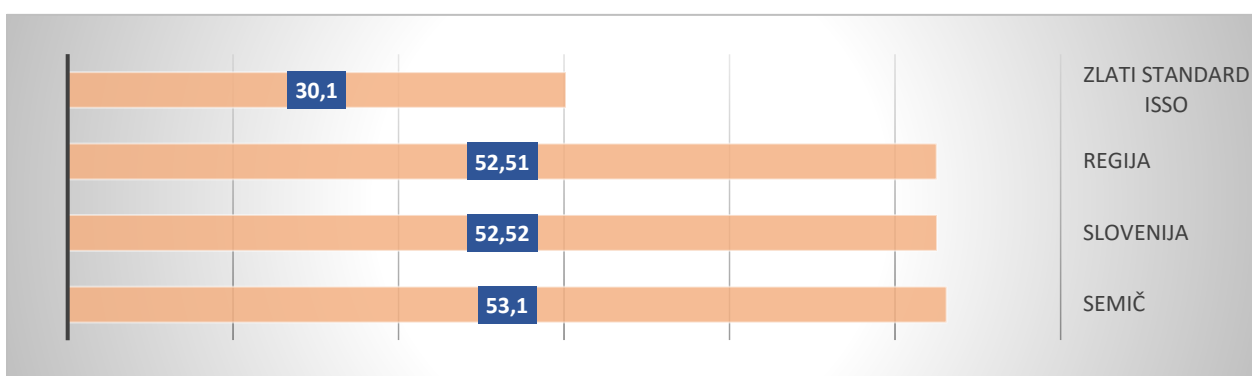
Dodatni kazalnik uspešnosti: koeficient starostne odvisnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	D55
Časovni okvir:	5 let
Enota:	indeks
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	53,1	117	16

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	30,1	56%
Slovensko povprečje	52,5	96%
Povprečje regije	52,5	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koeficient starostne odvisnosti pove, koliko otrok in starejših prebivalcev je odvisnih od 100 delovno sposobnih. Izračunan je kot razmerje med številom otrok (0 do 14 let) in starejših (65 let ali več) ter številom delovno sposobnih prebivalcev, torej prebivalcev, starih 15 do 64 let, pomnoženo s 100. Uporabili smo izračun SURS.

MERJENO OBDOBJE

Podatek za zadnje leto: 2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS. Uporabljena je statistična definicija prebivalstva v skladu z uredbo Evropskega parlamenta (2008).

NARAVNI PRIRAST

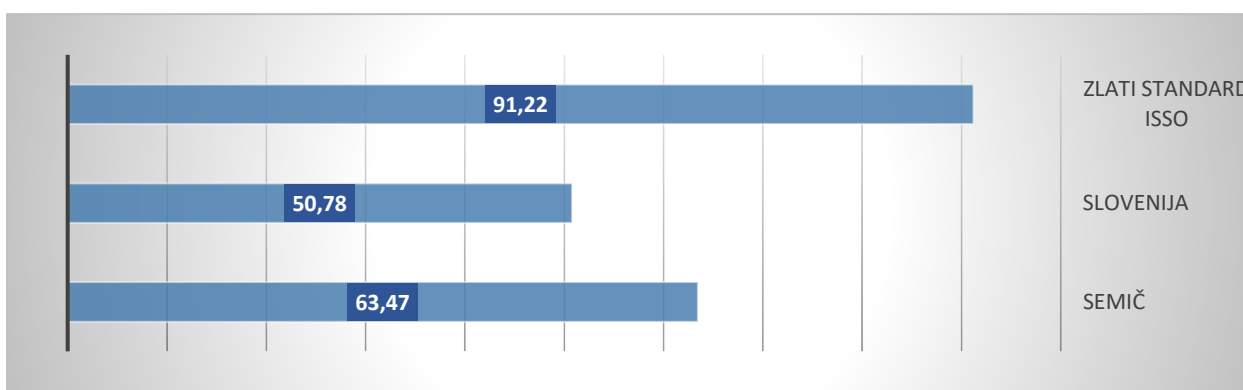
Dodatni kazalnik uspešnosti

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	D6DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	število oseb na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	9,7	70	12

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	48,1	70%
Slovensko povprečje	-0,9	125%
Povprečje regije	2,8	

*vrednosti indeksov

Graf: vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Petletna povprečna razlika med številom živorojenih in umrlih, preračunana na 1.000 prebivalcev. Naravni prirast je razlika med številom živorojenih in umrlih oseb v določenem obdobju. V analizi ISSO uporabljamo petletno obdobje: kazalnik nam tako povprečno letno razliko med številom živorojenih in umrlih v kraju v zadnjih petih letih, preračunano na 1.000 prebivalcev.

Naravni prirast je pomemben pokazatelj »vitalnosti« kraja.

Za izračun smo uporabili letne podatke o naravnem prirastu. Petletno povprečje naravnega prirasta smo delili s povprečnim številom prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Povprečna vrednost za pet let: 2014 – 2018 (stanje 1. januar)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

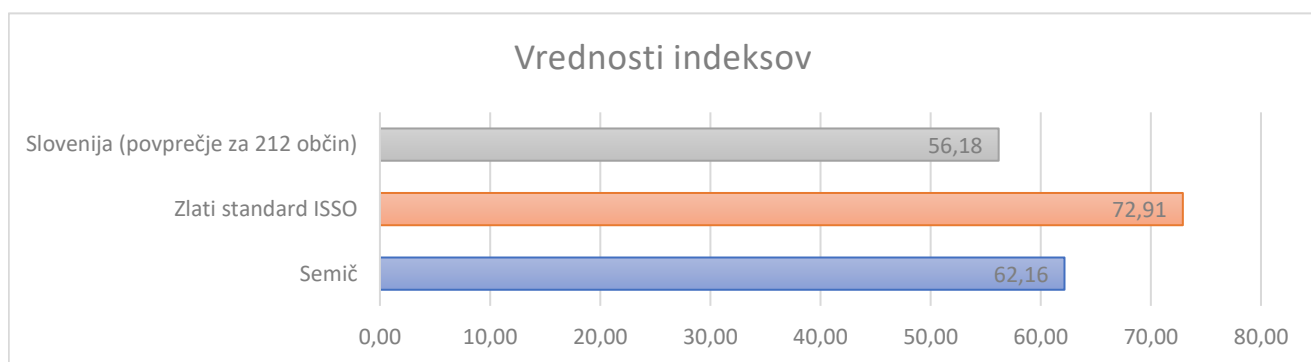
SURS. Uporabljena je statistična definicija prebivalstva v skladu z uredbo Evropskega parlamenta (2008). Natančnejše definicije živorojenih in umrlih ter viri, kjer zajema podatke Statistični urad RS, lahko najdete v opombah na spletnih straneh SURS (www.surs.si).

02 PRORAČUNSKA UČINKOVITOST

Sestavljeni indeks

Semič	62,16	doseganje zlatega standarda	85%
		doseganje slovenskega povprečja	111%

Uvrstitev:	48		
3. decil		nadpovprečna uvrstitev	

Indeks: proračunska učinkovitost

Indeks proračunske učinkovitosti zajema kazalnike, povezane z aktivnostmi občinske uprave, s stroškovno učinkovitostjo, s pridobivanjem »kakovostnih« prihodkov in stopnjo finančne samostojnosti občine.

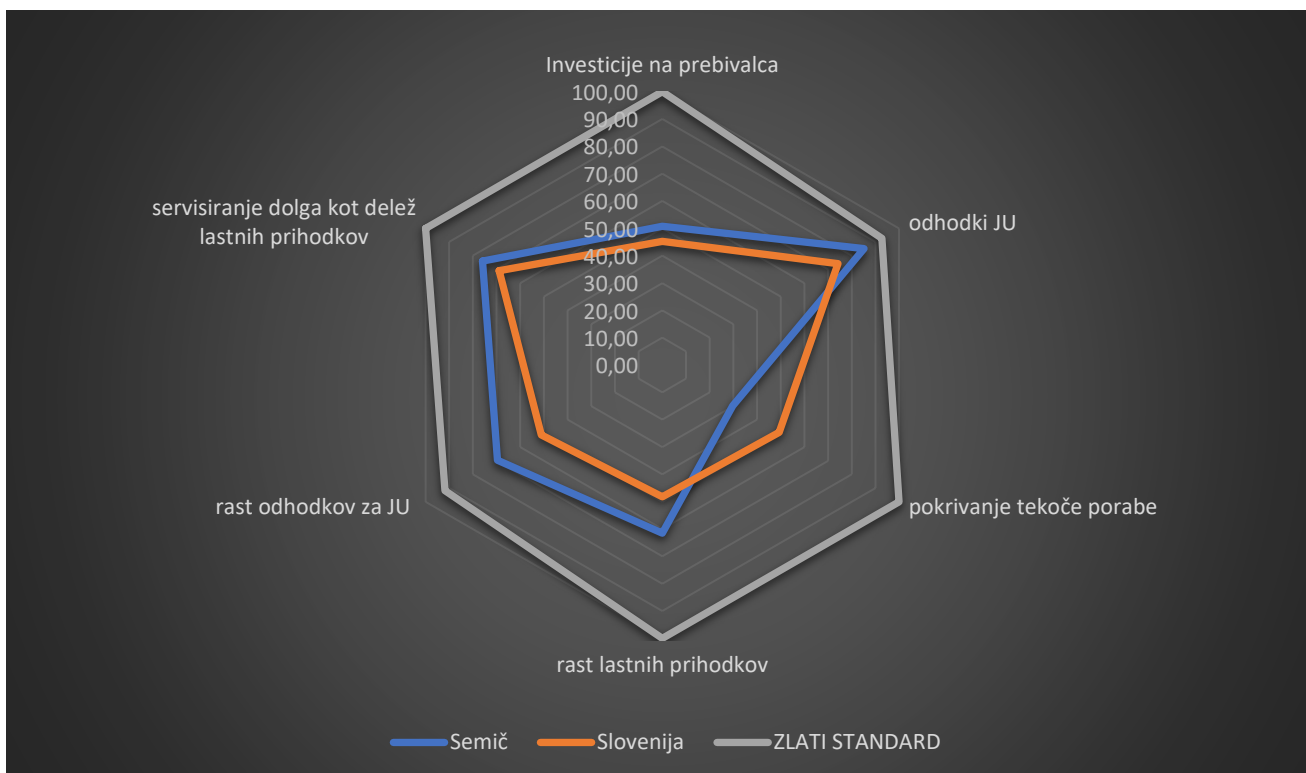
Indeks je povezan z uspešnostjo dela občinske uprave – od vseh področij vsebuje največji delež kazalnikov aktivnosti.

Indeks je izračunan s pomočjo šestih kazalnikov v dveh skupinah: ob treh kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo trije spremljevalni kazalniki.

Indeks tvorijo trije kazalniki aktivnosti, dva kazalnika spremembe in en kazalnik stanja.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Investicijska aktivnost	■■■■■■■■■ ■■■■	76	50,76
Stroškovna učinkovitost uprave	■■■■■■■■■ ■■■■	53	85,22
Stopnja finančne samostojnosti	■■■■ ■■■■ ■■■■ ■■■■	168	29,80

Na področju proračunske učinkovitosti sodi Semič med občine, ki izstopajo po ugodni vrednosti kazalnikov. Te vrednosti so obenem precej uravnotežene: so v glavnem nad povprečjem, a brez ekstremnih vrednosti. Občina je v zadnjem obdobju investicijsko nadpovprečno aktivna in deluje s podpovprečnimi odhodki za javno upravo: ti se še zmanjšujejo. Občina je povečala tudi delež lastnih prihodkov trajnejše narave, kljub investicijam pa je obremenitev z dolgom podpovprečna. Semič sodi med finančno manj samostojne občine, kar pomeni, da običajni delež dohodnine ni dovolj za pokrivanje tekoče porabe - to je povezano z razvitostjo in blaginjo celotnega območja (torej Bele Krajine).

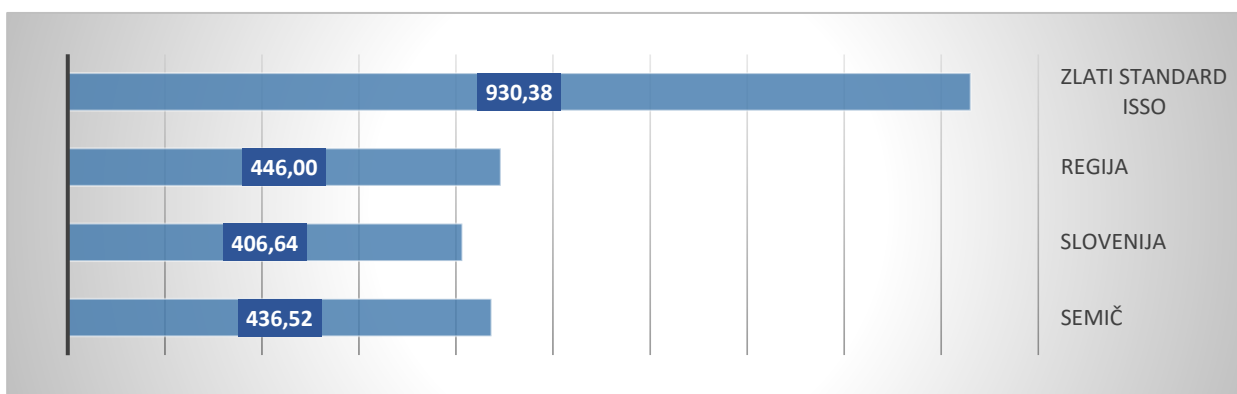
INVESTICIJE

Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	U1A
Časovni okvir:	5 let
Enota:	vrednost v €

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	436,52	76	11

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	930,38	47%
Slovensko povprečje	406,64	107%
Povprečje regije	446,00	98%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Povprečni investicijski odhodki v petih letih, preračunani na prebivalca (2013 – 2016).

Povprečna vrednost investicij na prebivalca je ključni kazalnik za aktivnosti občine v določenem obdobju. Kot tak pomembno prispeva k sliki učinkovitosti: učinkovite občine po našem razumevanju odlikuje bogata investicijska aktivnost in stroškovna učinkovitost.

Kazalnik je izračunan s pomočjo podatka o odhodkih za investicije v zaključnih računih občin. Gre torej za podatke na kontnem mestu 420 v zaključnih računih, urejenih po ekonomski klasifikaciji. Povprečje za pet let je preračunano glede na povprečno število prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Povprečna vrednost za pet let: 2013-2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Vir zaključnih računov občin: Ministrstvo za finance RS.

Vir podatkov o številu prebivalcev: SURS.

DODATNA OPOMBA

V posameznih primerih investicijski odhodki v zaključnih računih vključujejo projekte, ki potekajo v več občinah. Izjemoma je tak projekt v celoti vključen v proračun občine, ki je nosilka projekta. V primeru projekta za vodovod (sistem B) je tako celotna investicija za 12 občin vključena v zaključne račune občine Grad. Investicijo smo prerazporedili po 12 občinah s pomočjo podatkov v Elaboratu o oblikovanju cen storitev javne družbe Vodovod sistema B (2016). V tem primeru vrednosti investicij odstopajo od tistih, ki so zabeležene v uradnih zaključnih računih. Podatki o deležih investicije so neuradni in jih uporabljamo kot oceno.

KAKO STROŠKOVNO UČINKOVITA JE UPRAVA

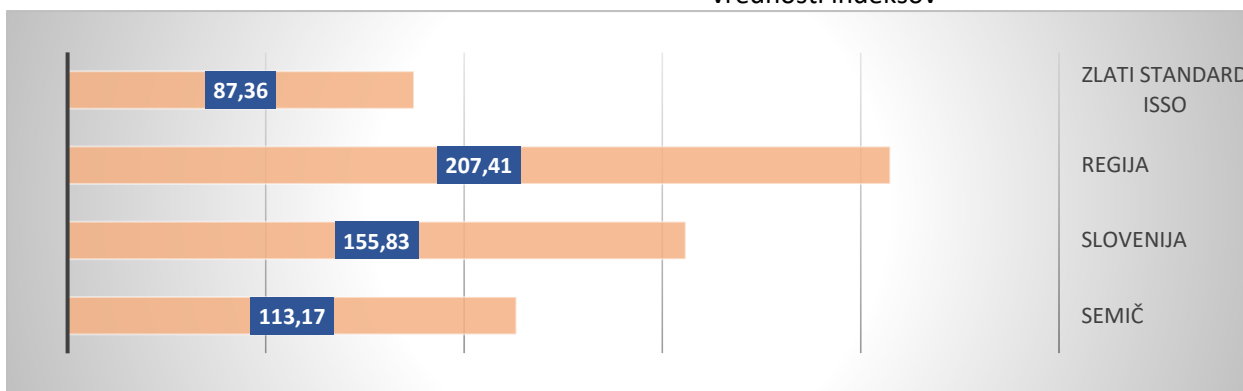
Kritični kazalnik uspešnosti: odhodki za javno upravo

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	U2A
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	vrednost v €
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	113,2	53	8

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	87,4	92%
Slovensko povprečje	155,8	115%
Povprečje regije	207,4	

*vrednosti indeksov

boljša je nižja vrednost

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Odhodki za javno upravo na kontnem mestu 01, preračunani na prebivalca.

Odhodki za javno upravo sodijo med kazalnike, ki jih lahko uporabimo za oceno stroškovne učinkovitosti občinske uprave.

Kazalnik je izračunan kot vsota odhodkov na kontnem mestu 01 po funkcionalni in ekonomski klasifikaciji in sicer po kontih skupine 40 (tekoči odhodki) in 41 (tekoči transferji). Ta vsota je preračunana na prebivalca.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Vir zaključnih računov občin: Ministrstvo za finance RS.

Vir podatkov o številu prebivalcev: SURS.

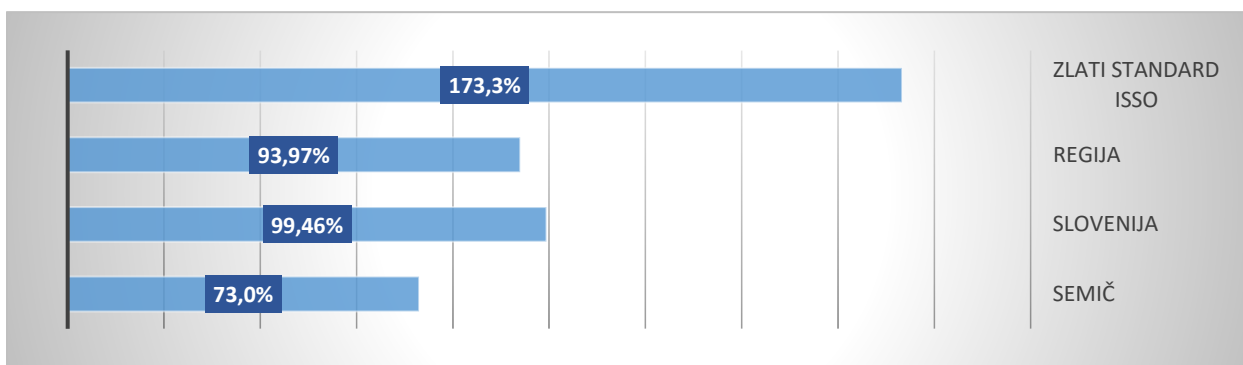
INDEKS FINANČNE SAMOSTOJNOSTI

Kritični kazalnik uspešnosti: pokrivanje tekočih odhodkov s (hipotetičnimi) lastnimi prihodki

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	U3S
Časovni okvir:	zadnje leto z dosegljivimi podatki
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	73%	168	17

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	173,3%	42%
Slovensko povprečje	99,5%	73%
Povprečje regije	94,0%	128,8%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Kazalnik o finančni samostojnosti občine nam pove, kolikšen delež tekoče porabe občine je pokrit z davčnimi in drugimi občinskimi prihodki trajnejše narave. Pri tem uporabljamo dejansko zbrano dohodnino v kraju in ne zneska, ki ga na občino razporedi država.

Podatek nima absolutne vrednosti, ampak zgolj primerjalno. Tekoča poraba je definirana kot razlika med celotnimi odhodki občine in vsemi investicijami (investicijski odhodki in transferji). Hipotetični lastni trajni prihodki so vsi prihodki občine razen kapitalskih in vseh transfernih, vključno s sredstvi Evropske unije. Prihodki so hipotetični zato, ker smo izničili učinek solidarnostne izravnave in kot prihodek iz dohodnine upoštevali 54 odstotkov dohodnine, ki je bila dejansko odmerjena občanom neke občine v določenem letu.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2015

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin in podatki o zbrani dohodnini: Ministrstvo za finance RS

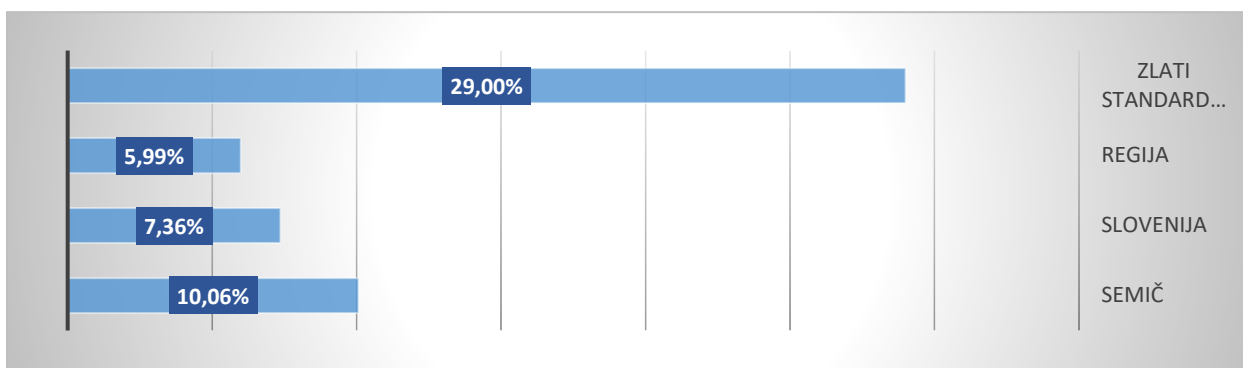
RAST "KAKOVOSTNIH" PRIHODKOV

Dodatni kazalnik uspešnosti: rast lastnih (netransfernih) prihodkov trajnejše narave

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	U5DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	10,1%	56	5

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	29,0%	35%
Slovensko povprečje	7,4%	137%
Povprečje regije	6,0%	168,0%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Rast »kakovostnih« - torej lastnih in trajnejših prihodkov občine med leti 2012 – 2016.

Gre za prihodke, ki so trajnejše narave, niso transferni in so bolj odvisni od ukrepov posamezne občine, kot od državnih mehanizmov za razporejanje sredstev. To so prihodki brez transferjev, kapitalskih prihodkov in dohodnine. Kazalnik nam torej pokaže spretnost občine, da povečuje te, pogojno rečeno »lastne« prihodke.

Kazalnik je izračunan s pomočjo odhodkov občin v zaključnih računih, urejenih po ekonomski klasifikaciji.

MERJENO OBDOBJE

Primerjava petletnih podatkov: 2013 in 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

RAST ODHODKOV ZA JAVNO UPRAVO

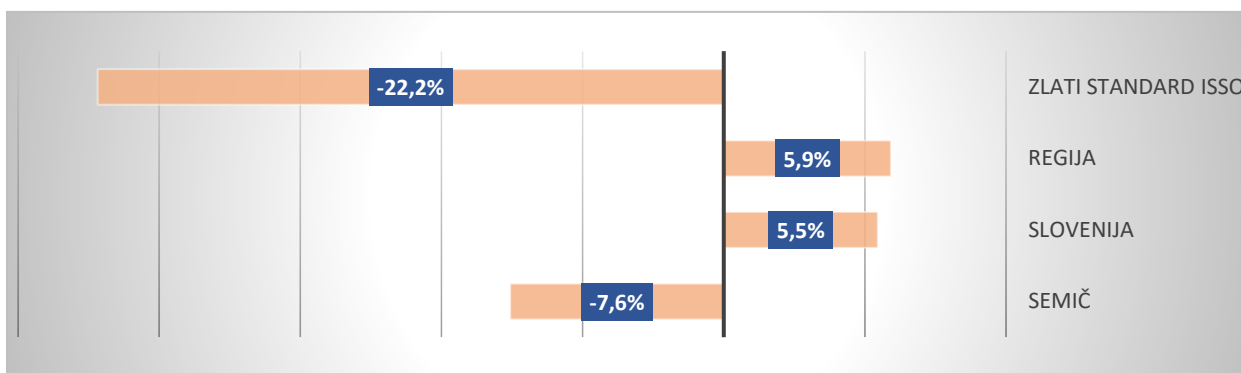
Dodatni kazalnik uspešnosti

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	U6DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	-7,6%	35	4

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	-22%	76%
Slovensko povprečje	5%	136%
Povprečje regije	6%	

*vrednosti indeksov

boljša je nižja vrednost

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Petletna rast odhodkov za javno upravo v odstotkih.

Odhodki za javno upravo sodijo med kazalnike, ki jih lahko uporabimo za oceno stroškovne učinkovitosti občinske uprave. To je dinamična verzija kazalnika U2A, ki kaže odhodke za javno upravo, preračunane na prebivalca, glede na zadnji zaključni račun.

Kazalnik je izračunan kot vsota odhodkov na kontnem mestu 01 po funkcionalni in ekonomski klasifikaciji in sicer po kontih skupine 40 (tekoči odhodki) in 41 (tekoči transferji). Petletna sprememba vrednosti je preračunana v odstotno rast.

MERJENO OBDOBJE

Primerjava petletnih podatkov: 2013 in 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

OBREMENJENOST Z DOLGOM

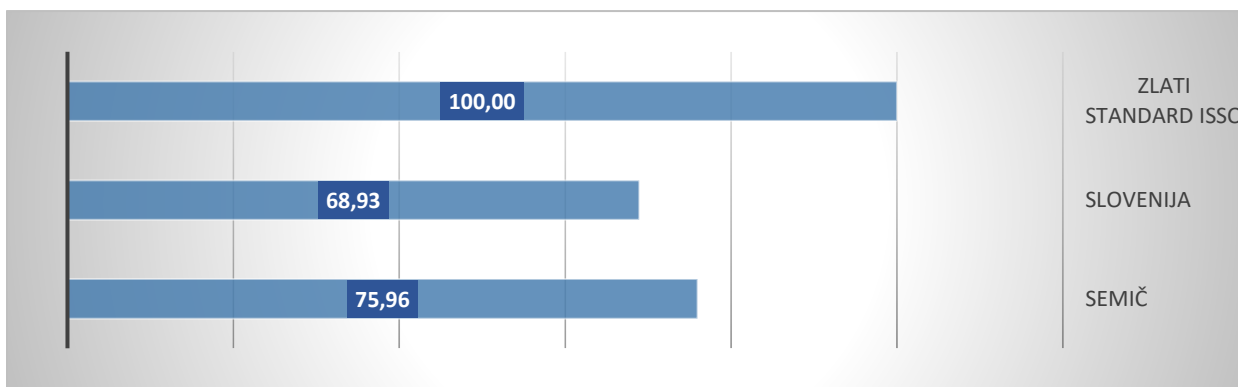
Dodatni kazalnik uspešnosti: delež prihodka za servisiranje dolga

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	U7A
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	vrednost v €
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	3,7%	70	5

	vrednost	doseganje* v odstotkih
Zlati standard	0,0%	76%
Slovensko povprečje	5,0%	110%
Povprečje regije	7,7%	

*vrednosti indeksov

Graf: vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Odhodki za odplačilo glavnice in plačilo obresti kot delež tekočih prihodkov občine.

Kazalnik uporabljamo kot merilo bremena zadolžitve za občino. Strošek letnega servisiranja dolga kot delež prihodkov je bistveno bolj smiselno merilo bremena zadolžitve od ostalih, kot je na primer dolg na prebivalca.

Tekoči prihodki občine vključujejo davčne in nedavčne prihodke (kontni mesti 70 in 71). Letni odhodki, povezani z zadolžitvijo občine, so vsota odplačila glavnice (kontno mesto 550) in odhodkov za obresti (403).

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

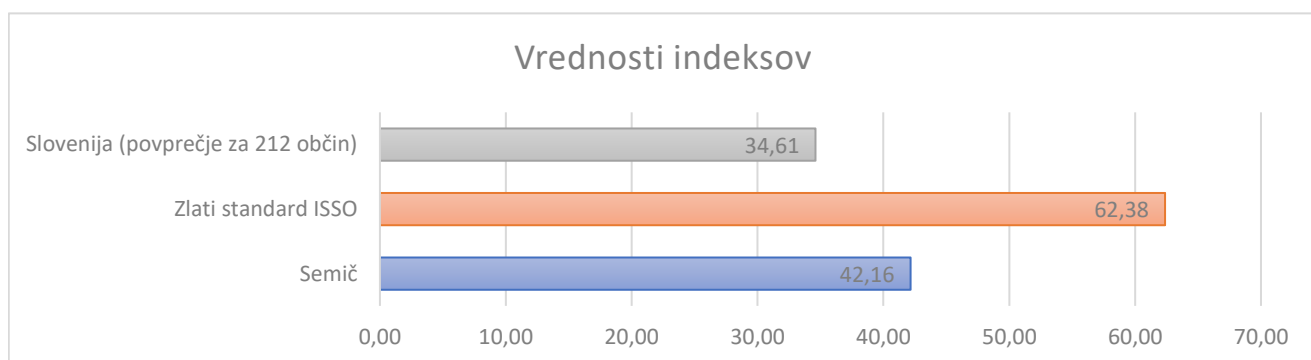
Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

03 GOSPODARSTVO

Sestavljeni indeks

Semič	42,16	doseganje zlatega standarda	68%
		doseganje slovenskega povprečja	122%

Uvrstitev:	56		
3. decil		nadpovprečna uvrstitev	

Indeks: gospodarstvo

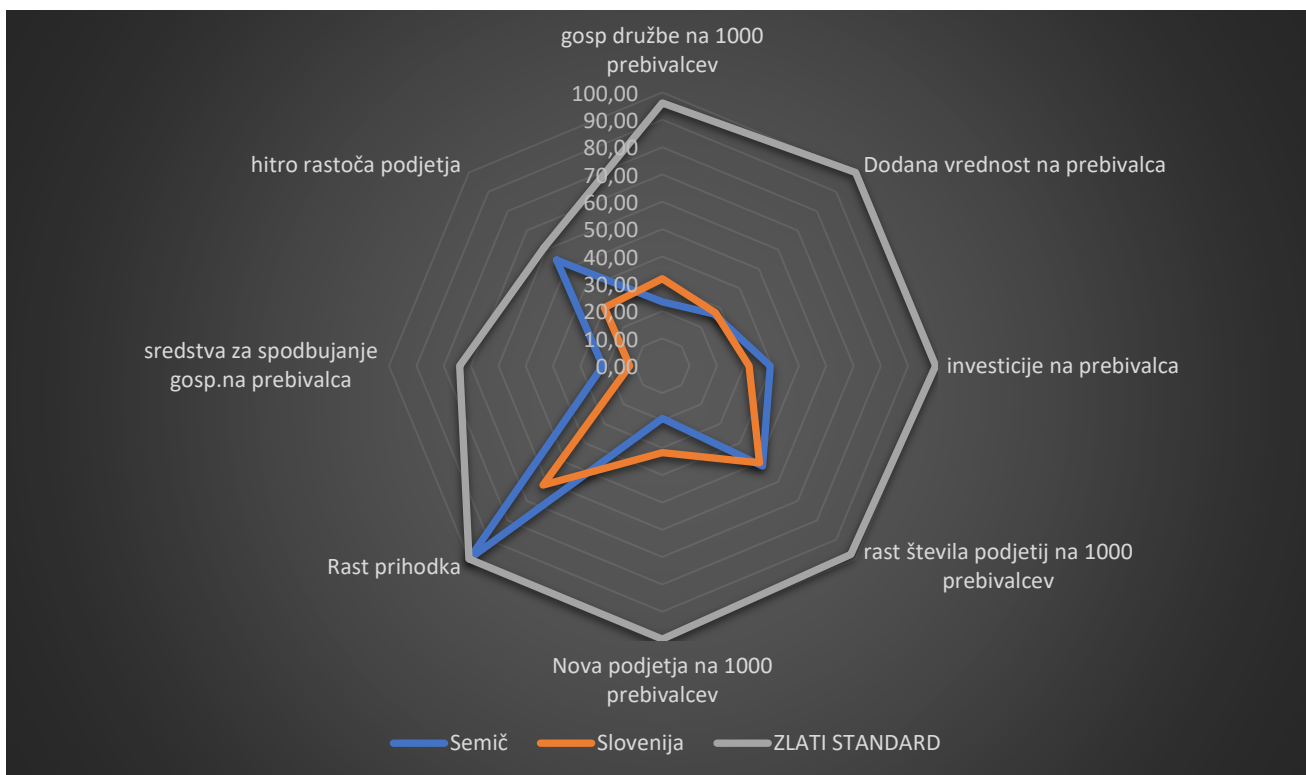
Indeks gospodarstva kaže podjetniško dinamiko, ob tej pa relativno moč gospodarstva – torej moč glede na število prebivalcev. Indeks nam razkrije raven podjetniške in investicijske klime v nekem kraju, ob tem pa glavne razvojne trende na področju gospodarstva. Poenostavljeno rečeno nam pokaže atraktivnost kraja za podjetnike in investitorje ter razvojno dinamiko.

Indeks je izračunan s pomočjo osmih kazalnikov v dveh skupinah: ob štirih kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo štirje spremljevalni kazalniki.

Indeks tvorijo štirje kazalniki stanja, trije kazalniki spremembe in en kazalnik aktivnosti.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Razvitost podjetništva	■■■■■ ■■■■■	126	23,44
Moč gospodarstva: dodana vrednost	■■■■■ ■■■■■	78	26,78
Investicije	■■■■■ ■■■■■	67	39,51
Rast gospodarstva	■■■■■ ■■■■■	24	100,00

Na področju gospodarstva se je položaj Semiča v zadnjem obdobju precej izboljšal. Glavni razlog je sicer precej močno okrevanje gospodarstva po kriznih letih na začetku desetletja. Prihodki gospodarstva so v letu 2018 presegli tiste iz rekordnega leta 2008, Semič pa se uvršča med kraje z relativno najhitreje rastočim gospodarstvom. Raven investicij je za malenkost nad povprečjem, dodana vrednost pa ostaja blizu regijskega povprečja in je za malenkost pod povprečjem 212 občin.

Okrevanje gospodarstva se je začelo kazati v letu 2015: po nekaj letih stagnacije, ko se je prihodek občinskega gospodarstva gibal okrog 45 milijonov evrov, se je leta 2015 začela rast in leta 2017 so prihodki presegli tiste izpred krize. Zanimivo pri tem je, da ta preobrat ni le "preprost" odboj po krizi: k rasti namreč precej prispevajo semiške "gazele", torej hitro rastoča podjetja. Teh je v Semiču kar 18: glede na indeks hitro rastočih podjetij sodi Semič prav v slovenski vrh!

Na drugi strani glavni kazalnik podjetniške klime (število podjetij na 1.000 prebivalcev) ostaja na ravni, ki je nekoliko pod povprečjem. Tudi pri nastajanju novih podjetij Semič ne izstopa. Podoba gospodarstva v Semiču torej ni enoznačna - ob znakih izrazite dinamike in ugodne klime ostaja nekaj še nerešenih izzivov in razvojnih priložnosti.

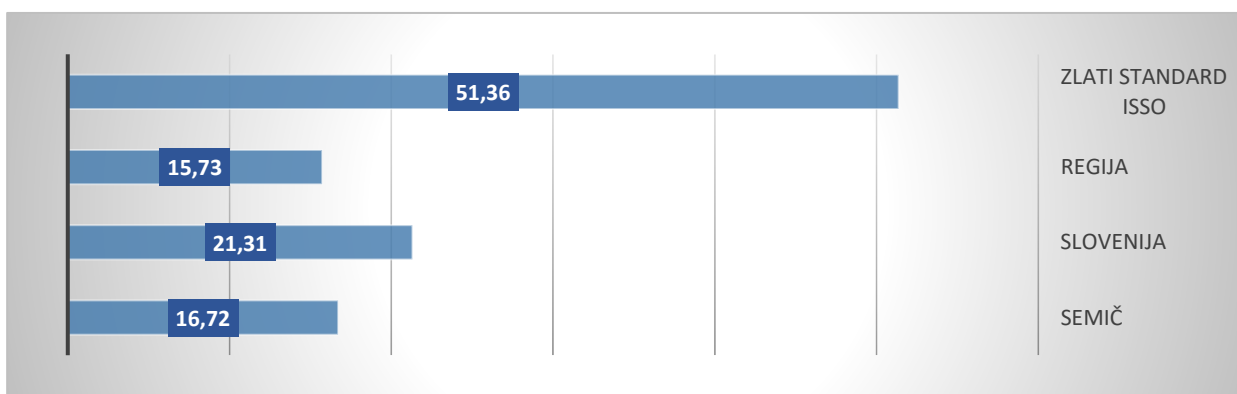
RAZVITOST PODJETNIŠTVA

Kritični kazalnik uspešnosti: število podjetij na 1.000 prebivalcev

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	G1S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	število na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	16,72	126	11

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	51,36	33%
Slovensko povprečje	21,31	78%
Povprečje regije	15,73	106%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Število gospodarskih družb in zadrug v občini, preračunano na 1.000 prebivalcev.

Število gospodarskih družb na 1.000 prebivalcev nam pokaže ti. **gostoto podjetij** (business density): ta velja za eno najpomembnejših meril za **podjetniško klimo** v nekem okolju.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 30.6.2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

AJPES, Poslovni register Slovenije.

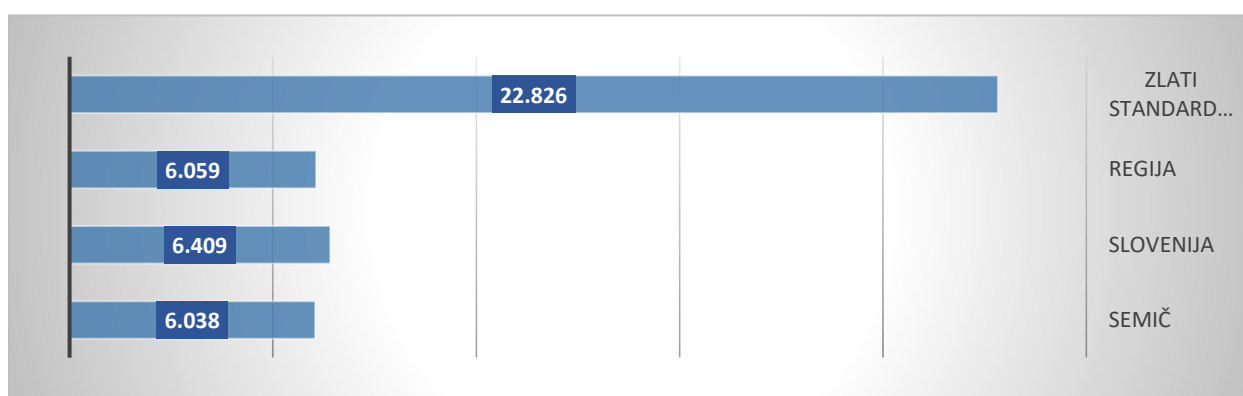
DODANA VREDNOST

Kritični kazalnik uspešnosti: dodana vrednost na prebivalca

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	G2S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	6.038	78	7

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	22.826	26%
Slovensko povprečje	6.409	94%
Povprečje regije	6.059	100%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Skupna dodana vrednost občinskega gospodarstva, preračunana na 1.000 prebivalca.

Osnovni ekonomski indikator, ki kaže ustvarjeno vrednost gospodarskih družb v obdobju. Gre za kosmati donos iz poslovanja, zmanjšan za vrednost stroškov, vrednost zalog in drugih poslovnih odhodkov.

Kazalnik nam pokaže **relativno moč gospodarstva** v občini: odvisen je tako od prihodka kot od učinkovitosti in s tem uspešnosti poslovanja podjetij.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

AJPES, FIPO (Letna poročila gospodarskih družb).

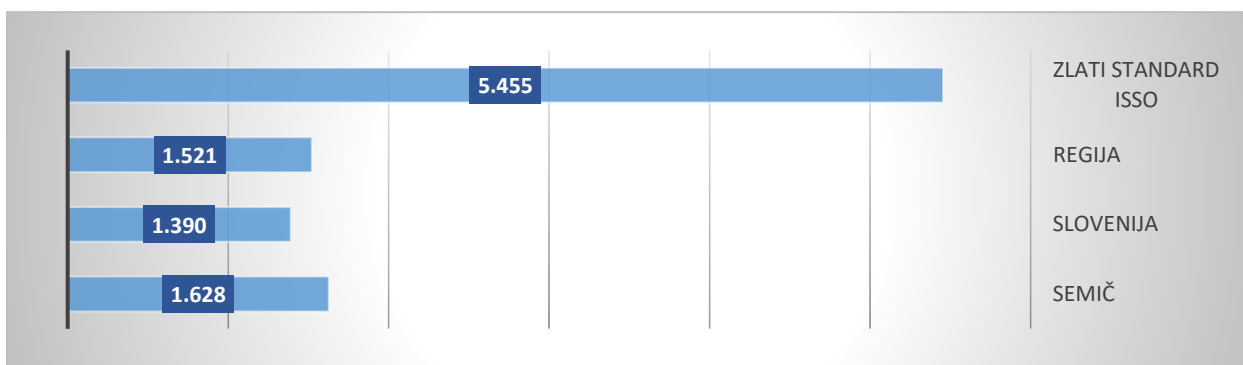
INVESTICIJE V GOSPODARSTVU

Kritični kazalnik uspešnosti: vrednost investicij na prebivalca

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	G3S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	1.628	67	7

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	5.455	30%
Slovensko povprečje	1.390	117%
Povprečje regije	1.521	93,5%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Bruto vrednost investicij v osnovna sredstva podjetij, preračunana na prebivalca.

Kazalnik nam pokaže pripravljenost podjetij, oz. investorjev, da vlagajo v podjetja v nekem kraju: pokaže nam torej **atraktivnost kraja za investicije**.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Vir: SURS. Redna letna raziskava »Investicije v osnovna sredstva«.

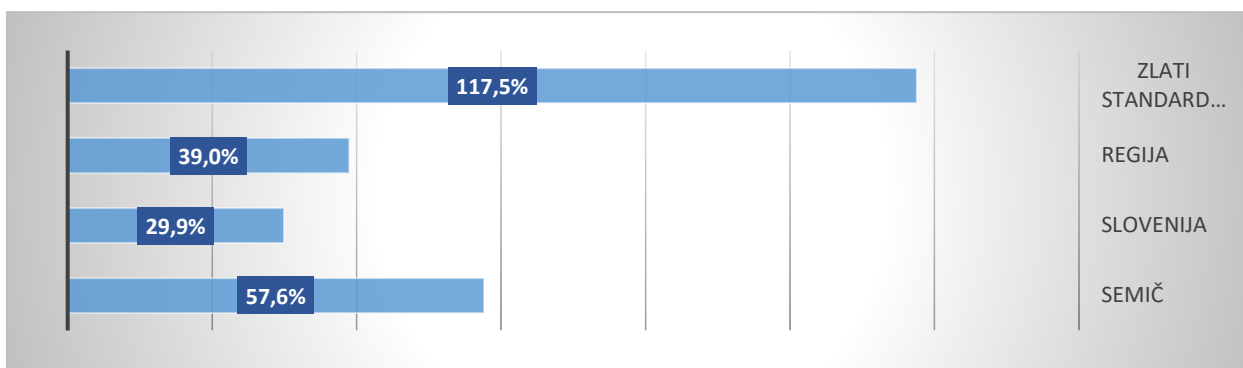
RAST GOSPODARSTVA

Kritični kazalnik uspešnosti: rast prihodka gospodarstva v občini

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	G6DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	57,6%	24	4

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	117,5%	49%
Slovensko povprečje	29,9%	193%
Povprečje regije	39,0%	147,9%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Sprememba celotnega prihodka gospodarstva v občini v petih letih v odstotkih.

Rast prihodka gospodarstva je temeljni kazalnik za gospodarsko stanje v nekem okolju. Iz podatka lahko razberemo smer gibanj, torej ali je gospodarstvo v nekem okolju v stanju konjunktore ali recesije. Obenem ima kazalnik izrazito ločevalni značaj: ločuje lokalna okolja z boljšo podjetniško klimo, oz. kondicijo gospodarstva, od tistih s slabšo. V času recesije nam pokaže odpornost nekega okolja na krizne razmere. V času rasti nam razkriva, v katerih okoljih je gospodarstvo uspešnejše, bolj podjetniško in bolj dinamično.

MERJENO OBDOBJE

2013-2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

AJPES, FIPO (Letna poročila gospodarskih družb)

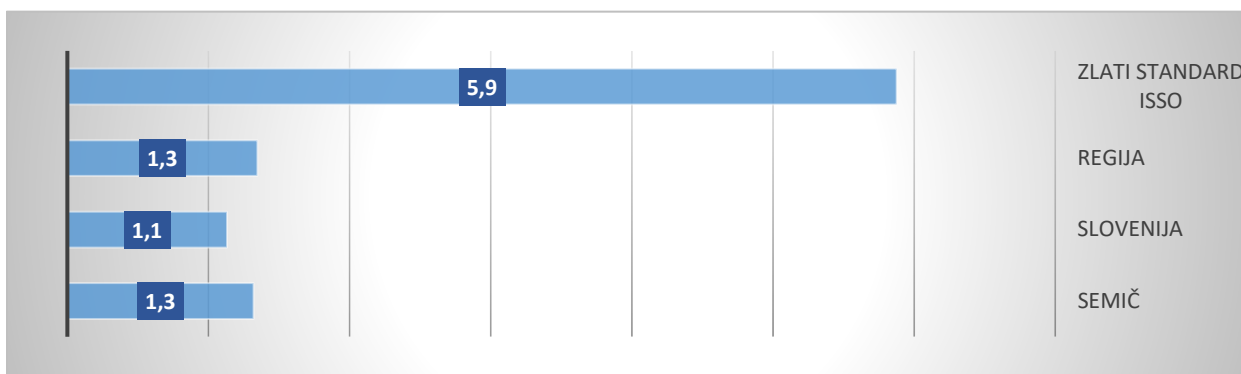
PODJETNIŠKA DINAMIKA

Dodatni kazalnik uspešnosti: rast števila podjetij

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	G4DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	število podjetij na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	1,3	87	8

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	5,9	22%
Slovensko povprečje	1,1	117%
Povprečje regije	1,3	98%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Sprememba števila gospodarskih družb in zadrug v petih letih, preračunana na 1.000 prebivalcev. Sprememba števila gospodarskih družb kaže neto prirast števila podjetij v petih letih – upošteva tako dinamiko nastajanja novih družb (to dinamiko posebej spremljamo s kazalnikom »nova podjetja«) kot tudi dinamiko zapiranja družb, torej izpisov iz registra. S tem nam kazalnik posredno razkriva tudi raven preživetja podjetij v nekem okolju. Sprememba števila podjetij (**business density growth**) sodi med pomembnejše kazalnike za oceno podjetniške klime v nekem kraju.

Kazalnik je izračunan s pomočjo podatkov v Poslovnem registru Slovenije. Sprememba števila gospodarskih družb in zadrug je preračunana na 1.000 prebivalcev s pomočjo povprečnega števila prebivalcev kraja za merjeno obdobje.

MERJENO OBDOBJE

Pet letna sprememba med leti 2014 in 2018 (podatki za 30.6.)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Število gospodarskih družb in zadrug: AJPES, Poslovni register Slovenije

Število prebivalcev: SURS

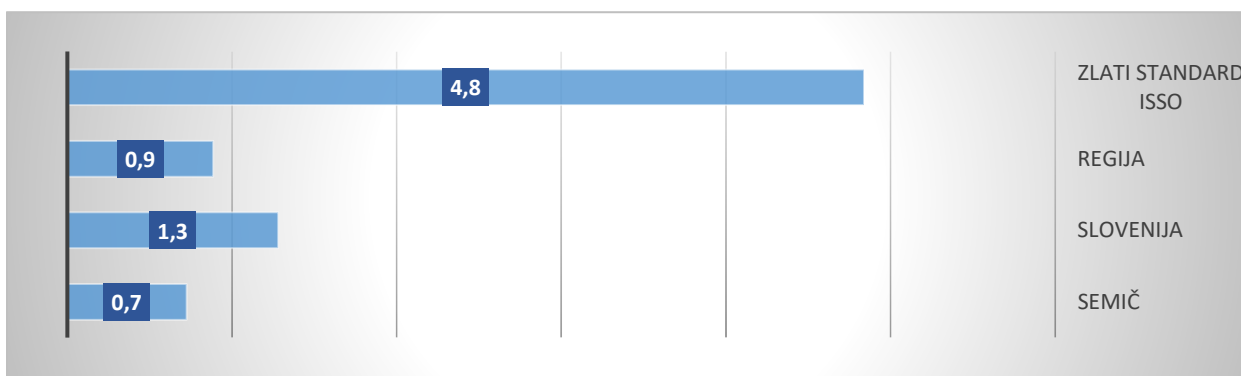
NASTAJANJE NOVIH PODJETIJ

Dodatni kazalnik uspešnosti

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	G5DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	število podjetij na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	0,7	144	15

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	4,8	15%
Slovensko povprečje	1,3	56%
Povprečje regije	0,9	82%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Povprečno letno število novo registriranih gospodarskih družb v petih letih, preračunano na 1000 prebivalcev.

Kazalnik nam pokaže letno dinamiko nastajanja novih podjetij v nekem okolju in je kot tak pomembno merilo za oceno atraktivnosti nekega okolja za nove podjetniške pobude, oziroma vstop v podjetništvo.

Izračunamo ga iz števila vpisov v poslovni register: petletno povprečno število novih gospodarskih družb je preračunano na 1.000 prebivalcev s pomočjo povprečnega števila prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

2013 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Število gospodarskih družb: AJPEŠ, Poslovni register Slovenije

Število prebivalcev: SURS

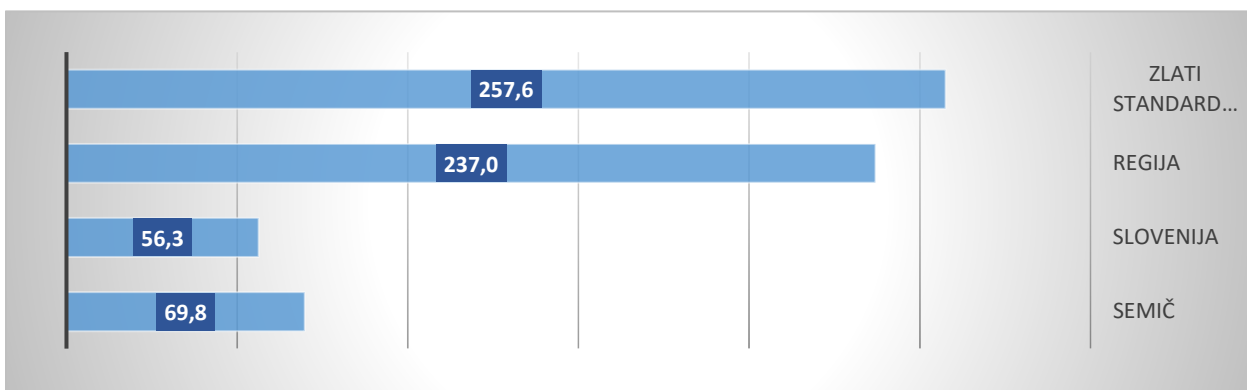
SPODBUJANJE PODJETNIŠTVA

Dodatni kazalnik uspešnosti: odhodki za spodbujanje malega gospodarstva

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	G7A
Časovni okvir:	pet let
Enota:	vrednost v €

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	69,8	34	6

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	257,6	27%
Slovensko povprečje	56,3	124%
Povprečje regije	237,0	29%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Proračunska sredstva porabljena za spodbujanje malega gospodarstva v petih letih, preračunana na prebivalca.

Uporabili smo postavko 14029001 po enotnem kontnem načrtu. Podatek je kumulativne narave: petletna vsota sredstev je deljena s povprečnim številom prebivalcev v merjenem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

2013 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Poraba proračunskih sredstev: Ministrstvo za finance (Zaključni računi občin)

Število prebivalcev: SURS

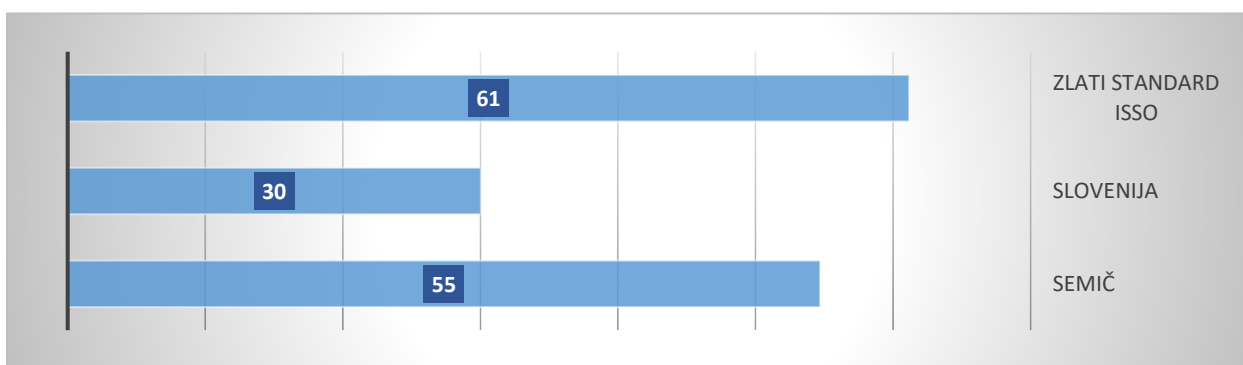
INDEKS HITRO RASTOČIH PODJETIJ

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	G8S
Časovni okvir:	pet let
Enota:	indeks

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	55	12	2

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	61	89%
Slovensko povprečje	30	182%

	ŠTEVILO HITRO RASTOČIH PODJETIJ	DELEŽ HITRO RASTOČIH PODJETIJ
Semič	18	14,3%
Slovensko povprečje	25,31	4,4%
Regija	15,86	5,2%
Zlati standard	131,5	9,0%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Indeks števila in deleža hitro rastočih podjetij v gospodarstvu.

Indeks nam pokaže, koliko hitro rastočih podjetij (HRP) nastane v občini. Kazalnik nam daje drug pogled za oceno podjetniške klime v nekem okolju. Pomen hitro rastočih podjetij (oziroma tako imenovanih gazel) za uspešnost nekega okolja so odkrili že v sedemdesetih in osemdesetih letih 20. stoletja: prav hitro rastoča podjetja v razvitih okoljih prispevajo največ novih zaposlitev in so med glavnimi gonili uspešnega gospodarskega razvoja.

Za izračun indeksa smo uporabili redno raziskavo HRP, ki jo pripravlja AJ PES. Avtorji za določitev HRP uporabljajo kriterije Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Za uvrstitev med HRP mora

podjetje v petih letih podvojiti prihodke, ob tem pa dosegati tudi vrsto meril uspešnosti. Prav tako so izločena zelo majhna podjetja in subjekti v nekaterih dejavnostih.

Za izračun indeksa smo uporabili podatke AJPES o številu HRP po občinah ter o deležu HRP med vsemi gospodarskimi subjekti v občinah. Med gospodarskimi subjekti, ki jih upošteva analiza AJPES, so tako gospodarske družbe kot samostojni podjetniki.

Indeks v analizi ISSO je sestavljen iz dveh indeksov. Prvi je izračunan s pomočjo absolutnega števila HRP v neki občini, drugi pa iz relativnega deleža HRP med gospodarskimi subjekti v kraju. Vrednosti so normalizirane.

MERJENO OBDOBJE

2013 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

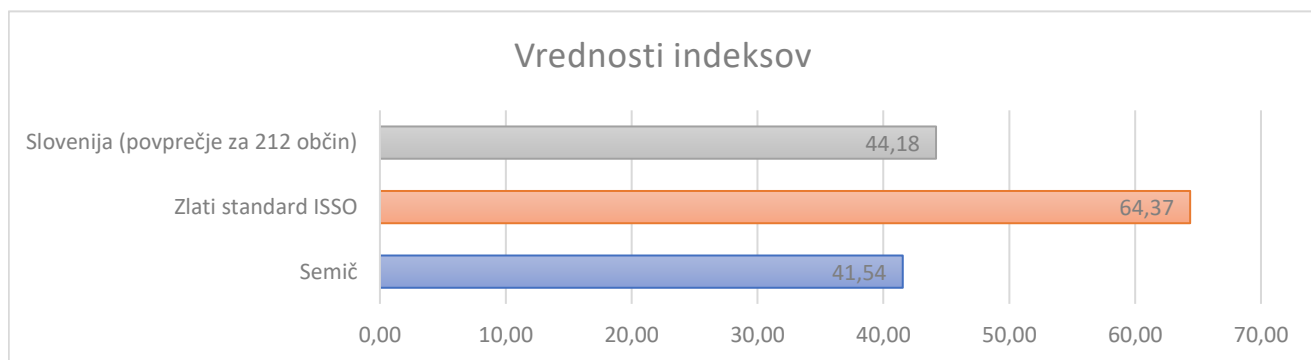
AJPES: Podatki o hitro rastočih podjetjih v obdobju 2013 – 2017, oktober 2018.

04 TRG DELA

Sestavljeni indeks

Semič	41,54	doseganje zlatega standarda	65%
		doseganje slovenskega povprečja	94%

Uvrstitev:	127		
7. decil		rahlo podpovprečna uvrstitev	

Indeks: trg dela

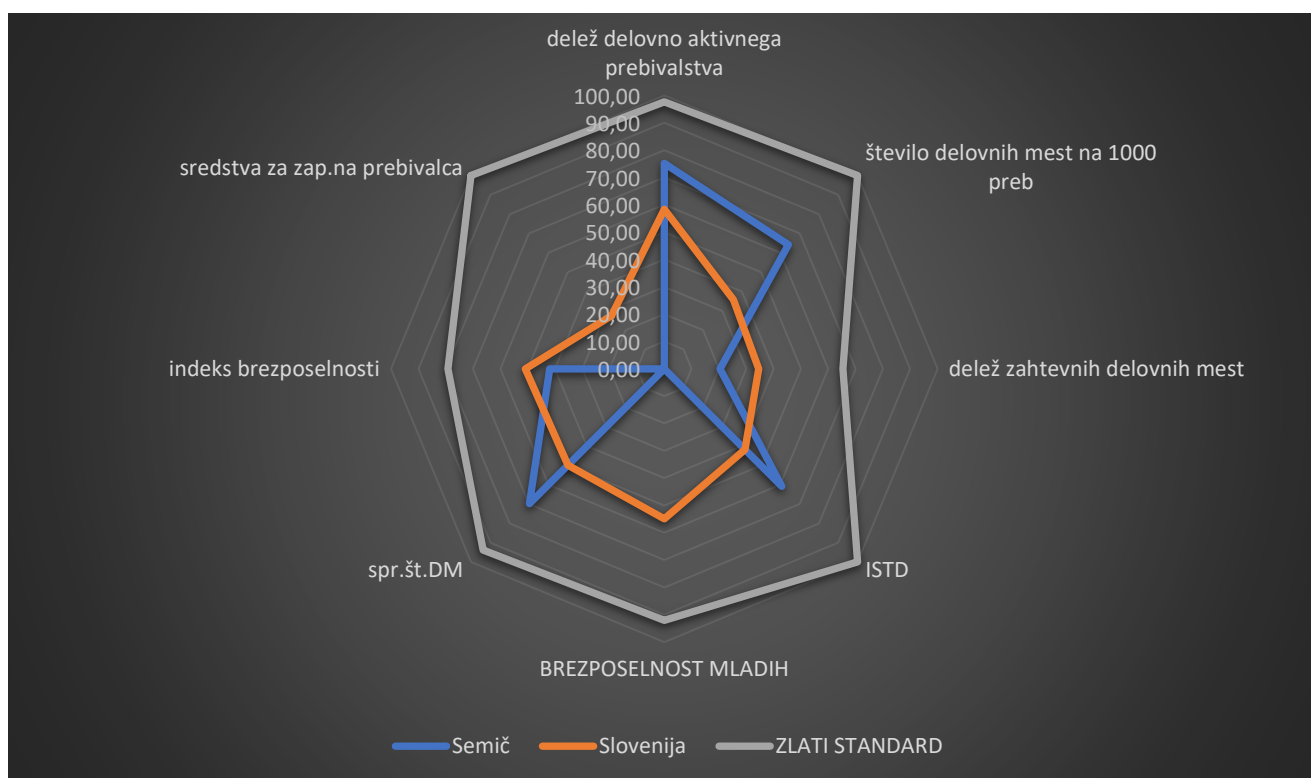
Indeks trga dela združuje kazalnike zaposlenosti prebivalstva in števila ter kakovosti delovnih mest v kraju. Osnovni kazalnik zaposlenosti prebivalstva dopolnjujeta indeks brezposelnosti in delež brezposelnih mladih. Ob relativnem številu delovnih mest indeks vsebuje tudi kazalnik o njihovi kakovosti, o deležu najzahtevnejših delovnih mest. Podobo dopolnjuje indeks samozadostnosti trga dela, ki nam pove, kolikšen delež zaposlenih prebivalcev ima zaposlitev v domačem kraju.

Indeks je izračunan s pomočjo osmih kazalnikov v dveh skupinah: ob štirih kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo štirje spremljevalni kazalniki.

Indeks tvori pet kazalnikov stanja, po en kazalnik spremembe in aktivnosti ter indeks (brezposelnost), ki združuje stanje in dinamiko spremembe.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Zaposlenost prebivalstva	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	61	75,15
Razvitost trga dela	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	37	64,21
Dinamika trga dela	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	34	69,79
Kakovost delovnih mest	■	174	20,38

Podoba trga dela v občini Semič nikakor ni enoznačna. Na eni strani imamo solidno raven zaposlenosti prebivalstva in nadpovprečno število delovnih mest, ki se še povečuje. To obenem pomeni, da je trg dela v kraju precej samozadosten: da občina ponuja dovolj delovnih mest za prebivalce. Manj delovnih migracij pomeni boljše življenje in manj obremenitev za prometno infrastrukturo ter okolje. Obenem je indeks brezposelnosti dokaj visok, posebej problematična pa je raven brezposelnosti mladih. Ta je precej višja tudi glede na povprečje občin v regiji. Ob dobrem številu delovnih mest je delež zaposlitev z najzahtevnejšimi poklici razmeroma majhen, manjši tako od slovenskega kot od regijskega povprečja.

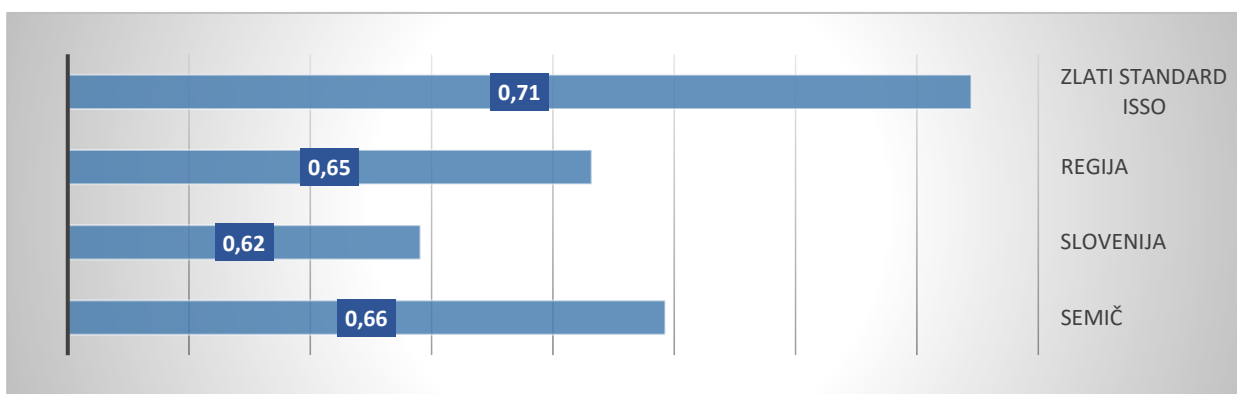
ZAPOSLENOST PREBIVALSTVA

Kritični kazalnik uspešnosti: stopnja zaposlenosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	TD1S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	delež

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	0,66	61	13

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	0,71	93%
Slovensko povprečje	0,62	107%
Povprečje regije	0,65	102%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Zaposleni prebivalci občine kot delež delovno aktivne populacije.

Delež zaposlenih prebivalcev v delovno aktivni populaciji – torej glede na število prebivalcev, starih od 15 do 64 let – nam pokaže stopnjo zaposlenosti prebivalstva. Daje nam drugačno podobo od stopnje brezposelnosti, ki izhaja iz števila registriranih iskalcev zaposlitve.

Delovno aktivno prebivalstvo zajema vse zaposlene in samozaposlene osebe, ki so obvezno socialno zavarovane. Število vključuje tudi bolniško odsotne osebe, osebe na porodniškem dopustu ali tiste, ki niso zaposleni za polni delovni čas. Po drugi strani definicija delovne aktivnosti ne vključuje tistih, ki delajo prek podjemne ali avtorske pogodbe, študentskega dela ali oseb, ki delajo v tujini.

Kazalnik je izračunan tako, da skupno število zaposlenih prebivalcev kraja delimo s številom prebivalcev, starih med 15 in 64 let.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 30.6.2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Delovno aktivno prebivalstvo po občinah delovnega mesta

SURS: Prebivalstvo po velikih in petletnih starostnih skupinah in spolu, občine, Slovenija, polletno

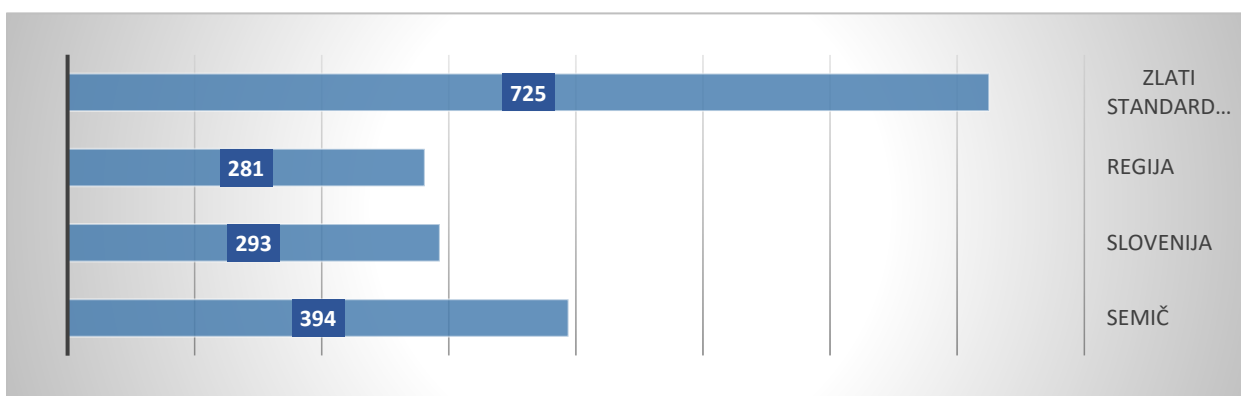
RAZVITOST TRGA DELA

Kritični kazalnik uspešnosti: število delovnih mest

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	TD2S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	število na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	394	37	2

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	725	54%
Slovensko povprečje	293	135%
Povprečje regije	281	140%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Število delovnih mest v občini na 1.000 prebivalcev.

Število delovnih mest je ključni kazalnik razvitosti trga dela: pokaže nam atraktivnost kraja za delodajalce, prebivalcem pa daje informacijo o zmožnosti kraja, da nudi zaposlitve.

Kazalnik je izračunan tako, da skupno število delovnih mest v občini delimo s številom prebivalcev.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 30.6.2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Delovno aktivno prebivalstvo po občinah zaposlitve.

SURS: Prebivalstvo po starosti in spolu, občine, Slovenija, polletno.

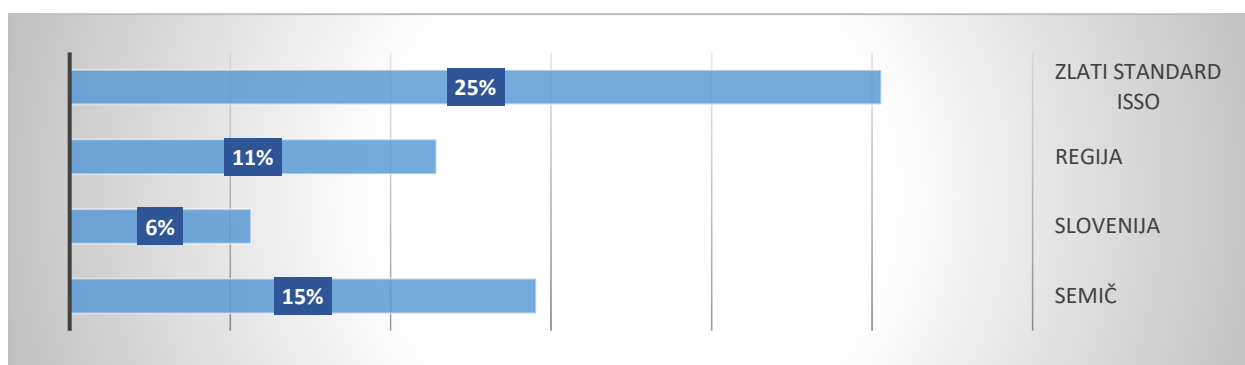
DINAMIKA TRGA DELA

Kritični kazalnik uspešnosti: rast števila delovnih mest

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	TD6DI
Časovni okvir:	pet let
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	14,5%	34	7

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	25,3%	57%
Slovensko povprečje	5,6%	257%
Povprečje regije	11,4%	79%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Sprememba števila delovnih mest v občini v petih letih v odstotkih.

Rast števila delovnih mest je ključni kazalnik dinamike trga dela.

MERJENO OBDOBJE

2014-2018, (junij)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Delovno aktivno prebivalstvo po občinah zaposlitve.

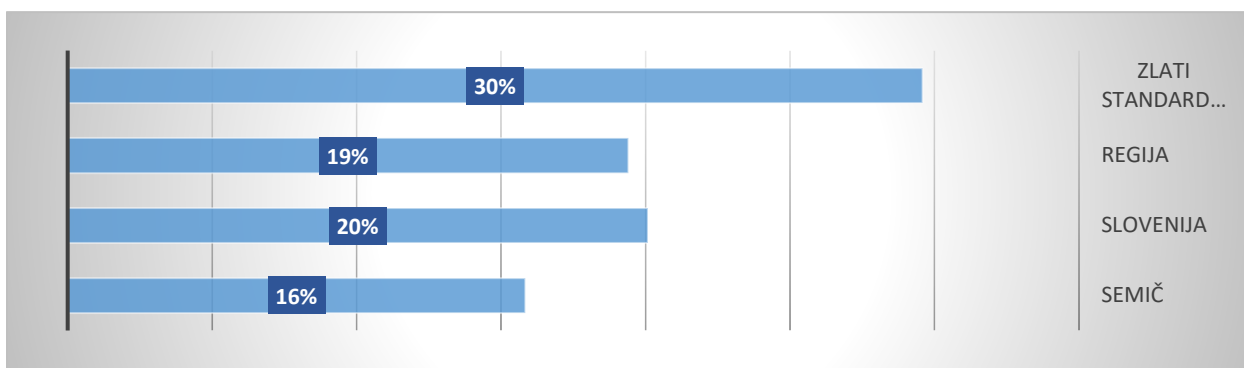
KAKOVOST DELOVNIH MEST

Kritični kazalnik uspešnosti: delež najzahtevnejših poklicev

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	TD3S
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	15,8%	174	19

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	29,6%	54%
Slovensko povprečje	20,1%	79%
Povprečje regije	19,4%	82%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Delež najzahtevnejših poklicev v skupnem številu delovnih mest.

Kazalnik nam pokaže strukturo delovnih mest prek deleža najzahtevnejših poklicev: vodstvenih in strokovnih delovnih mest. Na ta način dobimo osnovni vpogled v kakovost delovnih mest na lokalnem trgu dela.

Kazalnik izračunamo tako, da število zaposlenih s poklici prve in druge skupine po standardni klasifikaciji poklicev (vodstveni in strokovni poklici) delimo s skupnim številom delovnih mest.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 31.12.2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Delovno aktivno prebivalstvo

Standardna klasifikacija poklicev: 2008 (SKP-08)

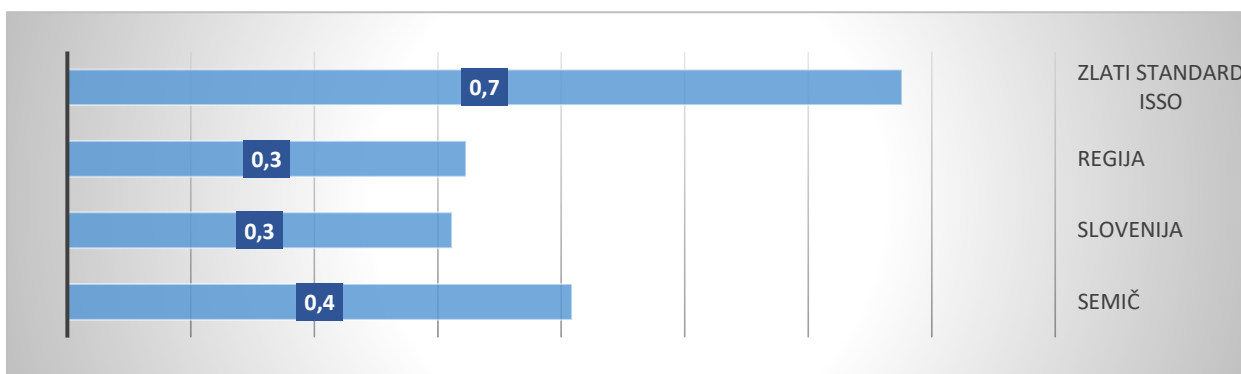
INDEKS SAMOZADOSTNOSTI TRGA DELA

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	TD4S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	delež

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	0,41	49	6

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	0,68	60%
Slovensko povprečje	0,31	131%
Povprečje regije	0,32	127%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Delež zaposlenih prebivalcev z delovnim mestom v domačem kraju.

Kazalnik nam pokaže zmožnost nekega lokalnega okolja, da nudi zaposlitev svojim prebivalcem. Po drugi strani nam kazalnik pokaže raven dnevnih delovnih migracij iz občine. Indikator daje posredno tudi sliko o kakovosti življenja in o okolju: dnevne delovne migracije pomenijo obremenitev za ljudi, za infrastrukturo in za okolje.

MERJENO OBDOBJE

Stanje 31.12.2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV:

SURS: Delež delovno aktivnega prebivalstva (brez kmetov), katerih delovno mesto je v občini prebivališča.

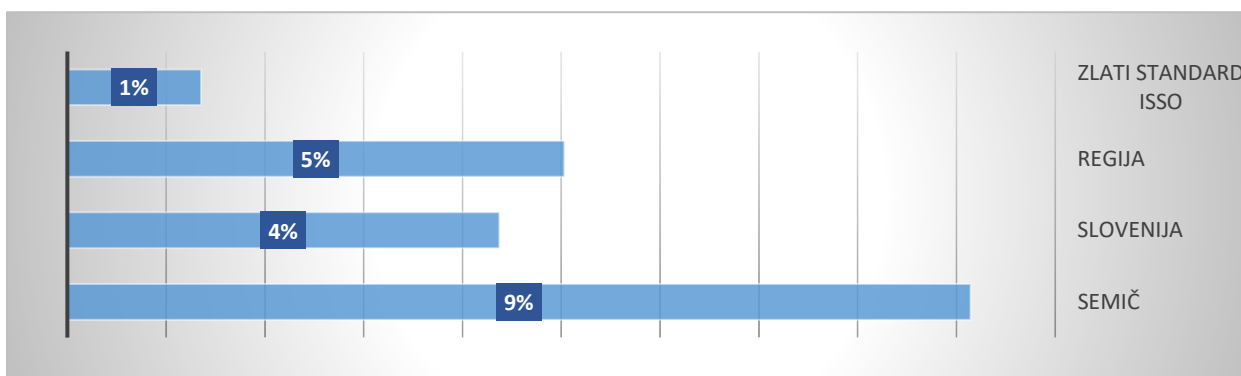
BREZPOSELNOST MLADIH

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	TD55
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	delež v odstotkih

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	9,1%	206	20

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	1,4%	676%
Slovensko povprečje	4,4%	209%
Povprečje regije	5,0%	182%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Stopnja brezposelnosti v starostni skupini 15-29 let.

Kazalnik nam pokaže stopnjo brezposelnosti v kritični skupini na trgu dela, torej med mladimi. Gre za skupino, ki je posebej občutljiva in pomembna za razvoj, ob tem pa nam kazalnik stopnje brezposelnosti mladih nudi pomemben vpogled v fleksibilnost in dinamiko lokalnega trga dela. Kazalnik izračunamo tako, da število mladih iskalcev zaposlitve delimo s številom prebivalcev v enaki starostni skupini (15 – 29 let).

MERJENO OBDOBJE

Stanje junij 2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Število iskalcev zaposlitve: Zavod za zaposlovanje RS

Število prebivalcev v starostni skupini 15-29 let: SURS

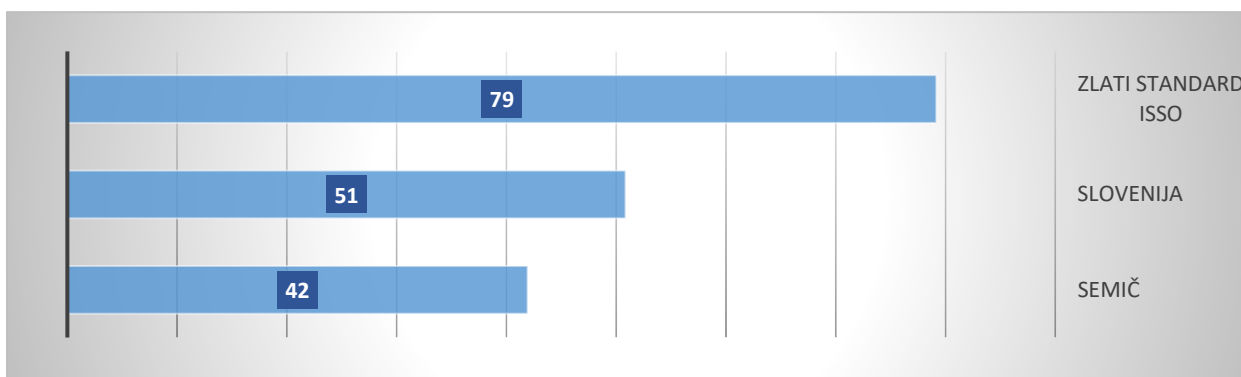
BREZPOSELNOST

Dodatni kazalnik uspešnosti: indeks brezposelnosti

KAZALNIK STANJA	
DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	TD7SDI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	indeks

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	41,9	165	12

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	79,2	53%
Slovensko povprečje	50,8	82%

	stopnja brezposelnosti	sprememba števila brezposelnih
Semič	11,4	-4,8
Slovensko povprečje	8,2	-4,3
Regija	8,2	-4,8

Kombinirani indeks stopnje in dinamike brezposelnosti

Indeks nam z enim številom pokaže stanje na področju brezposelnosti: tako stopnjo kot dinamiko sprememb.

Indeks je izračunan kot povprečna vrednost dveh indeksiranih vrednosti (za stopnjo brezposelnosti in za dinamiko sprememb).

MERJENO OBDOBJE

Stanje: september2018; Sprememba: 2014 – 2018 (september)

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zavod za zaposlovanje RS

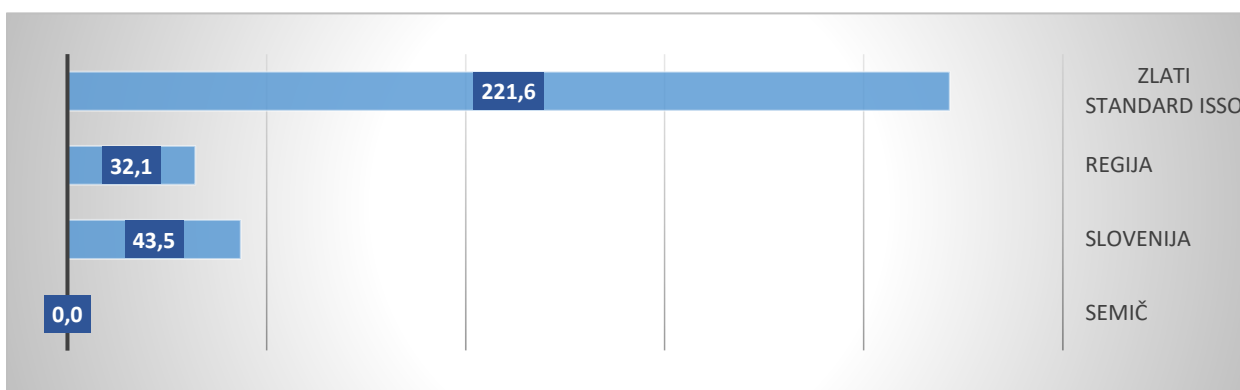
SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA

Dodatni kazalnik uspešnosti: odhodki za spodbujanje zaposlovanja

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	TD8A
Časovni okvir:	pet let
Enota:	vrednost v €

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	0,0	169-212	13-21

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	221,6	0%
Slovensko povprečje	43,5	0%
Povprečje regije	32,1	0%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Proračunska sredstva porabljena za spodbujanje zaposlovanja v petih letih, preračunana na prebivalca.

Uporabili smo postavko 1003 po enotnem kontnem načrtu (Aktivna politika zaposlovanja). Podatek je kumulativne narave: petletna vsota sredstev je deljena s povprečnim številom prebivalcev v merjenem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

2013 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Poraba proračunskih sredstev: Ministrstvo za finance (Zaključni računi občin)

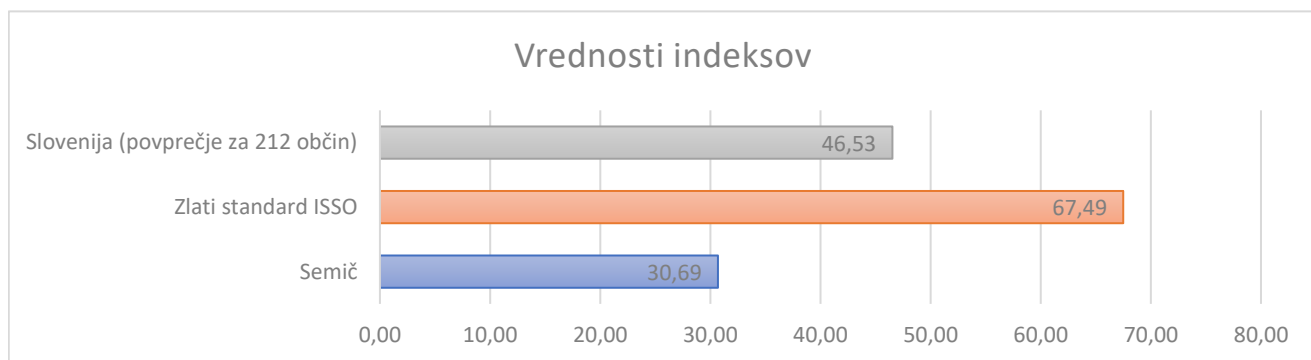
Število prebivalcev: SURS

05 IZOBRAZBA

Sestavljeni indeks

Semič	30,69	doseganje zlatega standarda	45%
		doseganje slovenskega povprečja	66%

Uvrstitev:	192		
10. decil		močno podpovprečna uvrstitev	

Indeks: izobrazba

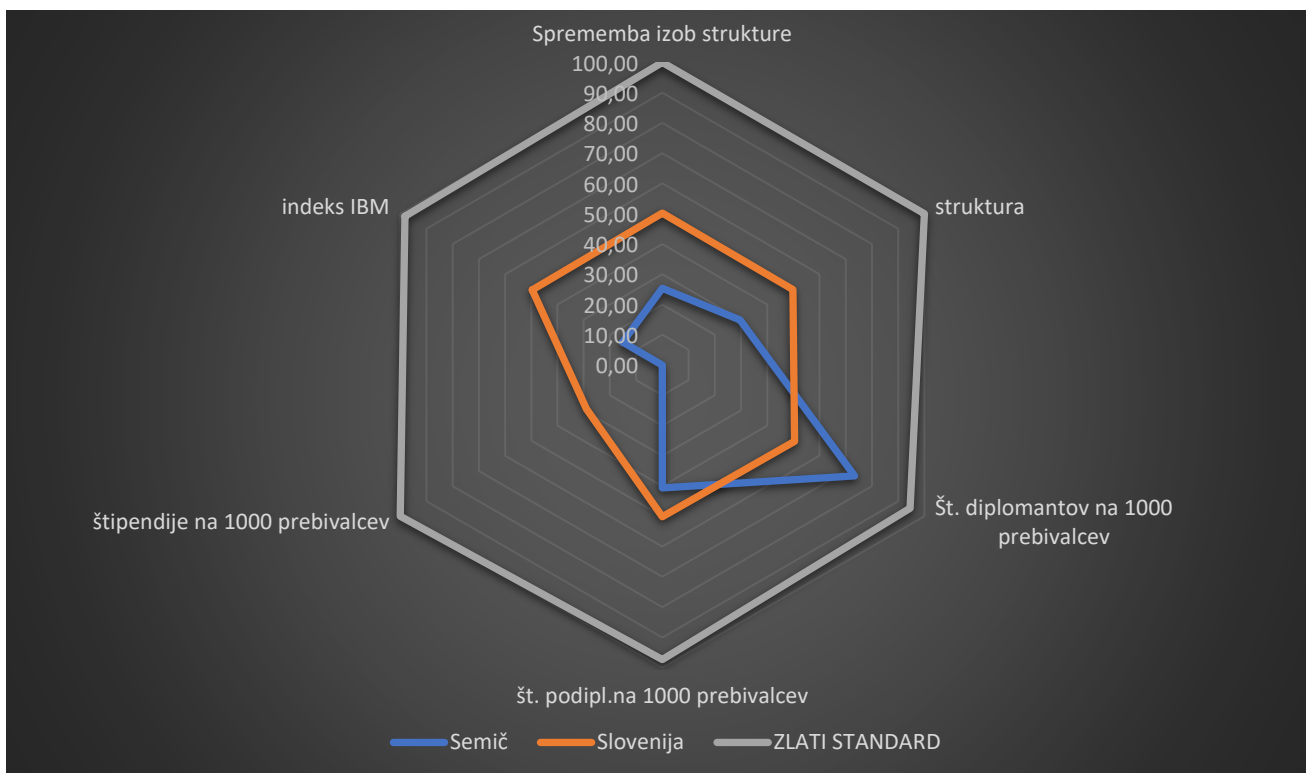
Indeks izobrazbe vključuje kazalnike, povezane z izobrazbeno strukturo, s študijskimi aktivnostmi prebivalstva in spodbudami občine za izobraževanje na terciarni stopnji. Posebno področje, vključeno v indeks, je beg možganov: kazalnik, ki nam pove, v kolikšni meri študijske aktivnosti prebivalcev vplivajo na izobrazbeno strukturo v kraju.

Indeks je izračunan s pomočjo šestih kazalnikov v dveh skupinah: ob treh kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo trije spremljevalni kazalniki.

Indeks tvorijo štirje kazalniki stanja in po en kazalnik spremembe ter aktivnosti.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Izobrazbena struktura	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	171	29,68
Študijska aktivnost prebivalstva	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	32	73,37
Indeks bega možganov	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	200	15,12

Kaj je potisnilo navzdol sestavljeni indeks na področju izobraževanja? Prvič, izobrazbena struktura je manj ugodna, v večini drugih krajev pa se izboljšuje hitreje kot v Semiču. In drugič, v spremenjeni metodologiji smo dodali kazalnik indeksa bega možganov in prav na tem področju so vrednosti za občino dokaj kritične. Zanimivo je, da je Semič najboljše uvrščen prav glede na kazalnik študijske aktivnosti: relativno število diplomirancev je bilo v zadnjih letih precej nad povprečjem. A mladi se po zaključku študija ne vračajo v Semič. To vprašanje je prepleteno s številnimi drugimi področji in sodi med glavne razvojne izzive kraja.

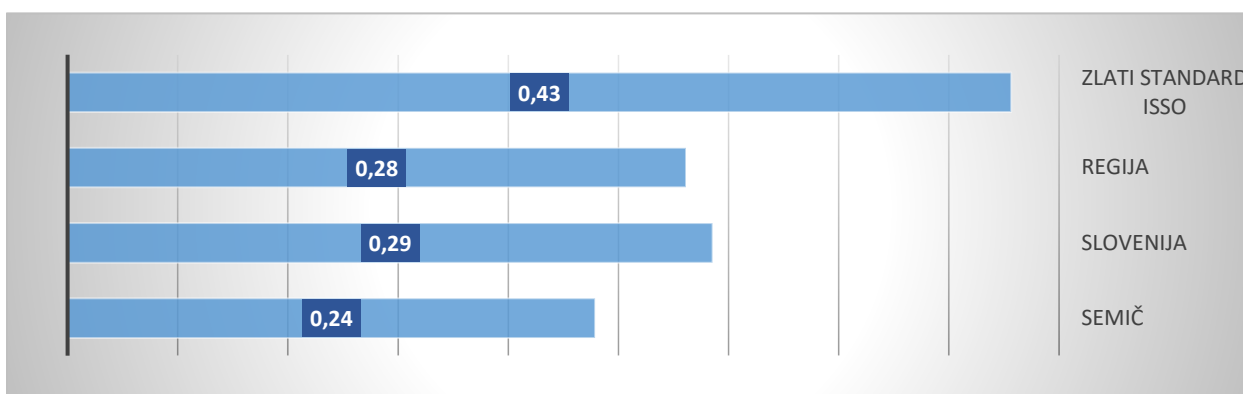
IZOBRAZBENA STRUKTURA

Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	I2S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	23,9%	171	18

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	42,8%	56%
Slovensko povprečje	29,3%	82%
Povprečje regije	28,1%	85%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Izobrazbena struktura: delež delovno aktivnega prebivalstva z bivališčem v občini in visoko ali višjo izobrazbo.

Delež zaposlenih oseb s terciarno stopnjo izobrazbe nam pomaga oceniti izobrazbeno strukturo v kraju. Kazalnik zajema le delovno aktivne prebivalce.

Kazalnik izračunamo tako, da število zaposlenih z visoko ali višjo izobrazbo delimo s skupnim številom delovno aktivnih prebivalcev z bivališčem v občini.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS – podatki o delovno aktivnem prebivalstvu po občinah bivališča, izobrazbi in spolu.

Podatki so zajeti iz Statističnega registra delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP). Ta se dopolnjuje oz. osvežuje s podatki iz obrazcev, ki urejajo prijave v socialna zavarovanja (M1, M2 in M3).

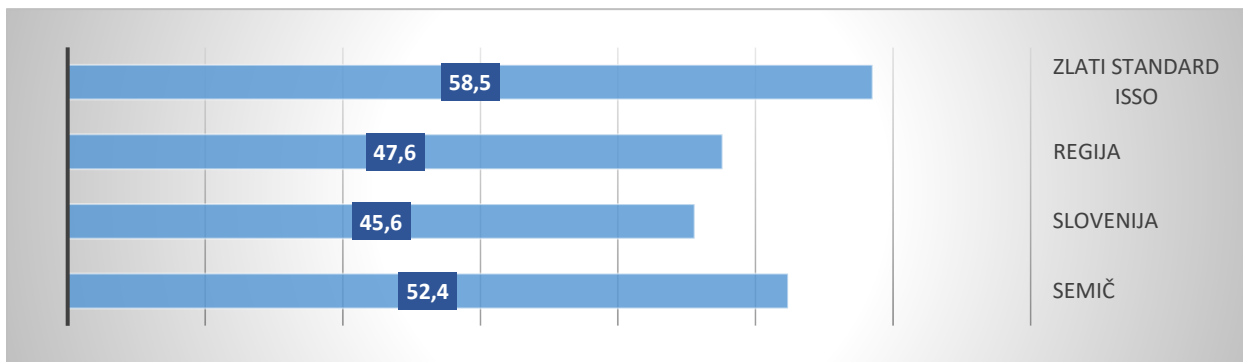
ŠTUDIJSKA AKTIVNOST PREBIVALSTVA

Kritični kazalnik uspešnosti: delež diplomantov

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	I3S
Časovni okvir:	zadnje leto z dosegljivimi podatki
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	52,37	32	7

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	58,5	89%
Slovensko povprečje	45,6	115%
Povprečje regije	47,6	90,9%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Število podeljenih diplom prebivalcem s stalnim bivališčem v občini na 1000 prebivalcev. Kumulativni podatek za petletno obdobje.

Delež diplomantov je standardno merilo, ki nam kaže študijsko aktivnost prebivalcev. Merilo se od števila študentov loči po tem, da zajema tudi uspešnost.

Kazalnik izračunamo tako, da petletno vsoto podatkov o številu diplomantov preračunamo na 1.000 prebivalcev. Za indikator uporabljamo petletne kumulativne podatke, ker je podatek na enoletni ravni pri manjših krajih precej volatilen. Kot število prebivalcev je uporabljen povprečni podatek za petletno obdobje.

DODATNA OPOMBA

Strogo vzeto gre za število podeljenih diplom prebivalcem nekega kraja in ne za število oseb, ki so diplomirale. Števili se precej razlikujeta (študij na različnih stopnjah, vzporedni študij ipd.).

MERJENO OBDOBJE

Zadnjih pet let: 2013 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Diplomanti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča.

SURS: Podatki o številu prebivalcev.

Podatki so zajeti iz Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema za visoko šolstvo v Republiki Sloveniji (eVŠ).

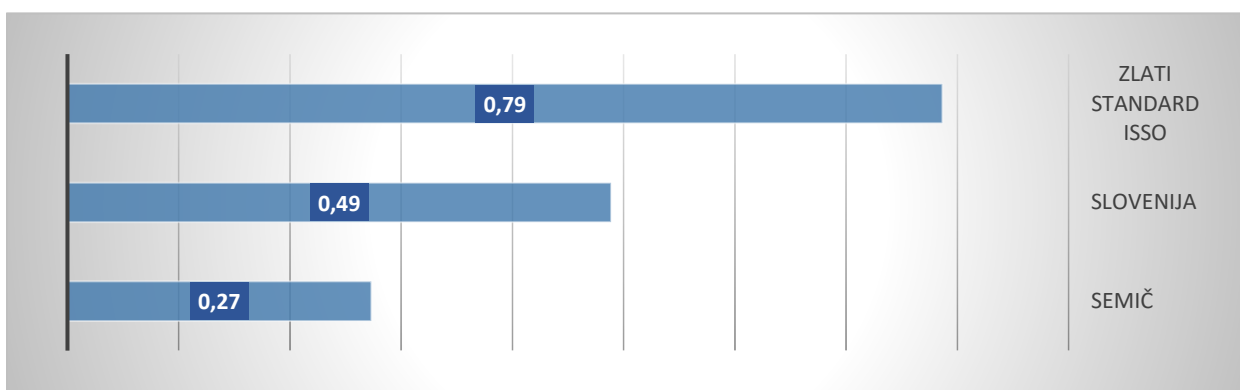
INDEKS BEGA MOŽGANOV

Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	I6S
Časovni okvir:	pet let
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	27,3%	200	20

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	78,7%	35%
Slovensko povprečje	48,9%	56%
Povprečje regije	51,0%	54%

Razmerje med spremembo izobrazbene strukture zaposlenih v občini in številom diplomantov. Izvedeni kazalnik, ki pomaga oceniti delež mladih izobražencev, ki se po zaključku šolanja ne vrnejo v domači kraj. Indeks primerja število diplomantov v obdobju 2012-2016 in spremembo izobrazbene strukture v kraju z enoletnim zamikom, torej v obdobju 2013 – 2017.

Idealno razmerje bi bilo 100%: za toliko oseb, kot je zaključilo študij, se je povečalo število zaposlenih z univerzitetno izobrazbo – če bi imeli dejansko točen podatek o številu mladih, ki zaključijo študij. Toda tega podatka nimamo – kar objavlja SURS kot število »diplomantov«, je dejansko število izdanih diplom. To se ne ujema s številom oseb, ki zaključijo študij (posamezniki prejmejo dve diplomi – npr. za študijsko smer A in B, po diplomi prve stopnje študij nadaljujejo ipd.). Kazalnika torej ne smemo brati dobesedno – kot relativni kazalnik pa je dovolj zanesljiv pokazatelj, ki razkrije, v katere kraje se mladi izobraženci vračajo in v katere ne.

MERJENO OBDOBJE

Število diplomantov: 2012 – 2016

Sprememba izobrazbene strukture: 2013 – 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Diplomanti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča.

SURS: Podatki o delovno aktivnem prebivalstvu po občinah bivališča, izobrazbi in spolu.

Podatki o številu diplomantov so zajeti iz Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema za visoko šolstvo v Republiki Sloveniji (eVŠ).

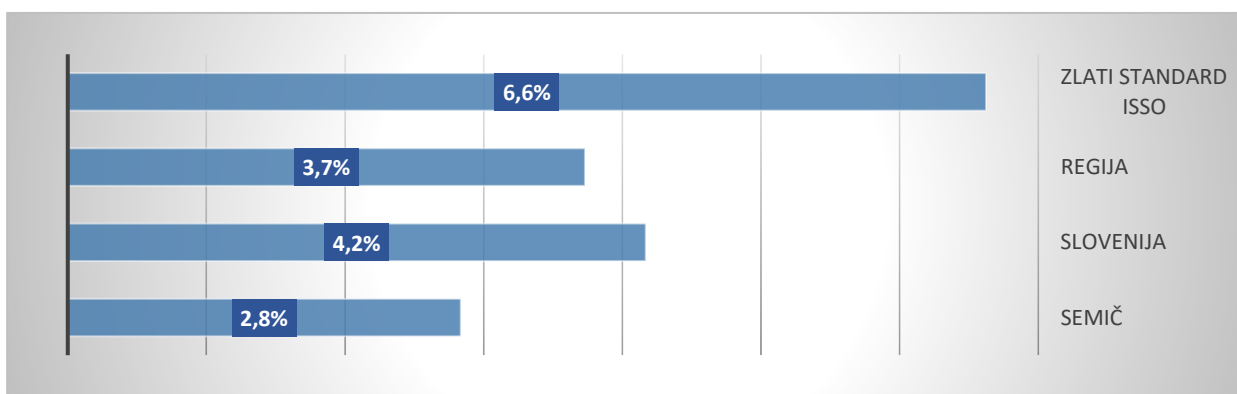
SPREMEMBA IZOBRAZBENE STRUKTURE

Dodatni kazalnik uspešnosti

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	I1DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotne točke

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	2,8%	180	15

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	6,6%	43%
Slovensko povprečje	4,2%	68%
Povprečje regije	3,7%	76%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Sprememba deleža delovno aktivnih prebivalcev z bivališčem v občini in visoko ali višjo izobrazbo v petih letih v odstotnih točkah.

Kazalnik nam pove, za koliko se je izboljšala izobrazbena struktura zaposlenih v petih letih. Je dinamična verzija kazalnika I2S, ki prikazuje izobrazbeno strukturo zaposlenih v zadnjem letu.

MERJENO OBDOBJE

Petletno obdobje med 2013 in 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: podatki o delovno aktivnem prebivalstvu po občinah bivališča, izobrazbi in spolu.

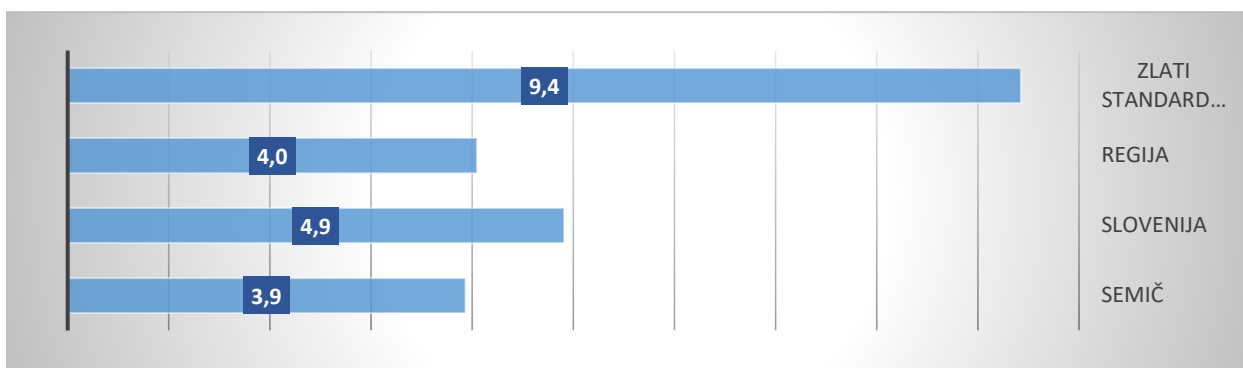
NOVI DOKTORJI ZNANOSTI

Dodatni kazalnik uspešnosti: delež novih doktorjev in magistrrov znanosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	I4S
Časovni okvir:	10 let
Enota:	število na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	3,9	132	11

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	9,4	42%
Slovensko povprečje	4,9	80%
Povprečje regije	4,0	97%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Število novih doktorjev in magistrrov znanosti s stalnim bivališčem v občini na 1000 prebivalcev. Kumulativni podatek za desetletno obdobje.

Število podeljenih diplom prebivalcem s stalnim bivališčem v občini na 1000 prebivalcev. Kumulativni podatek za petletno obdobje.

Delež diplomantov podiplomskega študija je dodatno merilo študijske aktivnosti prebivalcev. Merilo se od števila študentov loči po tem, da zajema tudi uspešnost. magistri: predbolonjski naslov) Kazalnik izračunamo tako, da desetletno vsoto podatkov o številu diplomantov magistrskega študija (predbolonjski naslov) in doktorskega študija (bolonjski in predbolonjski naslov) preračunamo na 1.000 prebivalcev.

Za indikator uporabljamo desetletne kumulativne podatke, ker je podatek pri manjših krajih močno volatilen. Kot število prebivalcev je uporabljen povprečni podatek za desetletno obdobje.

DODATNA OPOMBA

Strogo vzeto gre za število podeljenih diplom prebivalcem nekega kraja in ne za število oseb, ki so diplomirale. Za razliko od običajnih diplom je v tem primeru razlika precej manjša.

MERJENO OBDOBJE

Zadnjih deset let: 2008 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Diplomanti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča.

SURS: Podatki o številu prebivalcev.

Podatki so zajeti iz Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema za visoko šolstvo v Republiki Sloveniji (eVŠ).

OBČINSKE ŠTIPENDIJE

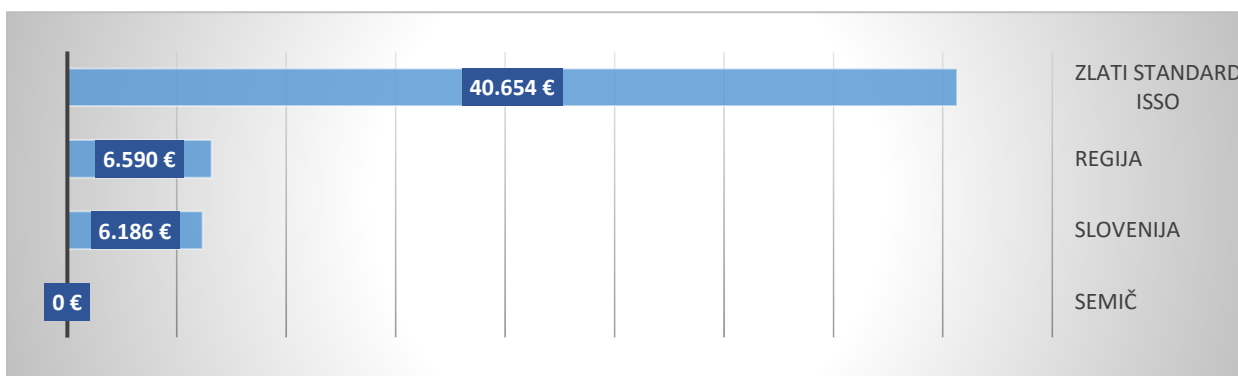
Dodatni kazalnik uspešnosti: študijske štipendije

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	I5A
Časovni okvir:	5 let
Enota:	vrednost v €

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	0	171-212	15-21

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	40.654	0%
Slovensko povprečje	6.186	0%
Povprečje regije	6.590	0%

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Vsota izplačanih štipendij v petletnem obdobju, preračunana na 1000 prebivalcev.

Kazalnik je izračunan s pomočjo podatkov iz zaključnih računov občin. Uporabili smo podatek o odhodkih za štipendije s šifro 19069003 po enotnem kontnem načrtu v prikazu zaključnih računov po programski in ekonomski klasifikaciji.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

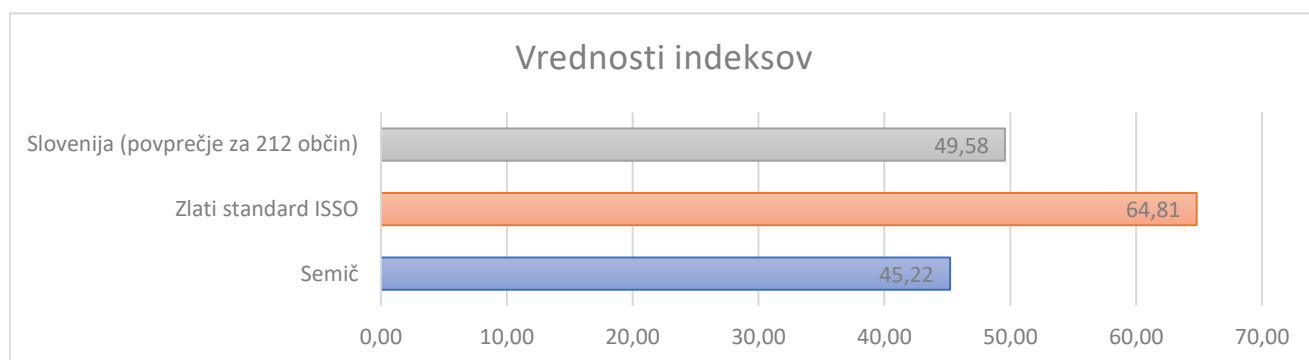
Število prebivalcev: SURS

06 ŽIVLJENJSKI STANDARD

Sestavljeni indeks

Semič	45,22	doseganje zlatega standarda	70%
		doseganje slovenskega povprečja	91%

Uvrstitev:	156		
8. decil		podpovprečna uvrstitev	

Indeks: življenjski standard

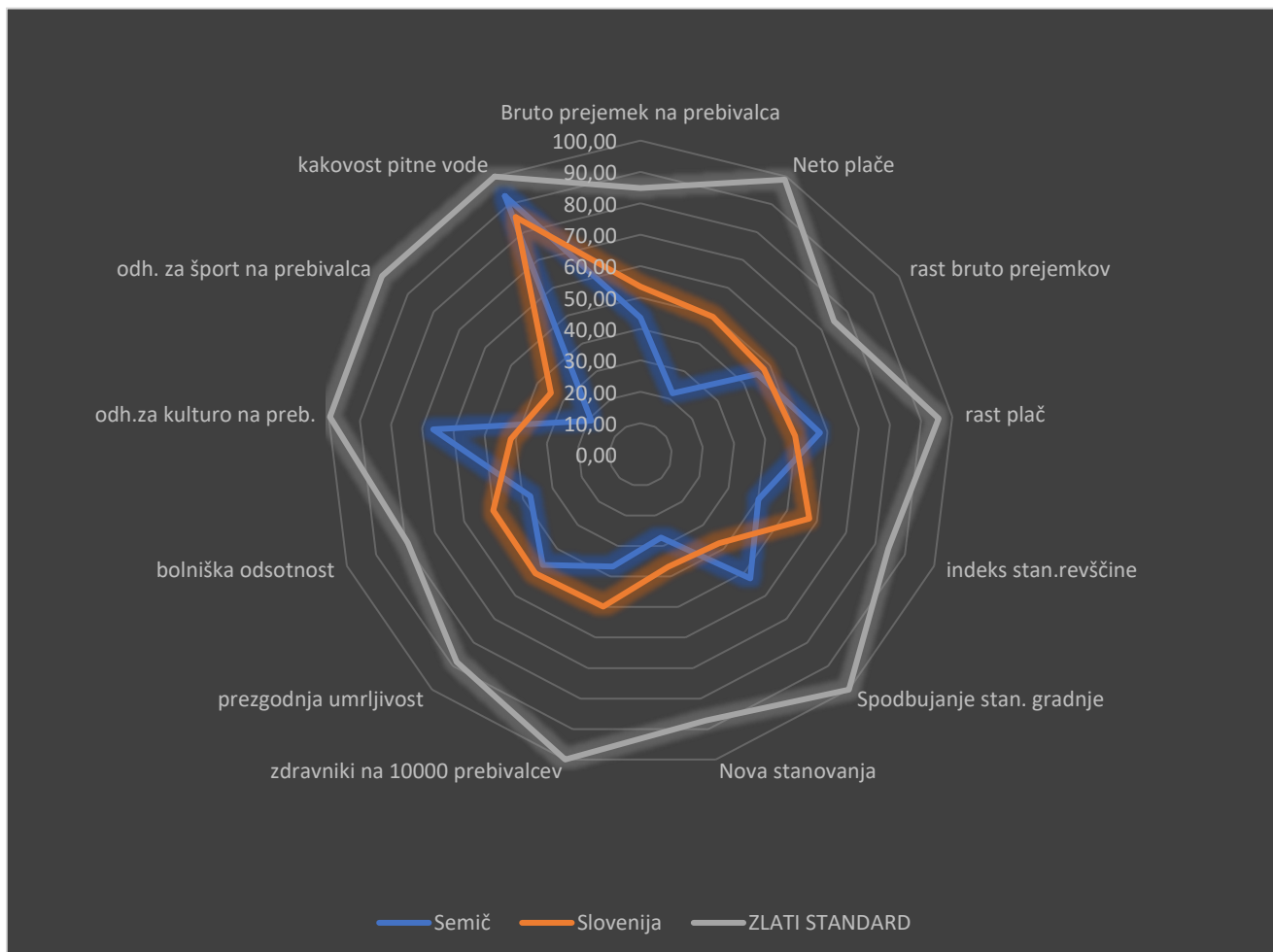
Indeks življenjskega standarda zajema štiri skupine kazalnikov, s katerimi spremljamo stanje na področju splošne blaginje prebivalstva v kraju, stanovanjskega in zdravstvenega standarda ter dodatnih elementov, ki vplivajo na kakovost življenja v kraju.

Indeks je izračunan s pomočjo trinajstih kazalnikov v dveh skupinah: ob petih kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjuje osem spremljevalnih kazalnikov.

Indeks sestavlja sedem kazalnikov stanja, trije kazalniki aktivnosti, in trije kazalniki spremembe.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Bruto prejemki	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	153	43,55
Rast plač	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	67	57,57
Stanovanjska gradnja	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	142	27,20
Prezgodnja umrljivost	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■	131	46,88

Kjer Semič izstopa, so aktivnosti na področju življenjskega standarda. To velja posebej za vložke v spodbujanje stanovanjske gradnje in za kulturo - pri slednjih je Semič uvrščen med prvih 30 občin v Sloveniji.

Semič ostaja med občinami z najnižjimi plačami v Sloveniji - temu primerni so nizki tudi povprečni bruto prejemki prebivalcev. Plače sicer rastejo nedpovprečno, a še vedno ne dovolj, da bi se položaj bistveno spremenil.

Na področju življenjskega standarda smo metodologijo precej izboljšali pri kazalnikih stanovanjskega standarda in zdravja. Glede na glavni kazalnik stanovanjskega standarda (indeks stanovanjske revščine) Semič ostaja pod povprečjem za 212 slovenskih občin. Podobno velja za kazalnike s področja zdravja - zlasti bolniška odsotnost je med večjimi. Po drugi strani je kakovost pitne vode v Semiču boljša od

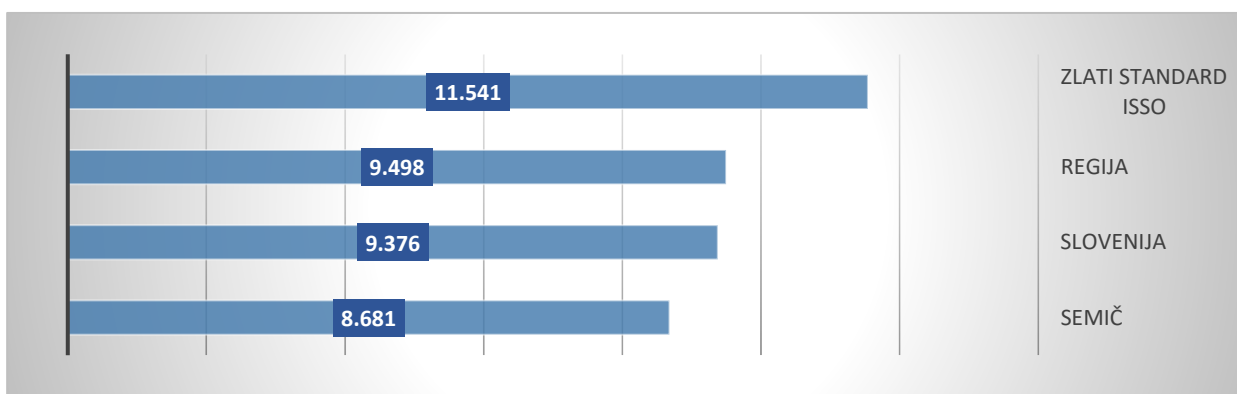
POVPREČNI LETNI PREJEMKI

Kritični kazalnik uspešnosti: letni bruto prejemki na prebivalca

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	Q1S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	v €

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	8.681	153	16

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	11.541	75%
Slovensko povprečje	9.376	93%
Povprečje regije	9.498	91%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Letni povprečni bruto prejemki na prebivalca v občini. Povprečni bruto prejemki so osnovni pokazatelj blaginje.

Med prejemke so vključeni vsi prihodki iz obrazca »Napoved za odmero dohodnine« – torej poleg plač tudi različne oblike honorarjev, pokojnine in podobno.

Vključena sta tudi "dohodek iz oddajanja premoženja v najem" in "dohodek iz dejavnosti, ugotovljen z upoštevanjem normiranih stroškov", kljub temu, da se od leta 2013 dalje ne všttevata več v letno osnovo za dohodnino.

Vrednost izračunajo na SURS s pomočjo podatkov o dohodnini.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2016

VIR:

SURS. Izhodiščni podatki: Ministrstvo za finance.

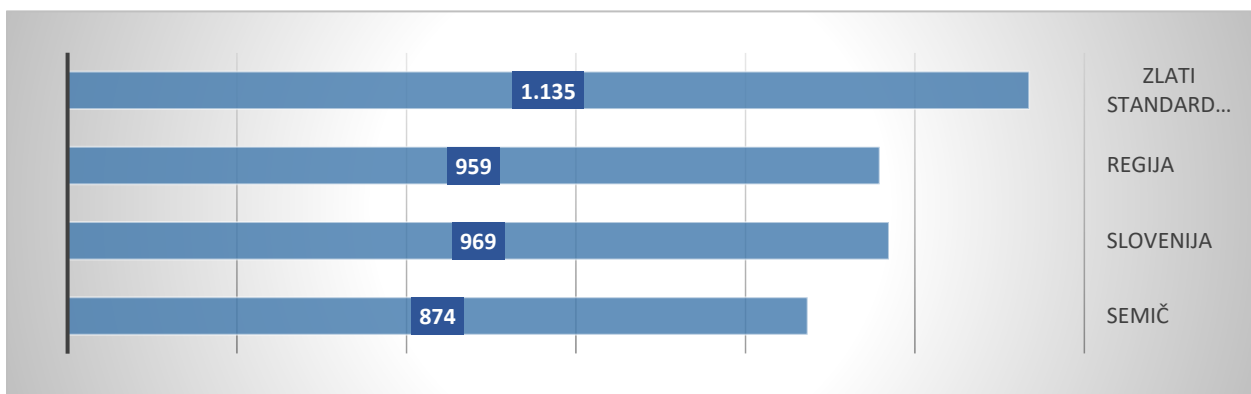
NETO PLAČE

Dodatni kazalnik blaginje: povprečne neto mesečne plače

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	Q2S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	874	190	19

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	1.135	77%
Slovensko povprečje	969	90%
Povprečje regije	959	91%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Povprečne neto mesečne plače, izplačane v občini.

MERJENO OBDOBJE

Junij 2018

VIR:
SURS.

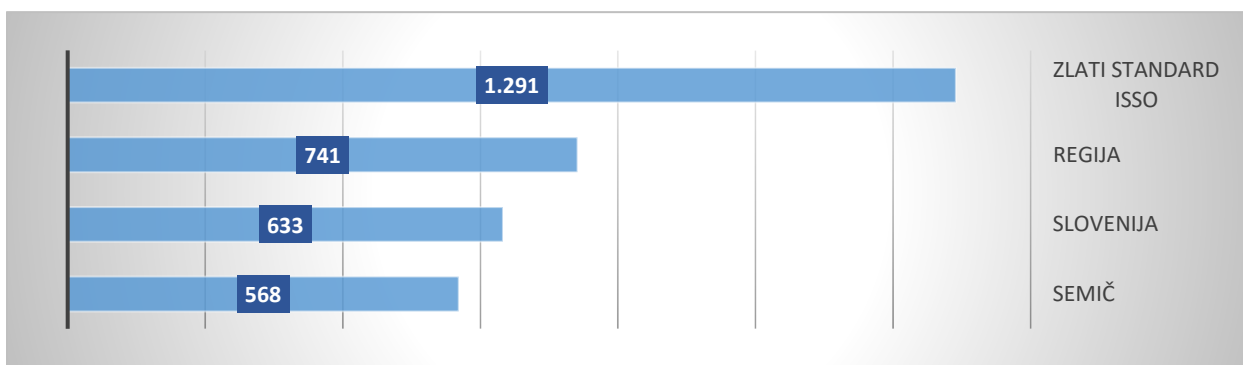
RAST POVPREČNIH PREJEMKOV

Dodatni kazalnik uspešnosti: za koliko so se povečali prejemki na posameznika

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	Q8DI
Časovni okvir:	pet let
Enota:	v €

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	568	118	16

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	1.291	44%
Slovensko povprečje	633	90%
Povprečje regije	741	130,5%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Za koliko evrov so se povečali povprečni bruto prejemki na posameznika v petih letih. Podatek uporabljamo kot dodatni pokazatelj blaginje.

Rast letnih povprečni bruto prejemki na prebivalca v občini. Povprečni bruto prejemki so osnovni pokazatelj blaginje.

Med povprečne bruto prejemke na prebivalca v občini so vključeni vsi prihodki iz obrazca »Napoved za odmero dohodnine« – torej poleg plač tudi različne oblike honorarjev, pokojnine in podobno. (Glej opombo pri kazalniku Q1S BRUTO PREJEMKI).

MERJENO OBDOBJE

Sprememba med 2012 in 2016.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS. Izhodiščni podatki: Ministrstvo za finance.

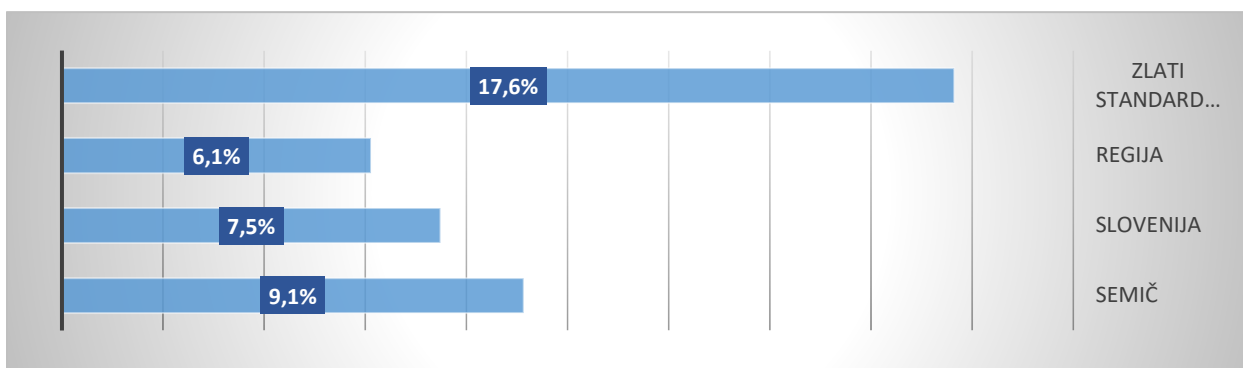
RAST PLAČ

Kritični kazalnik uspešnosti: rast neto plač

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	Q12DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	v odstotkih

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	9,1%	67	5

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	17,6%	52%
Slovensko povprečje	7,5%	122%
Povprečje regije	6,1%	149,3%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Za koliko so zrastle povprečne mesečne neto plače v občini v petih letih. Podatek uporabljamo kot pokazatelj blaginje.

MERJENO OBDOBJE

Sprememba med 2013 in 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS

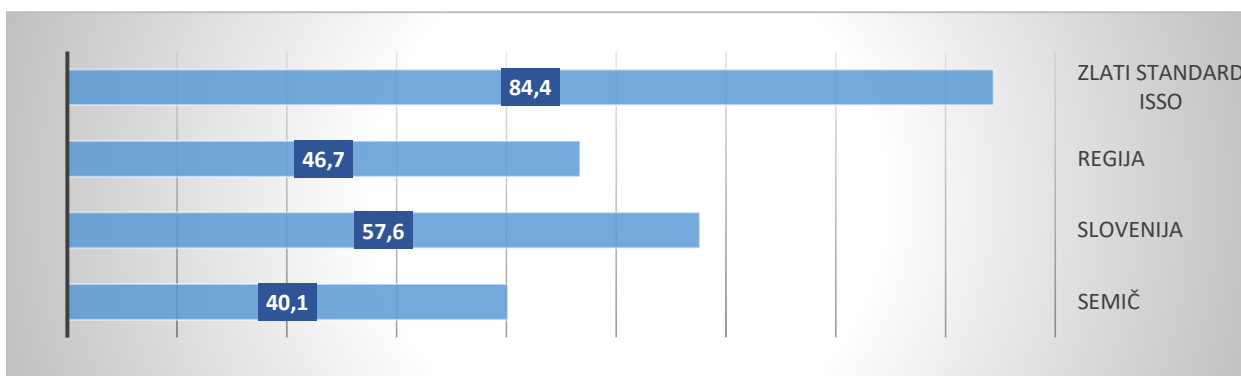
INDEKS STANOVANJSKE REVŠČINE

Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	Q4S
Časovni okvir:	zadnje leto z dostopnimi podatki
Enota:	indeks

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	40,1	177	16

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	84,4	48%
Slovensko povprečje	57,6	70%
Povprečje regije	46,7	86%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Indeks stanovanjske revščine združuje dva kazalnika: delež prebivalcev, ki živijo na zelo majhni površini in delež tistih, ki živijo v stanovanjih brez vseh osnovnih elementov infrastrukture.

Indeks stanovanjske revščine sodi med osnovne kazalnike stanovanjskega standarda.

Prvi podatek v indeksu je delež prebivalcev, ki živijo na zelo majhni površini – torej imajo na voljo manj kot 10m² stanovanjske površine. Drugi podatek je delež prebivalcev v stanovanjih ki nimajo vseh osnovnih elementov infrastrukture: torej notranjega stranišča, kopalnice, vode in elektrike.

Izračun je narejen tako, da smo najprej indeksirali in normalizirali vrednosti obeh deležev, potem pa iz obeh podindeksov izračunali sestavljeni indeks.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2015

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Vir: SURS, Stanovanjski standard, občine, Slovenija, večletno.

Glavni viri za registrski popis stanovanj so bili Register nepremičnin (REN), ki ga vodi Geodetska uprava RS ter Centralni register prebivalstva (CRP) in Evidenca gospodinjstev, ki ju vodi Ministrstvo za notranje zadeve. Podatek objavlja SURS na štiri leta (objavljena sta podatka za 2011 in 2015).

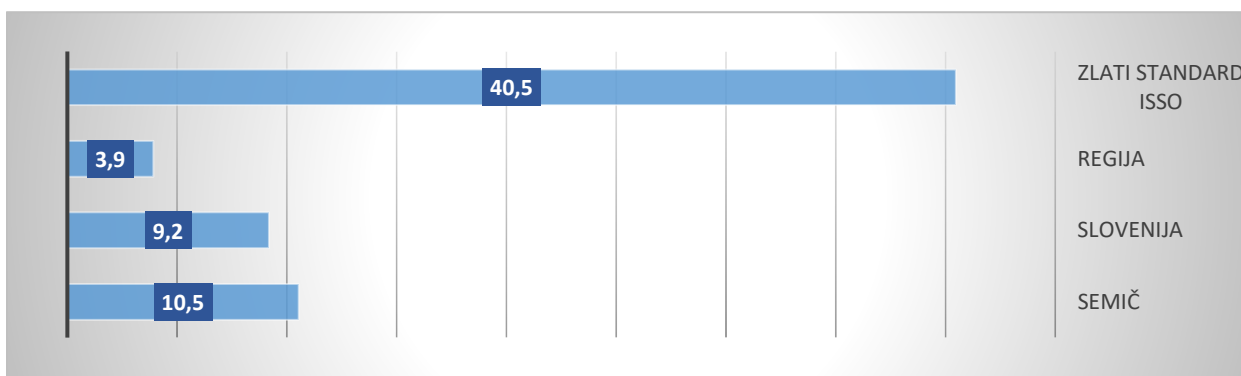
SPODBUJANJE STANOVANJSKE GRADNJE

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	Q13A
Časovni okvir:	5 let
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	10,5	65	3

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	40,5	26%
Slovensko povprečje	9,2	115%
Povprečje regije	3,9	269%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko so občine v povprečju porabile za spodbujanje stanovanjske gradnje v petih letih. Dodatni indikator stanovanjskega standarda.

Za izhodišče smo uporabili odhodke na kontnem mestu 1605 (spodbujanje stanovanjske gradnje) iz zaključnih računov občin. Petletno povprečje smo delili s povprečnim številom prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 – 2017, povprečna vrednost

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

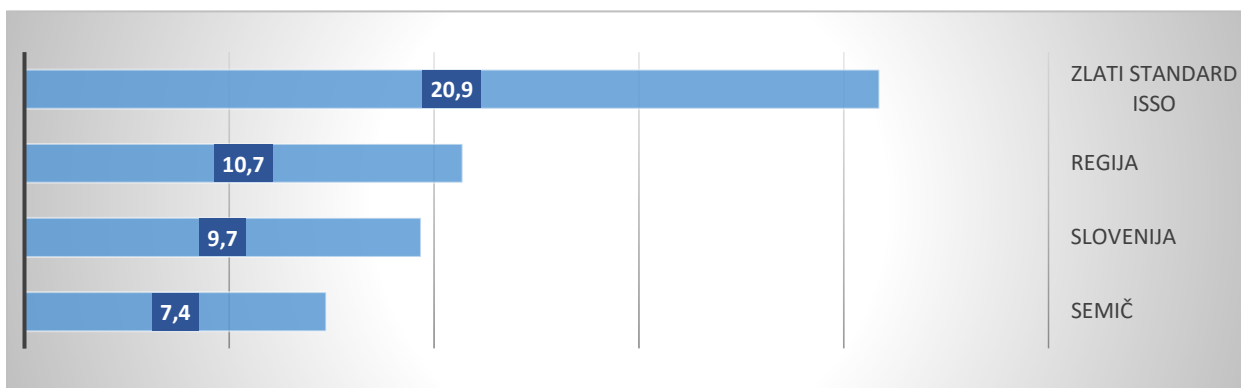
STANOVANJSKA GRADNJA

Kritični kazalnik uspešnosti

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	Q14DI
Časovni okvir:	pet let
Enota:	število novih stanovanj na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	7,4	142	15

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	20,9	35%
Slovensko povprečje	9,7	76%
Povprečje regije	10,7	69%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko novih stanovanj so zgradili v kraju v petih letih – število preračunano na 1.000 prebivalcev. Kazalnik nam torej pove, za koliko se je povečal stanovanjski fond v kraju (housing development intensity). Sodi med glavne pokazatelje stanovanjskega standarda.

Zajeta so vsa stanovanja, ki so dokončana do konca leta. Za izračun smo uporabili vsoto dokončanih stanovanj v petletnem obdobju in podatek o povprečnem številu prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 do 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Dokončana stanovanja po številu sob in površini, po občinah Slovenije, letno.

Primarni vir podatkov je Prostorski informacijski sistem.

Podatek o številu prebivalcev: SURS.

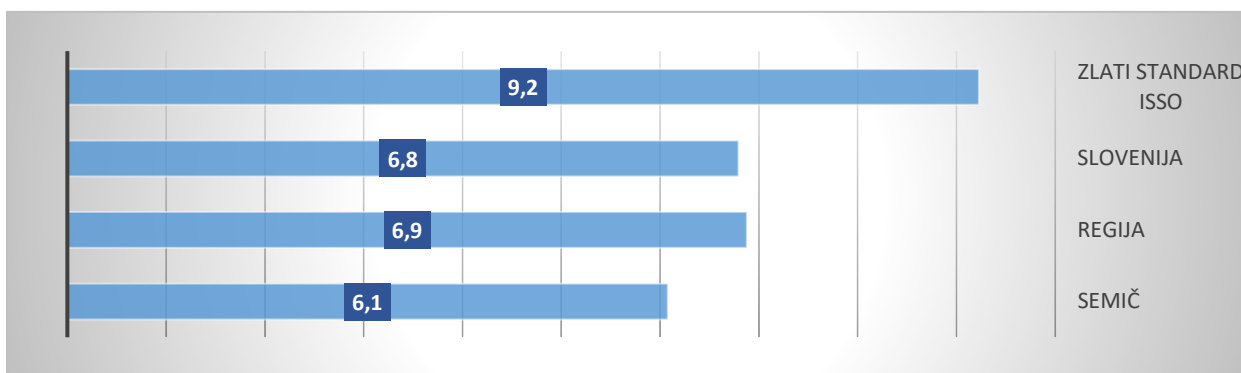
ŠTEVILO ZDRAVNIKOV

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	Q6S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	število na 10.000 prebivalcev
Prostorska enota: upravne enote	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	6,1	151	13

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	9,2	66%
Slovensko povprečje	6,8	89%
Povprečje regije	6,9	88%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Število zdravnikov splošne in družinske medicine, preračunano na 10.000 prebivalcev. Kazalnik nam pokaže preskrbljenost prebivalcev nekega kraja s storitvami na ravni osnovnega zdravstva. Podatek uporabljamo kot dodatni indikator zdravstvenega standarda prebivalcev.

Pozor: kazalnik je izračunan na ravni upravnih enot. To pomeni, da imajo vse občine na območju določene upravne enote enako vrednost kazalnika.

Kot izhodišče smo uporabili podatek o številu vseh zdravnikov splošne in družinske medicine, vključno z zdravniki specializanti, zaposlenih v ambulantah splošne in družinske medicine, v izbrani upravni enoti na zadnji dan v opazovanem koledarskem letu. V podatek so zajeti tudi zdravniki pediatrije in ginekologije, zaposleni na primarni ravni (torej v splošni zunajbolnišnični dejavnosti). Podatek je preračunan na 10.000 prebivalcev.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Nacionalni inštitut za javno zdravje: Evidenca gibanja zdravstvenih delavcev in mreža zdravstvenih zavodov - RIZDDZ (NIJZ 18).

Število prebivalcev po upravnih enotah: SURS

BOLNIŠKA ODSOTNOST

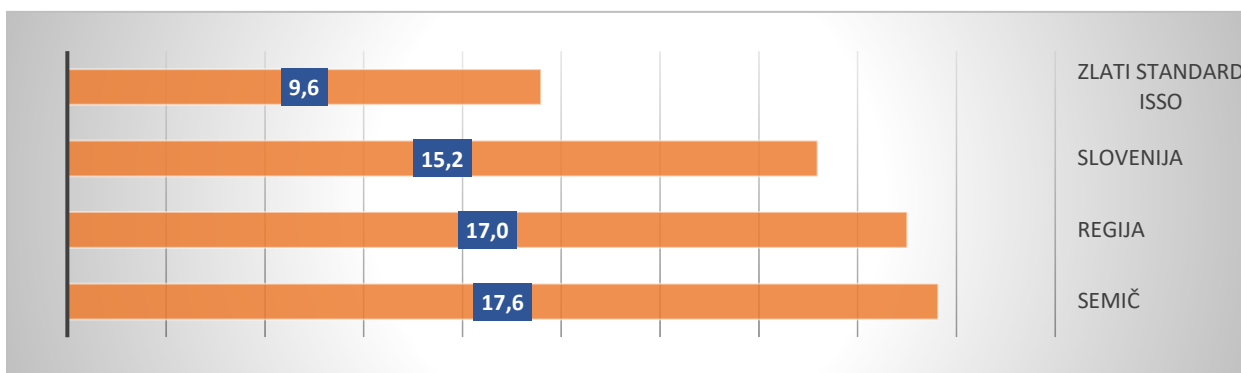
Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	Q16S
Časovni okvir:	leto
Enota:	dnevi
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	17,6	172	15

	vrednost	doseganje v odstotkih*
Zlati standard	9,6	47%
Slovensko povprečje	15,2	75%
Povprečje regije	17,0	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Povprečno trajanje bolniške odsotnosti v dnevih na leto na zaposlenega v kraju. Dodatni kazalnik zdravstvenega standarda.

»Kazalnik bolniške odsotnosti kaže splošno zdravstveno stanje in zmožnost za delo zaposlenih in samozaposlenih prebivalcev. Poleg objektivnih bolezenskih težav na individualno odločitev za bolniško odsotnost vpliva zapleten preplet dejavnikov, kot so razmere na delovnem mestu, vključno z medsebojnimi odnosi in organizacijo dela, družinske in osebne okoliščine, obseg pravic v sistemu socialnega zavarovanja in tudi razmere na trgu delovne sile.«

Pri izračunu NIJZ upošteva vse dneve, »ki jih izbrani osebni zdravniki vpišejo na potrdilo o zdravniško opravičeni odsotnosti z dela. Vključeni so dnevi bolniške odsotnosti zaradi vseh razlogov; od bolezni, poškodb, do nege otrok in ostalih. Kazalnik imenujemo tudi indeks onesposabljanja (IO).«

Kazalnik je izračunan kot razmerje med skupnim številom dni bolniške odsotnosti v letu in številom zaposlenih prebivalcev.

MERJENO OBDOBJE

2016 (objava 2018)

VIR:

Nacionalni inštitut za javno zdravje. Publikacija Zdravje v občini.

PREZGODNJA UMRLJIVOST

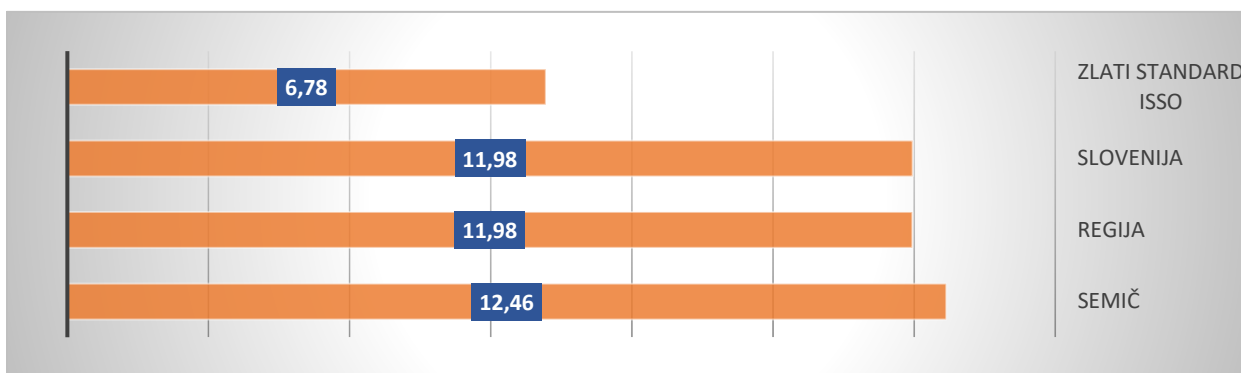
Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	Q7S
Časovni okvir:	pet let
Enota:	število na 1.000 prebivalcev
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	12,5	131	15

	vrednost	doseganje v odstotkih*
Zlati standard	6,8	53%
Slovensko povprečje	12,0	93%
Povprečje regije	12,0	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Število zgodaj umrlih (mlajših od 65 let) na 1000 prebivalcev. Podatek uporabljamo kot osnovni indikator zdravstvenega stanja v občini.

Kazalnik je izračunan s pomočjo vsote zgodaj umrlih v petih letih in povprečnega števila prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 - 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS: Umrli, občine, Slovenija, letno.

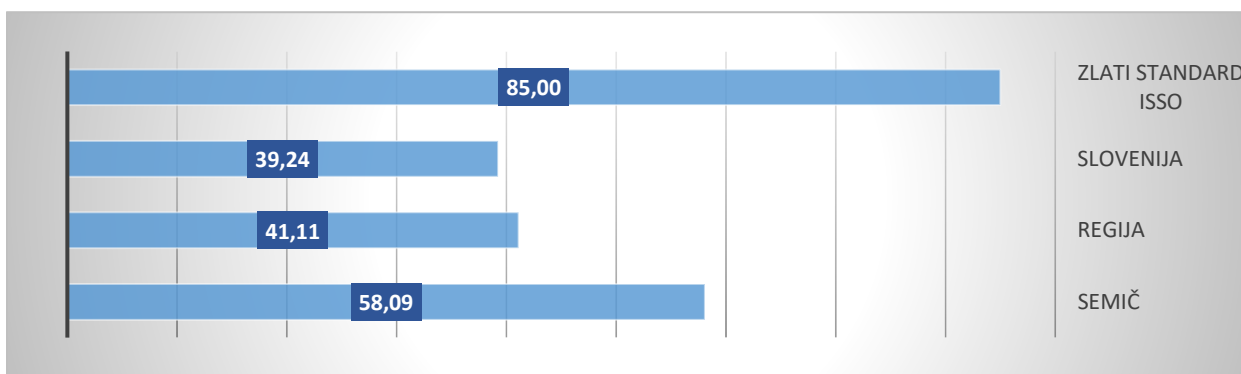
ODHODKI ZA KULTURO

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	Q10A
Časovni okvir:	5 let
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	58,1	30	4

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	85,0	68%
Slovensko povprečje	39,2	148%
Povprečje regije	41,1	141%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko so občine v povprečju porabile za kulturo v petih letih.

Za izhodišče smo uporabili odhodke na kontnem mestu 082 iz zaključnih računov občin. Upoštevali smo vse odhodke na kontnem mestu 082, torej poleg tekočih tudi investicijske, transferje itd. Izračun: petletno povprečje smo delili s povprečnim številom prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 – 2017, povprečna vrednost

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

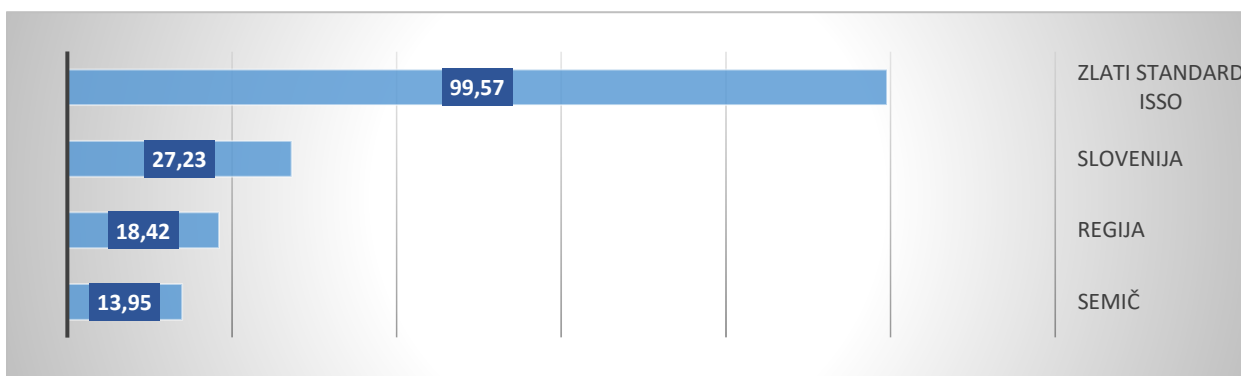
ODHODKI ZA ŠPORT

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	Q11A
Časovni okvir:	5 let
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	13,9	141	10

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	99,6	14%
Slovensko povprečje	27,2	51%
Povprečje regije	18,4	76%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko so občine v povprečju porabile za šport v petih letih.

Za izhodišče smo uporabili odhodke na kontnem mestu 081 iz zaključnih računov občin. Upoštevali smo vse odhodke na kontnem mestu 081, torej poleg tekočih tudi investicijske, transferje itd. Izračun: petletno povprečje smo delili s povprečnim številom prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 – 2017, povprečna vrednost

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

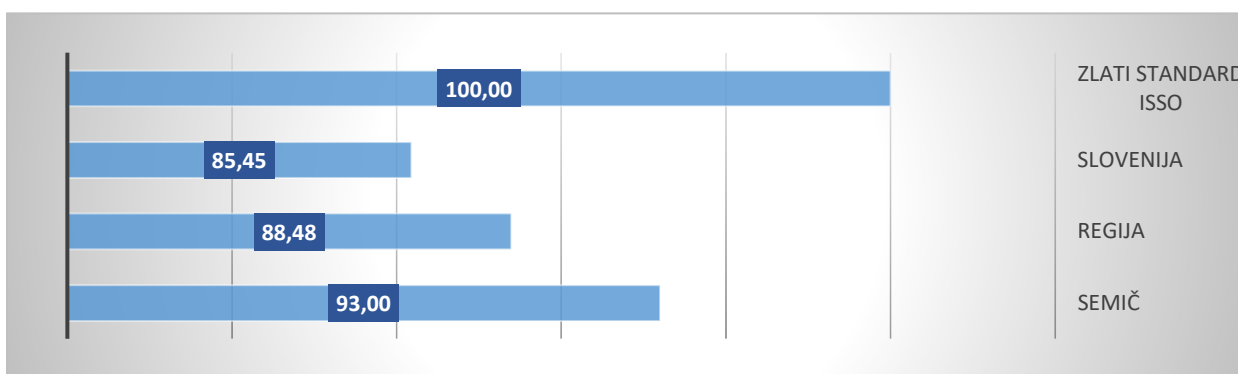
KAKOVOST PITNE VODE

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	Q15S
Časovni okvir:	več let
Enota:	delež

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	93	80	9

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	100,0	93%
Slovensko povprečje	85,5	109%
Povprečje regije	88,5	105%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Delež prebivalcev, ki imajo dostop do pitne vode dobre mikrobiološke kakovosti.

»Kazalnik Mikrobiološka kakovost pitne vode je razmerje med številom prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo zelo dobre ali dobre kakovosti (indikatorji fekalne onesnaženosti niso prisotni, oziroma so prisotni pri največ 5 % vzorcev v opazovanem obdobju) in številom vseh prebivalcev občine, pomnoženo s 100. Za izračun se praviloma uporabi najmanj triletni niz podatkov iz baze državnega monitoringa pitne vode.«

MERJENO OBDOBJE

Več let (objava 2018)

VIR:

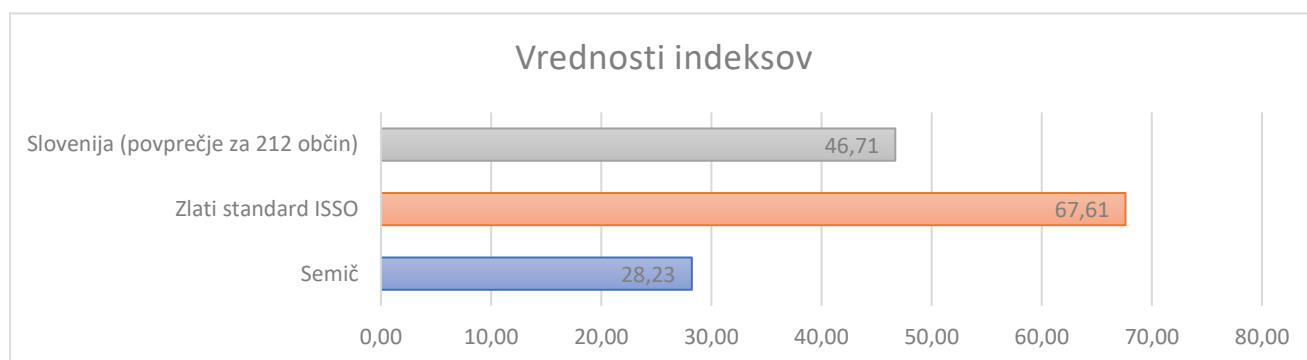
Nacionalni inštitut za javno zdravje. Publikacija Zdravje v občini.

07 SOCIALNA KOHEZIJA

Sestavljeni indeks

Semič	28,23	doseganje zlatega standarda	42%
		doseganje slovenskega povprečja	60%

Uvrstitev:	207	
10. decil		močno podpovprečna uvrstitev

Indeks: socialna kohezija

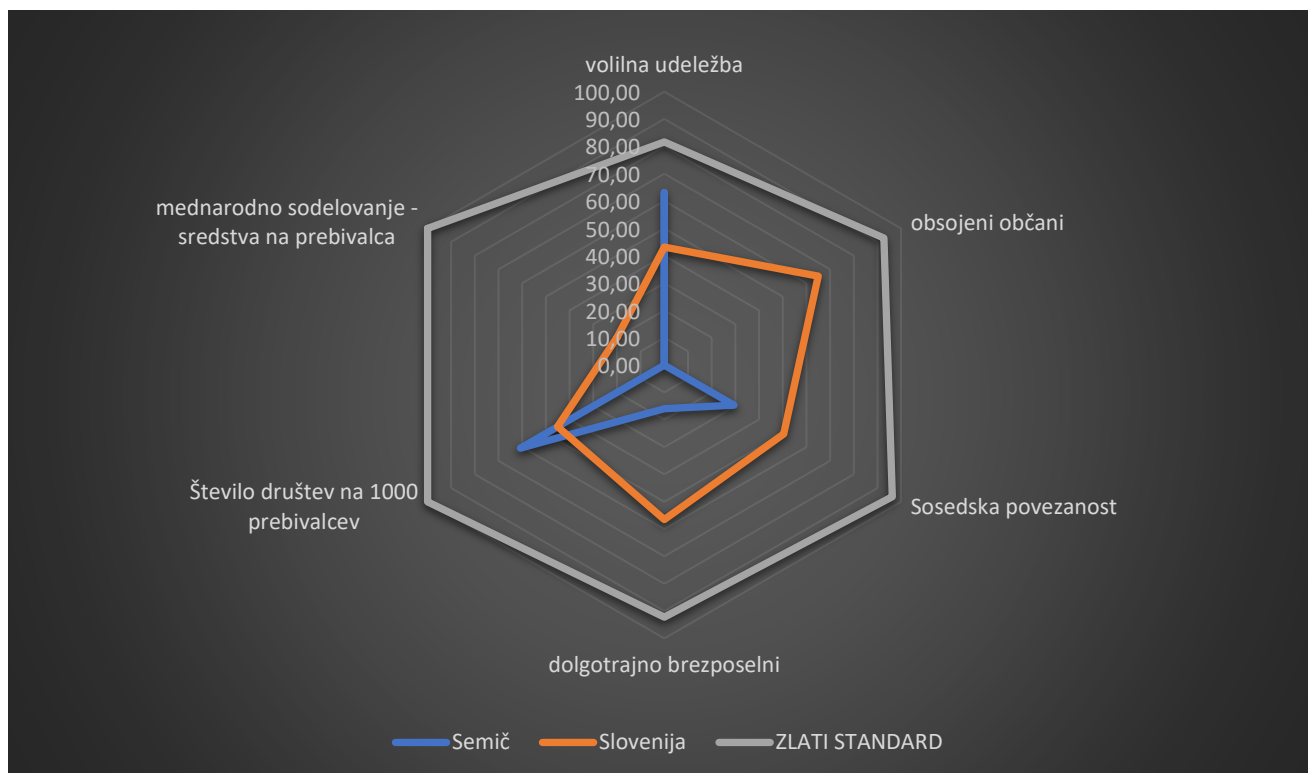
Indeks socialne kohezije pomaga oceniti povezanost prebivalcev v kraju in razširjenost »socialnih« (oziroma »asocialnih«) vzorcev vedenja.

Indeks je izračunan s pomočjo šestih kazalnikov v dveh skupinah: ob treh kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjujejo še trije spremljevalni kazalniki.

Indeks sestavlja pet kazalnikov stanja in en kazalnik aktivnosti.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Volilna udeležba	■■■■■■■■■	32	63,09
Obsojeni storilci kaznivih dejanj	■ ■■■■■■■	210	0,00
Sosedska povezanost	■■ ■■■■■■■	175	29,47

Kaj vpliva na nizko vrednost sestavljenega indeksa na področju socialne kohezije? Najprej kriminaliteta, oziroma delež prebivalcev, obsojenih za kazniva dejanja. Le še v dveh slovenskih krajih je ta delež večji. Drugič, strukturna brezposelnost in velik delež dolgotrajno brezposelnih prebivalcev. In tretjič, sosedska povezanost (kakor jo vsaj razkriva analiza NIJZ) je med šibkejšimi pri nas. Na drugi strani imamo živahno društveno aktivnost, ki je nad povprečjem. Enako velja za volilno udeležbo, ki je prav tako pomemben pokazatelj družbeno zaželenega vedenja. Ti dve svetli točki nista dovolj, da bi uravnotežili učinke problematičnih področij. Merljivi kazalniki - v celoti gledano - tako dajejo neenotno podobo, ki pa ima vendarle manj ugoden predznak. To je zelo verjetno povezano na eni strani z romsko problematiko, na drugi pa s kompleksnim stanjem na trgu dela.

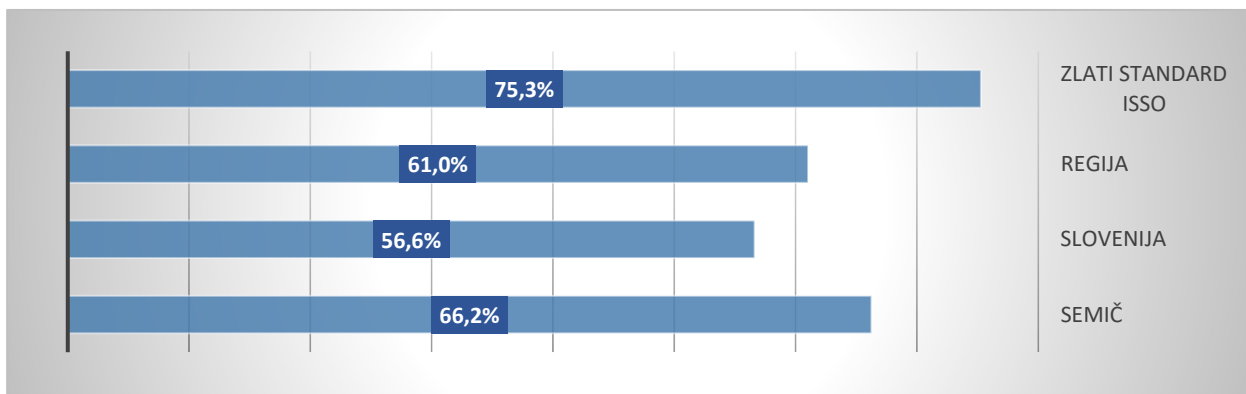
VOLILNA UDELEŽBA

Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	S1S
Časovni okvir:	zadnje lokalne volitve
Enota:	odstotki

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	66,2%	32	7

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	75,3%	88%
Slovensko povprečje	56,6%	117%
Povprečje regije	61,0%	109%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Udeležba v prvem krogu na zadnjih lokalnih volitvah. Volilna udeležba sodi med indikatorje socialnega vedenja (v ta namen jo denimo uporabljajo v analizah OECD)*

Indikator izračunamo tako, da število udeleženi volivcev delimo s številom volilnih upravičencev v kraju.

MERJENO OBDOBJE

2018

VIR:

Državna volilna komisija

OBSOJENI STORILCI KAZNIVIH DEJANJ

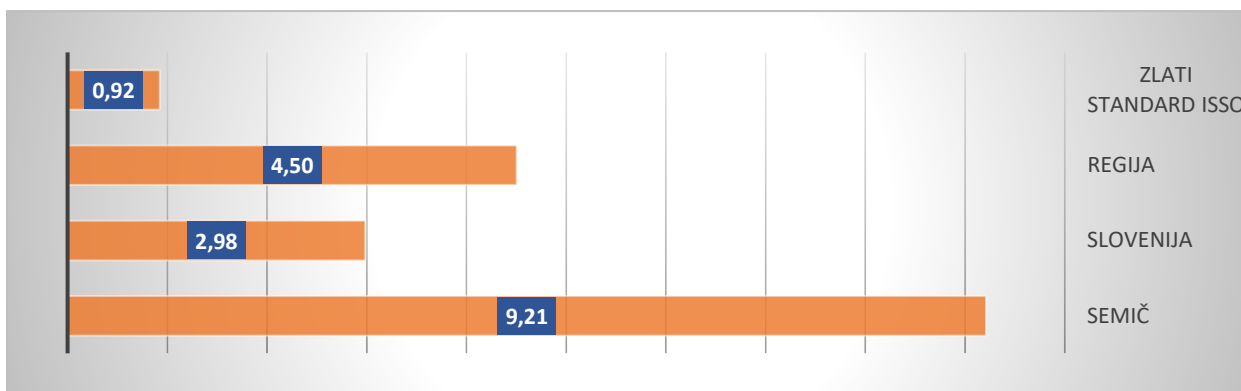
Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	S25
Časovni okvir:	pet let, povprečje
Enota:	število na 1.000 prebivalcev
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	9,21	210	19

	vrednost	doseganje v odstotkih*
Zlati standard	0,92	0%
Slovensko povprečje	2,98	60%
Povprečje regije	4,50	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Število obsojenih storilcev kaznivih dejanj na 1.000 prebivalcev. Pomemben indikator asocialnega vedenja, ki ga uporablja tudi OECD*. Podatek je posredni pokazatelj, pomemben za oceno ravni socialne kohezije. Četudi kazalnik govori o kaznivih dejanjih (in na ta način tudi o kriminaliteti), ga ne moremo uporabljati za oceno varnosti v občini.

Za izračun uporabljamo povprečno vrednost za pet let (2012 – 2016). Pri storilcih upoštevamo občino stalnega bivališča.

MERJENO OBDOBJE

2013-2017, povprečje

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS

* OECD Society at a Glance 2011 – Social Indicators

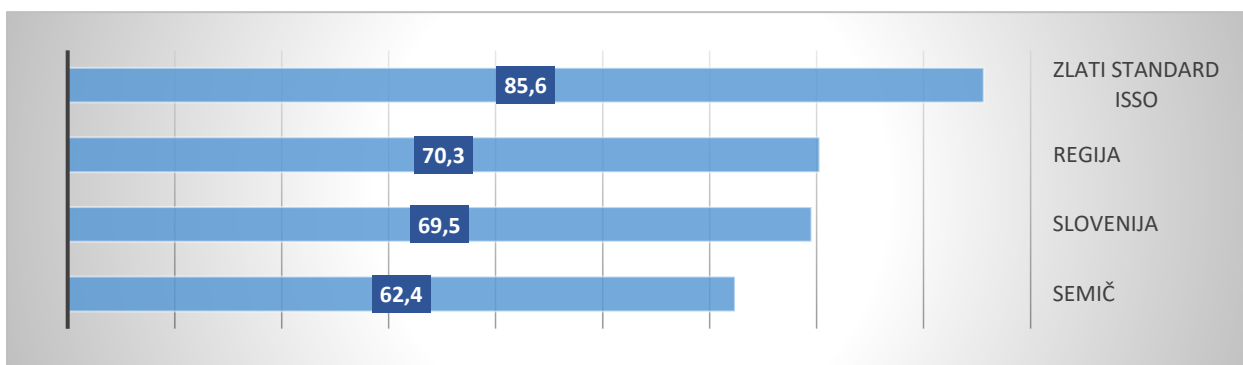
SOSEDSKA POVEZANOST

Kritični kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	S6S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	delež

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	62,4	175	19

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	85,6	73%
Slovensko povprečje	69,5	90%
Povprečje regije	70,3	112,7%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Delež oseb, ki ocenjujejo, da zlahka dobijo pomoč od sosedov, kadar jo potrebujejo. Razvita sosedstva sodi med ključne pokazatelje močne socialne kohezije. Opozoriti moramo, da gre za edini podatek v analizi ISSO, ki je pridobljen s pomočjo ankete.

»Kazalnik Sosedstva povezanost je razmerje med številom anketiranih oseb, ki so v anketi EHIS na vprašanje »Ali lahko dobite pomoč sosedov, če jo potrebujete oziroma če bi jo potrebovali?« odgovorile z odgovorom »Zelo enostavno« ali »Enostavno«, in številom vseh oseb, ki so v anketi odgovorile na to vprašanje, pomnoženo s 100.«

MERJENO OBDOBJE

2014 (objava 2018)

VIR:

Nacionalni inštitut za javno zdravje. Publikacija Zdravje v občini.

Primarni vir: EHIS - Anketa o zdravju in zdravstvenem varstvu. Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Anketa se po uredbi Evropske komisije izvaja v petletnih obdobjih.

DOLGOTRAJNA BREZPOSELNOST

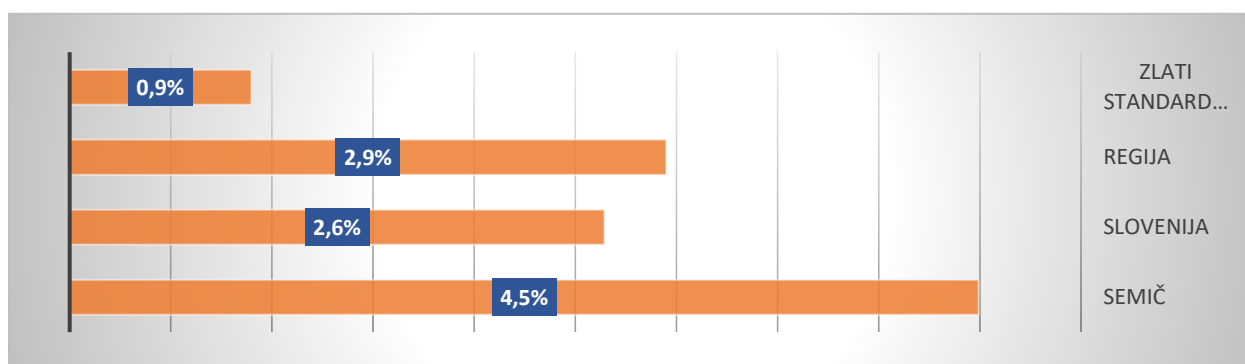
Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	S3S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	odstotek
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	4,5%	197	18

	vrednost	doseganje v odstotkih*
Zlati standard	0,9%	17%
Slovensko povprečje	2,6%	28%
Povprečje regije	2,9%	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Delež dolgotrajno brezposelnih (12 mesecev ali več) prebivalcev. Kazalnik na prvi pogled sodi na področje trga dela. Toda dolgotrajno brezposelnost raziskave povezujejo z nižjo stopnjo socialne kohezivnosti – zato uporabljamo indikator na tem področju.

Kazalnik je izračunan s pomočjo števila dolgotrajno brezposelnih, ki smo ga delili s številom prebivalcev v starostni skupini med 15 in 64 letom.

MERJENO OBDOBJE

Junij 2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zavod za zaposlovanje RS.

Podatki o številu prebivalcev: SURS

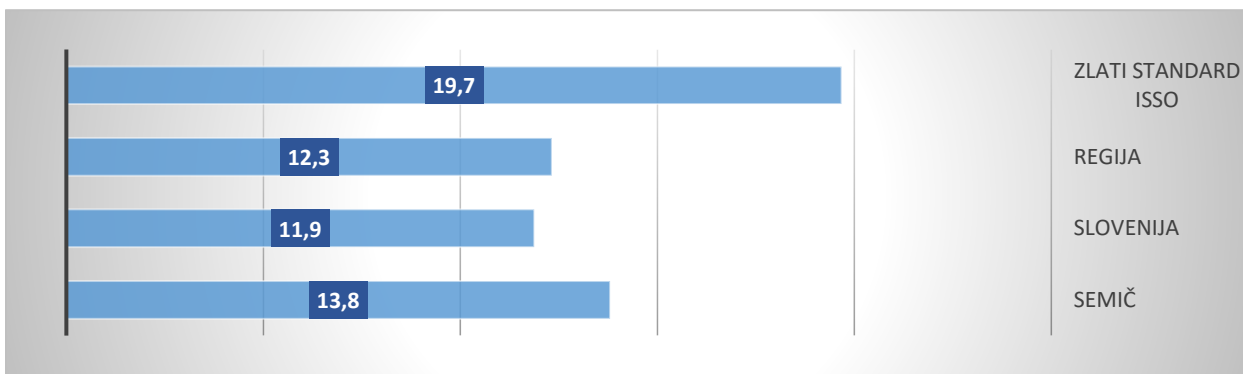
ŠTEVILO DRUŠTEV

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	S4S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	število na 1.000 prebivalcev

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	13,8	40	3

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	19,7	70%
Slovensko povprečje	11,9	116%
Povprečje regije	12,3	112%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Društvena aktivnost v občini, prikazana kot število društev na 1.000 prebivalcev. Kazalnik pomaga pri oceni socialne kohezivnosti kraja.

Izračun: skupno število registriranih društev v občini je preračunano na 1.000 prebivalcev.

MERJENO OBDOBJE

Junij 2018

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

AJPES. Poslovni register Slovenije.

Prebivalci: SURS

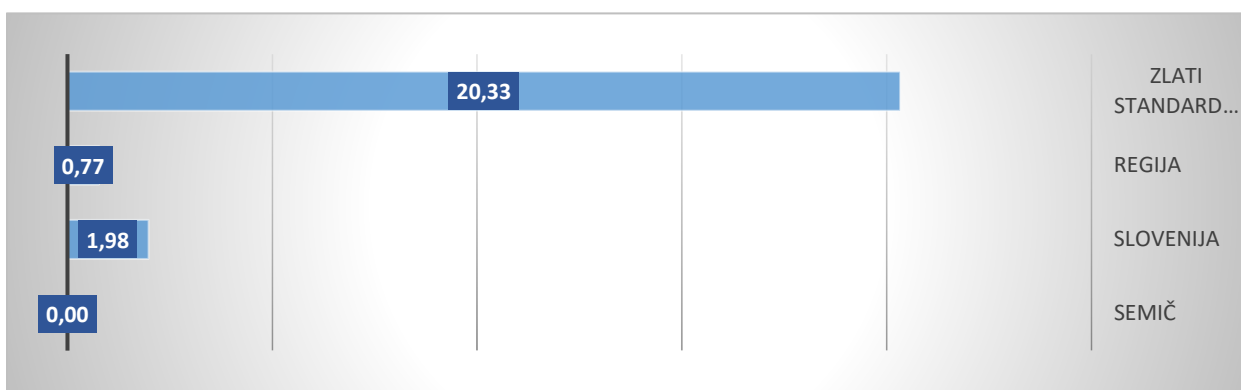
MEDNARODNO SODELOVANJE

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	S5A
Časovni okvir:	pet let
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (21 občin)
Semič	0,0	83-212	9-212

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	20,3	0%
Slovensko povprečje	2,0	0%
Povprečje regije	0,8	0%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko so občine porabile v petih letih za mednarodno sodelovanje. Dodatni indikator nam pomaga pri oceni politične kulture kraja, posredno pa tudi pri oceni odprtosti.

Za izhodišče smo uporabili odhodke na kontnem mestu 03 (Zunanja politika in mednarodna pomoč) iz zaključnih računov občin. Petletno vsoto smo delili s povprečnim številom prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 – 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

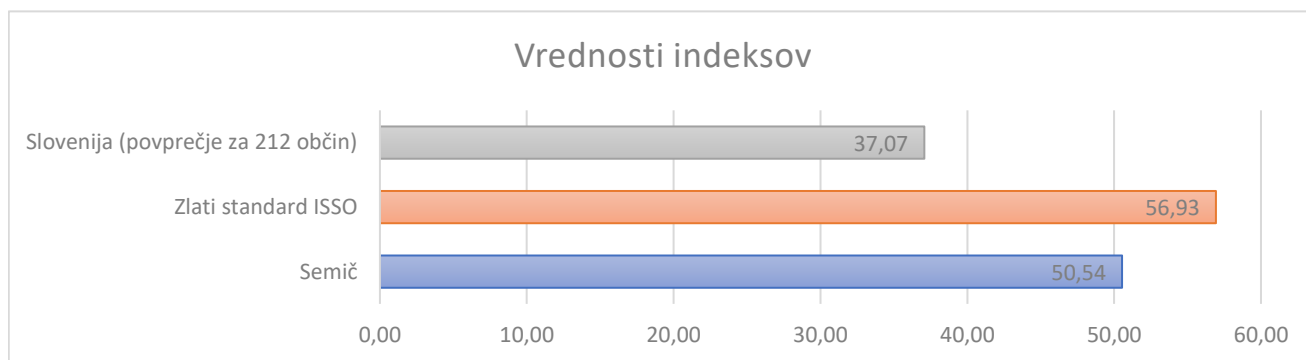
Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

08 OKOLJE

Sestavljeni indeks

Semič	50,54	doseganje zlatega standarda	89%
		doseganje slovenskega povprečja	136%

Uvrstitev:	20		
1. decil		močno nadpovprečna uvrstitev	

Indeks: okolje

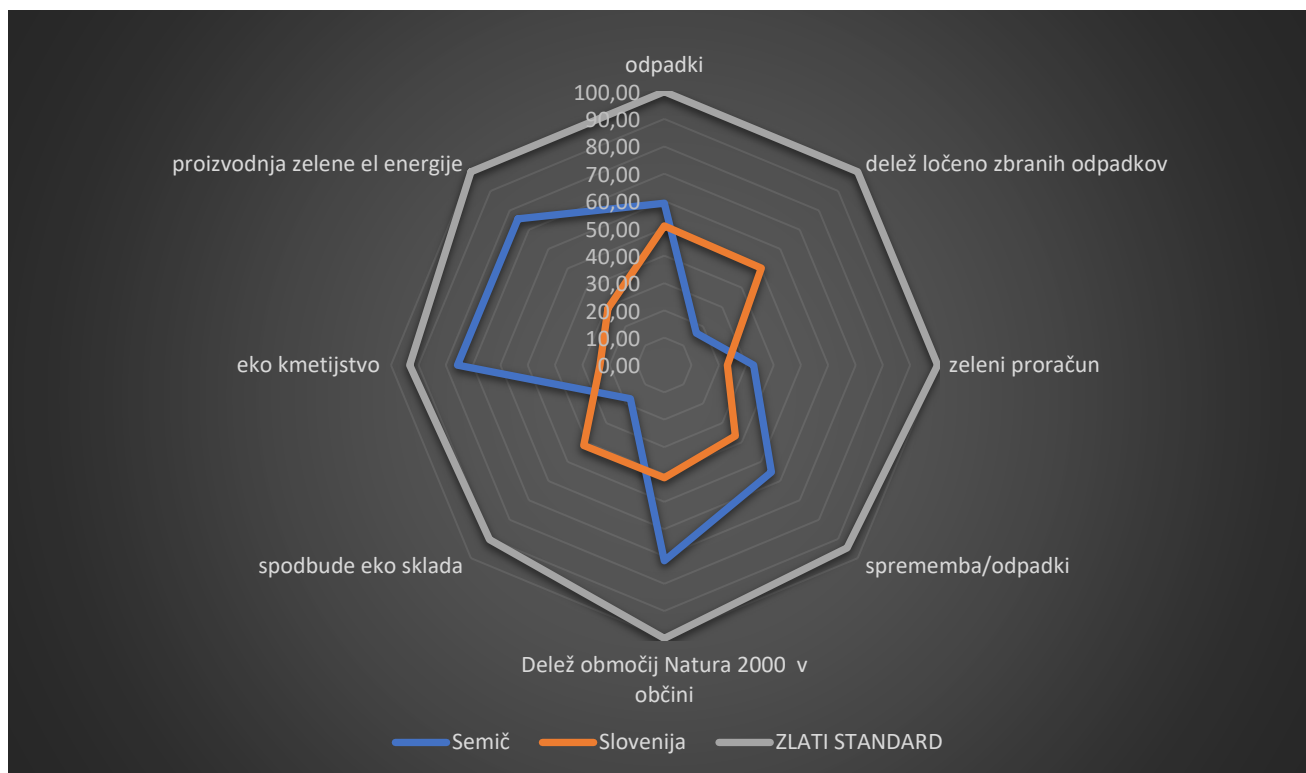
Indeks okolja zajema po eni strani glavne (dosegljive) parametre stanja v okolju, po drugi pa aktivnosti občine, povezane z zaščito narave in zmanjševanjem škodljivih emisij.

Indeks je izračunan s pomočjo osmih kazalnikov v dveh skupinah: ob treh kritičnih kazalnikih uspešnosti sliko dopolnjuje pet spremljevalnih kazalnikov.

Indeks sestavljajo štirje kazalniki stanja, trije kazalniki aktivnosti, in en kazalnik spremembe.

Kritični kazalniki uspeha

kazalnik		uvrstitev	indeks
Nastali odpadki	■■■■■ ■■■■	90	59,20
Ločeno zbiranje	■■■■■ ■■■■	189	16,52
"Zeleni" proračun	■■■■■ ■■■■	38	32,71

Uravnoteženo stanje na področju okolja in z nekaj izjemami dobre, nadpovprečne vrednosti - vse to prispeva k zelo dobri vrednosti sestavljenega indeksa na področju okolja. Občina izstopa po deležu ekološkega kmetijstva, po trajnostni proizvodnji energije, obsegu zelenega proračuna in deležu območja, ki je zaščiten z režimom Natura 2000. Količine nastalih odpadkov so še nekoliko pod povprečjem, zlasti pa se povečujejo počasneje kot v povprečju. Šibki točki: prebivalci le malo uporabljajo sredstva eko sklada, izziv pa ostaja tudi ločeno zbiranje odpadkov.

NASTALI ODPADKI

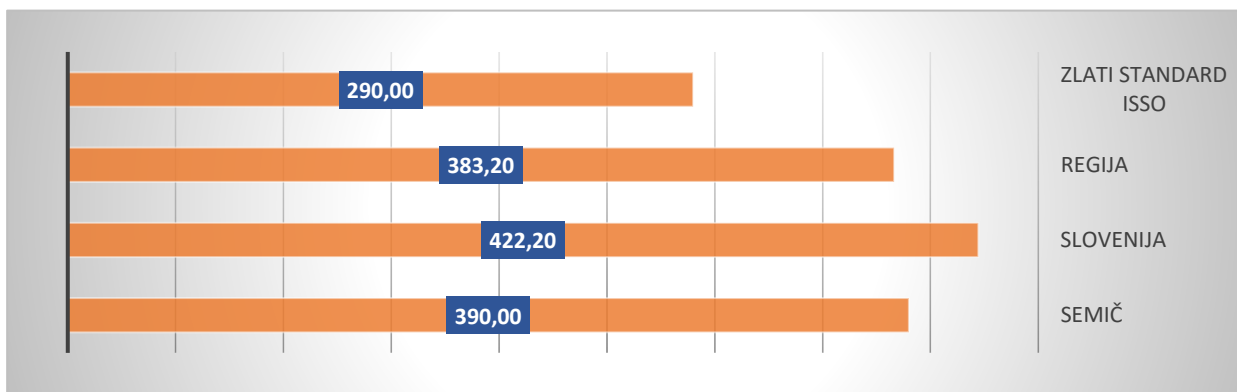
Kritični kazalnik uspešnosti: letna količina nastalih odpadkov v kilogramih na prebivalca

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	E1S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	kg na prebivalca
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	390	90	13

	vrednost	doseganje v odstotkih*
Zlati standard	290	59%
Slovensko povprečje	422	116%
Povprečje regije	383	

*vrednost indeksa

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Letna količina nastalih odpadkov na prebivalca v kilogramih. Kazalnik nam pokaže količine odpadkov, s katerimi posameznik letno obremeni okolje.

Kazalnik zajema vse komunalne odpadke, ki so nastali v kraju ne glede na vir. Vključuje torej komunalne odpadke, ki nastanejo v gospodinjstvih, v proizvodnih in v storitvenih dejavnostih. Kazalnik je metodološko usklajen na ravni EU in tako mednarodno primerljiv.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2017

VIR:

SURS

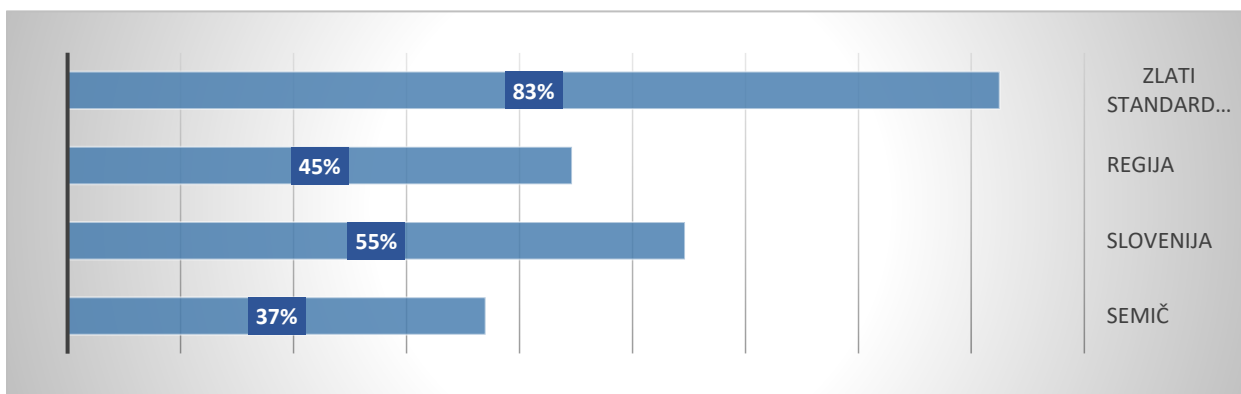
LOČEVANJE ODPADKOV

Kritični kazalnik uspešnosti: delež ločenih frakcij zbranih odpadkov

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	E6S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	v odstotkih

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	37%	189	14

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	83%	45%
Slovensko povprečje	55%	68%
Povprečje regije	45%	83%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Kolikšen delež vseh zbranih odpadkov pomenijo ločene frakcije. Kazalnik nam pove, do katere mere je razvito ločevanje odpadkov pri zbiranju.

Kazalnik je izračunan iz skupne količine odpadkov, zbranih z javnim odvozom, in iz količin ločeno zbranih frakcij. Sem sodijo: ločeno zbrana embalaža, ločeno zbrane frakcije (skupina 2001), odpadki iz vrtov in parkov ter vse skupine drugih komunalnih odpadkov z izjemo mešanih.

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2017

VIR:

Lokalni semafor podnebnih aktivnosti

Primarni vir: ARSO, podatki zbrani od izvajalcev javnih komunalnih služb.

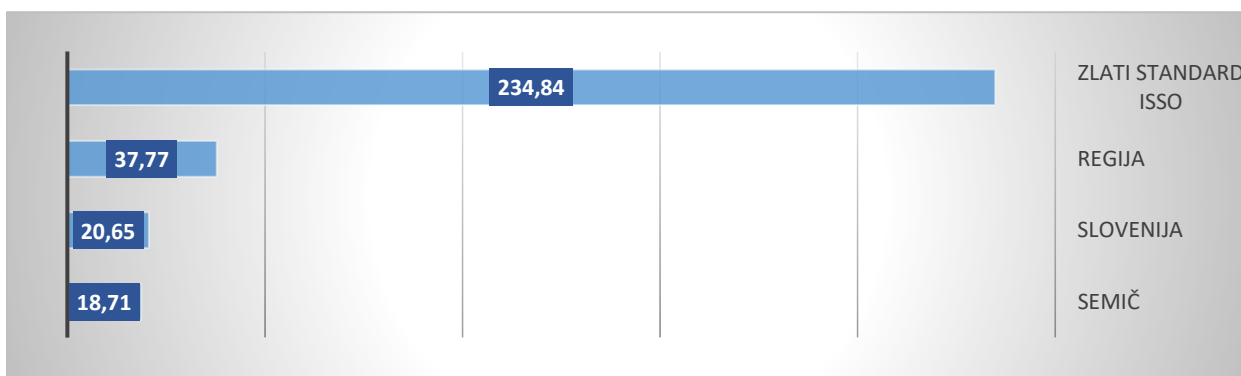
"ZELENI PRORAČUN"

Kritični kazalnik uspešnosti: proračunski odhodki za izrazito naravovarstvene namene

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	E4A
Časovni okvir:	5 let
Enota:	v € na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	18,7	38	6

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	234,8	8%
Slovensko povprečje	20,7	91%
Povprečje regije	37,8	50%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko so občine v petih letih porabile za varovanje naravne dediščine in za spodbujanje obnovljivih virov energije. Kazalnik nam pokaže porabo za »zelene namene« v ožjem pomenu besede – prek izbora posebnih področij.

Za izračun smo uporabili petletno vsoto odhodkov s kontnih mest: 1206 (Spodbujanje rabe obnovljivih virov energije), 1505 (Ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot) in 1506 (Informacijski sistem varstva okolja in narave). Petletno vsoto smo delili s povprečnim številom prebivalcev v enakem obdobju.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 – 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Zaključni računi občin: Ministrstvo za finance RS

SPREMEMBA KOLIČIN ODPADKOV

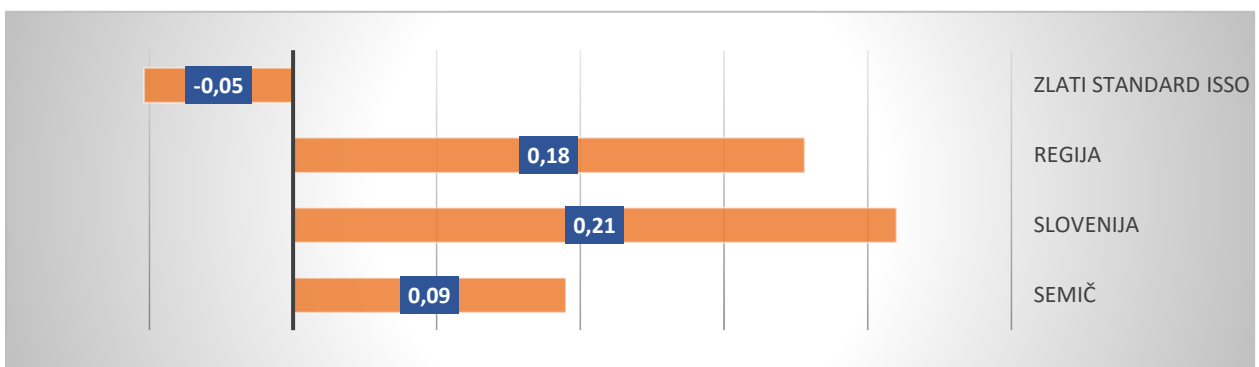
Dodatni kazalnik uspešnosti

DINAMIČNI KAZALNIK	
Oznaka:	E2DI
Časovni okvir:	5 let
Enota:	odstotek
Občine z nižjo vrednostjo kazalnika so uvrščene višje.	

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	9,5%	41	6

	vrednost	doseganje v odstotkih*
Zlati standard	-5,2%	59%
Slovensko povprečje	21,0%	151%
Povprečje regije	17,8%	

*vrednosti indeksov

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Za koliko odstotkov se je spremenila količina nastalih odpadkov v kraju v petih letih? Kazalnik osvetljuje dinamiko nastajanja odpadkov: zaželeno je seveda, da se količine (in s tem negativni vplivi na okolje) zmanjšujejo.

Za izračun smo uporabili podatke o nastalih količinah odpadkov v tonah.

MERJENO OBDOBJE

Sprememba med 2013 in 2017.

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

SURS.

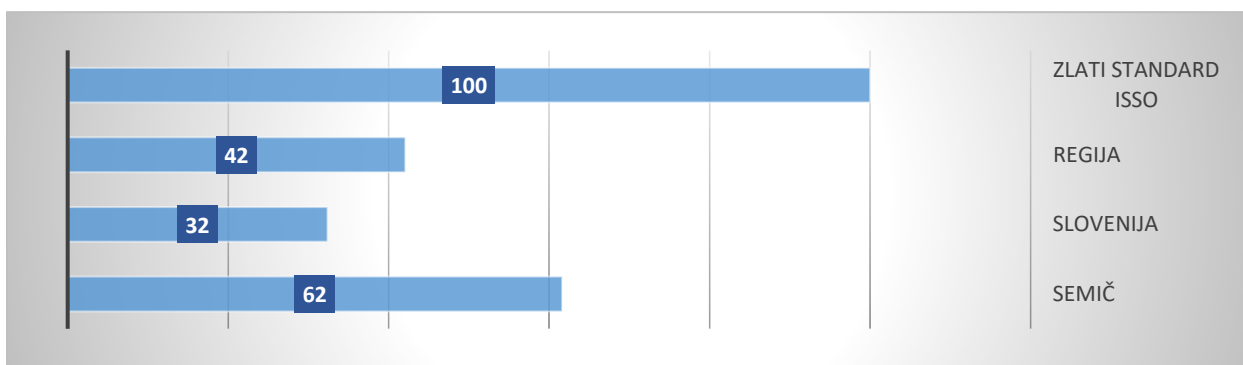
NATURA 2000

Dodatni kazalnik uspešnosti: delež površine občine v območju Natura 2000

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	E3S
Časovni okvir:	zadnji podatek
Enota:	v odstotkih

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	61,6	41	7

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	100,0	62%
Slovensko povprečje	32,4	190%
Povprečje regije	42,1	68,3%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Kolikšen delež površine občine je zaščiten po pravilih režima NATURA 2000? Namen območij NATURA 2000 je v prvi vrsti ohranjanje biotske raznovrstnosti in zaščite ogroženih vrst rastlin in živali. Sistem velja za ključni steber varstva narave v Evropski Uniji. Poenostavljeno rečeno pomeni večji delež površine občine z režimom NATURA 2000 tudi večji delež občine z boljše ohranjenim in varovanim naravnim okoljem.

MERJENO OBDOBJE

Stanje: 31.12. 2016

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Agencija RS za okolje

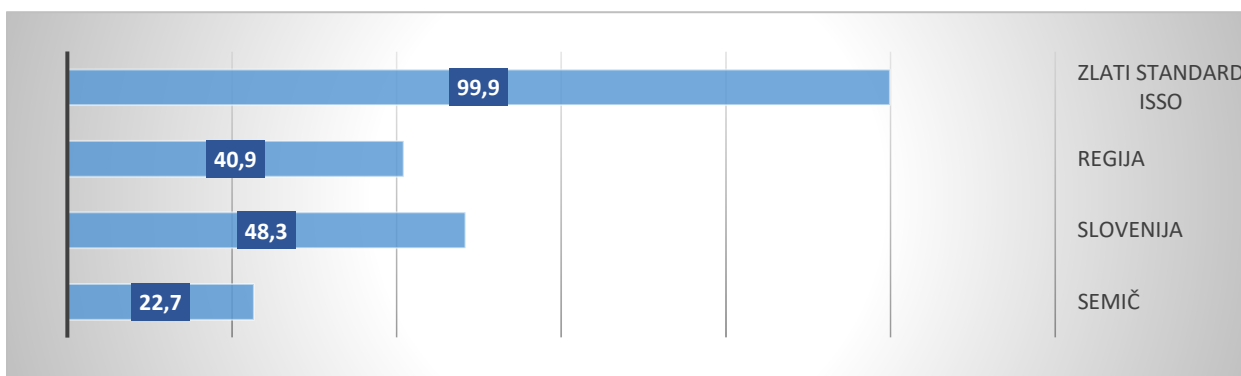
VREDNOST OD EKO SKLADA SPODBUJENIH INVESTICIJ

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	E7A
Časovni okvir:	5 let, povprečje
Enota:	€ na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	22,7	196	19

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	99,9	23%
Slovensko povprečje	48,3	47%
Povprečje regije	40,9	55%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko sredstev so občani porabili za investicije na področjih učinkovite rabe energije ter rabe obnovljivih virov energije, spodbujene od Eko sklada? Kazalnik prikazuje povprečno letno vrednost investicij v gospodinjstvih na prebivalca v zadnjih petih letih.

Kazalnik nam omogoča oceno naložb občanov za v stanovanjske objekte, namenjenih boljši uporabi energije in s tem zmanjšanju škodljivih emisij. Posredno kazalnik odseva tudi aktivnosti občinske uprave in politike, ki lahko pomembno prispeva k informiranosti o aktivnosti sklada in splošni okoljski osveščenosti prebivalstva.

Izračun: petletno povprečje vrednosti spodbujenih investicij Eko sklada na prebivalca.

MERJENO OBDOBJE

Pet let: 2013 – 2017, povprečna vrednost

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Lokalni semafor podnebnih aktivnosti

Primarni vir: Eko sklad

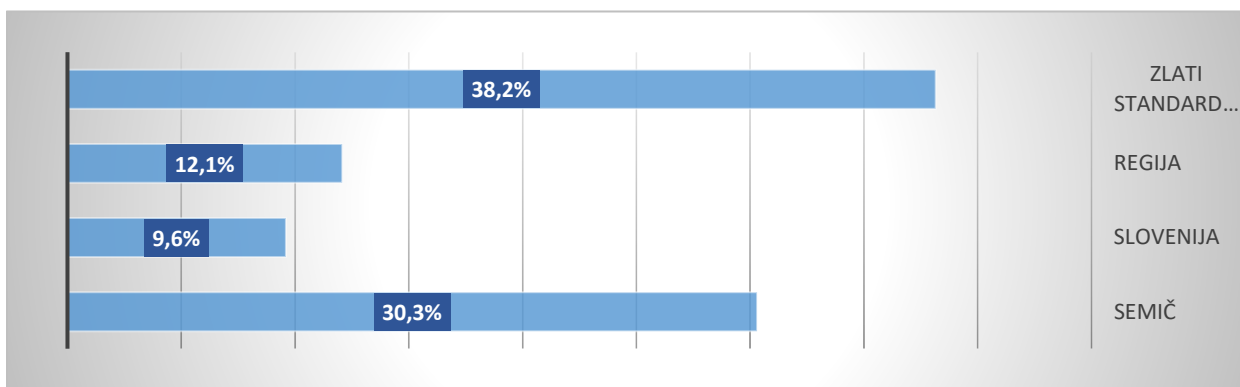
DELEŽ EKOLOŠKEGA KMETIJSTVA

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK STANJA	
Oznaka:	E8S
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	odstotek

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	30,3%	16	3

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	38,2%	79%
Slovensko povprečje	9,6%	316%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Na kolikšnem deležu kmetijskih zemljišč v uporabi pridelujejo hrano v skladu z zahtevami uredbe EU o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov (Uredba (ES) 834/2007)?

Poenostavljeno povedano: kolikšen delež kmetijskih zemljišč obdelujejo po načelih eko kmetijstva?

MERJENO OBDOBJE

Zadnje leto: 2017

VIR IZVIRNIH PODATKOV, UPORABLJENIH ZA IZRAČUNE:

Lokalni semafor podnebnih aktivnosti

Primarni vir: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

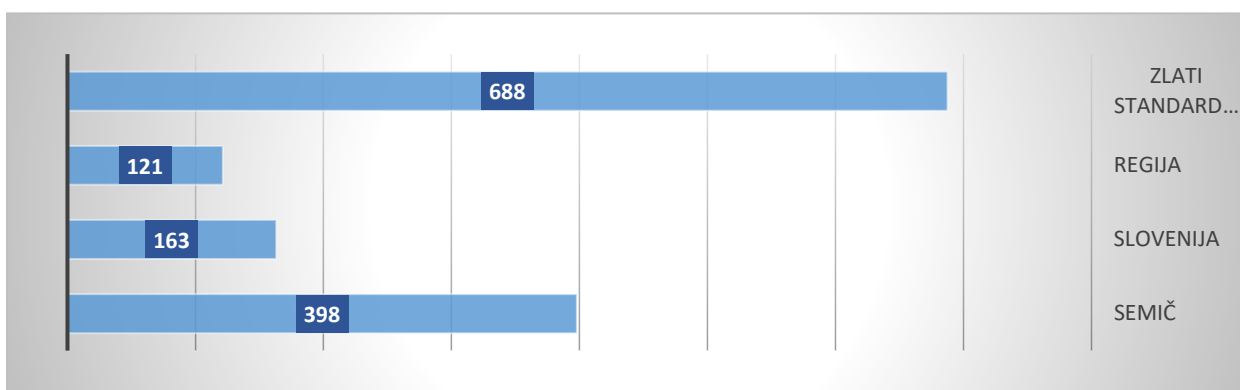
PROIZVODNJA ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV

Dodatni kazalnik uspešnosti

KAZALNIK AKTIVNOSTI	
Oznaka:	E9A
Časovni okvir:	zadnje leto
Enota:	kWh na prebivalca

	vrednost kazalnika	Uvrstitev - Slovenija	Uvrstitev - regija (27 občin)
Semič	398	22	3

	vrednost	doseganje v odstotkih
Zlati standard	688	58%
Slovensko povprečje	163	244%
Povprečje regije	121	0%

OPIS KAZALNIKA IN NAČIN IZRAČUNA

Koliko električne energije proizvedejo letno na prebivalca v kraju s pomočjo naprav, vključenih v podporno shemo za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov?

V podporno shemo so vključene hidroelektrarne, vetrne elektrarne, sončne elektrarne, elektrarne na biomaso in bioplin ter naprave z visokim izkoristkom, kjer proizvajajo elektriko skupaj s toploto. Skupaj je bilo v podporno shemo leta 2017 vključenih 3.864 enot.

V izračun so vključene le občine, kjer so vsaj tri enote iz podporne sheme.

MERJENO OBDOBJE

2017

VIR:

Lokalni semafor podnebnih aktivnosti
Primarni vir: Borzen

ISSO ANALIZA 2019 OBČINA SEMIČ

© Zlati kamen 2019

Izdelava analize: SBR d.o.o.

Zlati kamen je skupni projekt družb Planet GV in SBR.

Metodološki nadzor:

Strokovni svet projekta Zlati kamen (predstavniki prakse in treh univerz iz Slovenije in zamejstva)

Člani Strokovnega sveta

Predsednica:

Prof. dr. Vesna Mikolič, Znanstveno raziskovalno središče Koper

Sekretarka:

Dr. Ana Ješe, docentka raziskovalka, oddelek za sociologijo, FF, Univerza v Ljubljani

Člani:

Dr. Jože Benčina, izredni profesor, katedra za ekonomiko in management javnega sektorja, FU, Univerza v Ljubljani

Dr. Janez Bogataj, etnolog, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani

Dr. Pavel Gantar, sociolog, predsednik Državnega zbora 2008 - 2011

Blaž Golob, direktor inštituta GFS

Dr.med. Ada Hočevar Grom, višji zdravnik specialist, NIJZ

Dr. Vladimir Korošec, direktor Šole za ravnateljce, Ljubljana

Dr. Simon Kušar, oddelek za geografijo, FF, Univerza v Ljubljani

Dr. Damjan Mandelc, oddelek za sociologijo, FF, Univerza v Ljubljani

Mag. Robert Mulej, glavni urednik projekta Zlati kamen, SBR d.o.o.

Dr. Aleš Pustovrh, Ekonomska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Mag. Roman Rener, Geodetski inštitut Slovenije

Matjaž Ribaš, SID - Slovenska banka za razvoj in izvoz

Mag. Marjan Širaj, vodja Sektorja za statistiko in informiranje, Agencija RS za javnopravne evidence in storitve AJPES

ZLATI KAMEN

© Zlati kamen 2019

Izdelava analize: SBR d.o.o.

Zlati kamen je skupni projekt družb Planet GV in SBR.

www.zlatikamen.si
